

rū dñaz. Dile & multi sapien
 tes & leatissimi viri tā sclares
 q̄ derici p̄bendati. sp̄ctis car
 nis illecebros. ac ip̄ietate & scari
 laribz desiderijs penitus abdicat
 tis p̄fatū minorz ord̄mē intra
 uerūt. paup̄tati a vestigijs xp̄i
 & serui sui sc̄i f. in oibz iuxta
 mensurā diuine gr̄e se cōfor
 mantes ut ad celestē pat̄ glori
 am paruenirent. Amē.

Explicuit miracula cū vita
 bt̄issimi p̄ris fr̄acisci. scripta
 ad honorē dñi nr̄i ih̄u xp̄i &
 gloriose v̄gis marie nr̄is ei.

Deo gr̄as

Tabula libri tercij.

1
 2
 P
 h
 m
 v
 v
 w
 w
 y
 z

De humilitate & obiā sc̄i f. et
 fratris bernardi

De fr̄e b̄nardo quō angelus t̄m̄
 tulit eū flūmā

De fr̄e bernardo q̄ iuit bononi

De morte ḡno sa fr̄is bernardi

De ieiunio q̄ dragenario sc̄i f.

De magisterio sc̄i f. ad fr̄tre
 leonē. q̄ in sola cruce ē perf̄tā
 leniaa. Leonē bt̄o f.

De locutione diuina fr̄a p̄ fr̄em

De inuentione montis aluer
 ne & uisione fr̄is leonis super
 sc̄m fr̄aciscū

Qualit̄ fr̄ massens humilitatē
 sc̄i f. inuestigauit

Qualit̄ sc̄is f. leuauit fr̄em mas
 sc̄i in acie cū flatu

Qualit̄ sc̄s f. intellexit q̄ fr̄ massens i archano cordis habebat.

Qualit̄ fr̄ massens fuit p̄batz a sc̄o fr̄acisco.

Qualit̄ eloquente sc̄o f. de deo
 cū focus suis apparuit xp̄s in
 medio eoz.

Qualit̄ deus euclauit sc̄e dñe
 & fr̄i siluestro q̄ sc̄s f. debet ire
 ad p̄dicandū.

Qualit̄ sc̄s f. nomē magisterij
 qualit̄ mors sc̄i f. euclā fuit dñe
 iacobe de septē solus.

Qualit̄ xp̄s & bt̄a v̄go & sc̄s p̄hes
 baptista & euāgelista cū multitu
 die āgloz loq̄bant cū sc̄o f.

De prouisione fr̄a in caplo gn̄ali
 apud sc̄m maria.

Qualit̄ de locut̄ est sc̄o f. & q̄lit̄
 sc̄s f. fecit crescē vinū in uinea

Qualit̄ sc̄s f. appuit gloriosus
 cū multis sc̄is fr̄ibz cuidam
 fr̄i in extasi existenti.

De lupo feroassimo p̄ sc̄m fr̄a.
 educto ad magnā mansuetudinē

Qualit̄ sc̄s f. liberauit turtu
 res et fecit eis nidos

De statua mirabili q̄ apparuit
 sc̄o f. in q̄ apphetatū fuit de quī
 triplu statu ord̄m̄is.

De uisione sc̄i f. quō demones
 in locū sc̄e marie de anglis int̄
 re nō poterāt.

Qualit̄ sc̄s f. iūtit ad fidē xp̄i
 qualit̄ sc̄s f. sanauit quēdā le
 psū a lepra aie & corpis.

De tribus latronibz cōuersis p̄
 De gr̄a cōtemplationis fr̄is ber
 nardi.

De tetanoē fr̄is rufini & quō ap
 et quō d̄batoz dix. R. et p.

De tetanoē fr̄is rufini & quō ap
 et quō d̄batoz dix. R. et p.

De tetanoē fr̄is rufini & quō ap
 et quō d̄batoz dix. R. et p.

De tetanoē fr̄is rufini & quō ap
 et quō d̄batoz dix. R. et p.

De tetanoē fr̄is rufini & quō ap
 et quō d̄batoz dix. R. et p.

De tetanoē fr̄is rufini & quō ap
 et quō d̄batoz dix. R. et p.

De tetanoē fr̄is rufini & quō ap
 et quō d̄batoz dix. R. et p.

De mirabili obia fr̄is rufini so xxxij
 cy b̄n fr̄a. Inuinciu
 De fr̄e rufino quō liberant de xxxij
 Quali fr̄e rufin⁹ uidit ⁊ tetigit xxxij
 plagā lateris sc̄i f.
 De fr̄e rufino quō cāt de t̄bz aīab xxxij
 lib̄s clōs un⁹
 Quo sc̄s f. iūtit duos nobiles xxxij
 Quali sc̄s f. liberant fr̄ez xxxij
 uerū de temptatione
 De fr̄e lone quō appuit si sc̄s f. xxxij
 De fr̄e lone q̄ uidit sc̄m f. eleua xxxij
 tū a terra
 Miraculū de stigmatibus sacris xxxij
 Quali x̄p̄s apparuit fr̄i masseo xl
 sono b̄n f. ⁊ quo accepit a x̄o gras h̄uī
 Quali sc̄a clara fuit portata i xl
 nocte ⁊ natūtatis d̄. ad em̄az sc̄i f.
 Quali ad mādatū d̄nī p̄ic̄i cr̄u xl
 c̄ miraculose panibz ip̄ssit sc̄a
 Quali d̄nā iacoba de clara xl
 septē solys uisitauit fr̄em eḡdiū
 Quo dicite fr̄e eḡdio. ūgo an̄ xl
 ptū ūgo in ptū uirgo p̄ ptū
 oīm sūt tria lilia
 De mirabili r̄uēlaone xl
 facta in cordibz sc̄i fr̄is eḡdij ⁊
 sc̄i ludowici regis franco
 De quodā mirabili uisio qd̄ de xl
 dit fr̄e eḡdij fr̄i iacobo habenti
 gr̄am raptus
 S̄c̄s anthoni⁹ p̄dic̄iōs. ab homi xl
 nibz diuisaz liguarz ē clac̄ d̄elle
 Quali sc̄s anthoni⁹ p̄dic̄iōs p̄ xl
 abz ml̄tos h̄eticos iūtit ad d̄nz
 Quali fr̄e cōrad⁹ de officia cō xl
 iūtit quēdā iuuenē ⁊ p̄ mortē

liberant cū de purgatorio
 Quali fr̄e ioh̄es de aluerna fuit l no. 6
 capt⁹ in abisso dei
 Quali fr̄e ioh̄es uidit xp̄m glo li
 uosū in hostia ⁊ q̄lū fuit i al
 pari cū dixit: hoc c̄ corp⁹ meū.
 Quali b̄n ūgo apparuit fr̄i li
 cōrādo in silua
 Quali x̄p̄s appuit fr̄i ioh̄i de al li
 uina q̄ amplexando xp̄m fuit rapt⁹
 Quali fr̄e ioh̄i de aluerna oīati p li
 quodā fr̄e fr̄a ē sibi d̄nā r̄sio
 Quali ioh̄es cū celebraret uidit li
 aiās de purgatorio liberari
 Quali fr̄e ioh̄es uidit sc̄m f. cū li
 mulus alys fr̄ibz ⁊ q̄lū fr̄e iacob⁹
 locut⁹ est sibi post mortem. Statiōs
 Quali fr̄e ioh̄es habuit sp̄m r̄uē li
 De uisione fr̄is leonis ⁊ quō ip̄a li
 uisio r̄uēla fuit sc̄o f. Ifr̄ minor
 Quali quidā t̄ran⁹ magn⁹ fr̄e ē li
 O studij nō placuit b̄no f. Dino
 De uisione quā uidit fr̄e leo de u li
 De tribulatione ordinis. li
 Huīlia ⁊ ūba sac̄e admonitōis p̄is li
 nēi sc̄i f.
 De malo pp̄rie volūtatis
 De p̄f̄a obedientia li
 Ut nemo appropriet sibi placionē li
 Ut neō sup̄biet s̄z gloriē in c̄re d̄nī li
 De imitacōe d̄nī ut bō opa sc̄q̄tur li
 sc̄iāz ⁊ legatur ibi ulterius
 Opusculū sc̄i fr̄ansa moni torū li
 De penitencia ⁊ correctōe. li
 De infirmo qui male penitet. li
 De uerencia corpis d̄nī ⁊ de mū li
 dia aīais (Explicit tabula

Testamentū sc̄i f. li xxxij

Inapunt actus q̄dā mirabi-
les beati fr̄nasci et sanorū
eius primorū

A laudē dñi nr̄i
ih̄u xp̄i & sc̄ssimū
p̄is nr̄i fr̄nasci
hic scripta sūt

q̄dam nōbilia de b̄to f. & socijs e-
ius & q̄dam actus eorūdem mira-
biles q̄ in legendis eorū p̄missa fu-
erūt. q̄ etiā sūt valde utilia & deuō

Primo q̄ sciendū ē q̄ p̄ nr̄ f. in oī
suis actibus fuit xp̄o cōformis. Nā
sicut xp̄o b̄nd̄o in p̄ncipio sue p̄-
dicationis assūpsit sibi duodecā ap̄lōs
oīa relinquentes. ita b̄to f. habuit
xij cōs socios paupertate altissima
eligentes. & sicut vn̄ de duodecim
ap̄lōs laq̄o se suspendit. ita vn̄ de
xij socijs p̄d̄c̄s iohānes de capella
noīe laq̄o se suspendit. Et sicut illi
sc̄i ap̄lī fuerūt tota mūdo am̄tabi-
les & pleni sp̄u sc̄o. ita isti sc̄ssimi
socij b̄ti f. fuerūt hoīes tāte sc̄ita-
tis. q̄ a t̄p̄ibz ap̄lōz mūdo nō habuit
tā mirabiles hoīes. Nā q̄dā eorū fu-
it raptus ad terciū celū ut fr̄ egi-
dius. Quidā fuit labijs tactus ab
angelo calculo ignito sic ysayas. vi-
delicet fr̄ philipp̄ lonḡ. Quidā
loq̄batur cū deo ut amīc̄ cū aīco
q̄si alī moyses. videlicet fr̄ siluester
purissim̄. Quidā volabat ad di-
uine sapiē limina ut aquila q̄si
sc̄o ioh̄es euāgelista. s̄q̄ fr̄ b̄nard̄ huīlim̄

q̄ profundissimas scripturas deda-
rabat. Quidā fuit sc̄ficiatus a dō
& canonizat̄ in celo dū adhuc uiue-
ret. in hoc q̄si sc̄ficiat̄ in utero. s̄q̄
fr̄ rufin̄ nobilis de assisio vir xp̄o
fidelissim̄ & sic oīes sp̄ali p̄rogati-
ua fulserūt sicut inf̄ apparebit.
quorū p̄m̄ & p̄mogenit̄ tā p̄uori-
tate t̄p̄is q̄m p̄uilegio sc̄tatis fuit
fr̄ b̄nard̄ de assisio qui cōuersus ē
hoc mō. Cū sc̄o f. adhuc ess̄ i habi-
tu sc̄lari tū totus despectus & a spe
sc̄li desperat̄ & p̄t̄ p̄niaz tot̄ diffor-
mis & squalidus. ita ut multis pu-
taretur insan̄. Cū tū esset diuino
sale conditus & sc̄i sp̄o t̄nquillitate
fūd̄at̄ & firmat̄. p̄ magnū t̄p̄ sic
eundo p̄ assisū luto & lapidibz tā
a suis q̄ cōc̄is numeris afflicta-
tur iniurijs. Ipse vero pat̄ntissim̄
ut surdus & mut̄ in oībz facie
hilariter p̄t̄sibat. Dñs aut̄ b̄nardus
de assisio q̄ erat de nobilioribz & sa-
pientioribz & ditioribz de t̄o ciuitate
cuī silijs om̄es acq̄escebat. cōfide-
rare sapiēte incept̄ tā altū mūdo
cōtemptū in sc̄o f. & tāta cōstantia
in iurijs & tantā longanimitate
in tolerādo. ita q̄ q̄si p̄ duos ānos
sic abhominat̄ & despr̄s ab oībus.
se cōstantior videbatur. Dixit in
corde suo dñs dñs b̄nard̄. Nullo
mō poss̄ eē q̄ iste fr̄nasc̄ nō h̄ret
gr̄as dei. & inspirat̄ a dō iuitauit
b̄tū f. ut mādūc̄at̄ cū eo desero.
Cui f. huīl̄ assentiens mādūca-
uit cū eo desero. Dñs aut̄ b̄nard̄

posuit in corde suo velle explorare
 scire franciscanum. Un̄ inuitavit e
 ū ut illa nocte in domo sua quiesceret.
 et sc̄o f. huil̄ anuente dñs b̄nar
 dus parari fecit lectm̄ in sua camere
 ragnua in q̄ iugit lampas de noc
 te ardebat. T̄is aut̄ f. stat̄ ut in
 trauit camerā ut abscondet diu
 nā grām quā hēbat. stat̄ p̄uenit
 se in lectm̄ on̄dens se velle dormire
 Dñs aut̄ bernardus posuit i cor
 de suo illū latent̄ obseruare de noc
 te. Un̄ vsus est tali cautela. q̄ cū
 aliq̄ntulū in suo lect̄o quiesc̄ finx
 it se alie dormire et profudissime
 stertē. Dñs aut̄ f. secretor̄ dei fi
 delis absconditor. cū estimaret
 dñm̄ b̄nardū p̄funde dormire.
 in p̄fundo noctis silēcio surgit
 de lect̄o et eleuata facie in celū. et ele
 uatis etiā manibz et oculis ad deū
 totus intentus et feruent̄ iugiter
 deuotissime orans dicebat. Deus
 meus et oīa. Et h̄c v̄ba cū tantis la
 crimis ingeminabat ad deū. et cū
 tanta morositate deū eadē fre
 quētibz. q̄ vsq̄ ad matutinū a
 lud nō dicebat nisi. de me et oīa
 hoc aut̄ dicebat sc̄o f. admirans
 diuine maiestatis excellētiā q̄
 periculanti mūdo cōdescendere
 dignabatur. et p̄ ip̄m̄ sc̄m̄ fran
 ciscū paup̄culū de salutis emedio
 disponebat prouidē. Op̄ū enī
 p̄phetico illustratus prouidendo
 magna ha q̄ p̄ ip̄m̄ et suū ordinē

deus eāt factur⁹. et eode docente
 spū. suā insufficiētiā et p̄uitatē
 v̄tutis considerās inuocabat dñz
 ut q̄ ip̄e nō poterat de ip̄e p̄ficerē
 sine quo nichil p̄t humana f̄
 gilitas. Proptēa dicebat deus
 me et oīa. Dñs at̄ b̄nardus lam
 pade ibide lucente cūcta vices
 et p̄ora v̄ba diligent̄ intelligēs
 et s̄a deuotionē vigili obserua
 tiōe p̄pendēs. tactus a spū sc̄o in
 medullis cordis intrinsecis. sta
 tū mane sc̄o aduocat sc̄m̄ f. et ait
 fr̄ francisc̄e ego penitus dispo
 sui elingere mūdū et seq̄ te ad q̄
 cūq̄ m̄daueis. Dñs aut̄ f. hoc au
 diens exultauit in spū et cū gau
 dio magno ait. Dñe b̄narde. ist
 ē op⁹ tā arduū q̄ de hoc dñi nri
 ihu xp̄i cōsilū est equitendū.
 ut ip̄e dignetur b̄nplacitū suū
 on̄de q̄lū illud p̄fere valeam⁹.
 Et ideo p̄gam⁹ sil̄ ad ep̄atū vbi
 ē vn⁹ bon⁹ sacerdos et faciemus
 dicit missā q̄ audita orabim⁹ ibi
 de usq̄ ad terciā. In orōe aut̄ nē
 petem⁹ a dño nro ihu xp̄o ut dig
 netur nobis ostendē in terciā aper
 tione missalis. v̄a sibi b̄nplacitū
 quā dem⁹ elige. Dñs at̄ b̄nardus
 dixit. placet quod dicit. fuerūt
 g⁹ ad ep̄atū et audita missa et orōe
 usq̄ ad terciā p̄telā. sumpsit sac
 dos p̄d cū missale ad rogatū sc̄i
 f. et dñi b̄nardi. et signo sc̄e crucis
 se muniens aperuit enī in noīe

dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i. In q̄ actione
p̄mo occurrit. Si vis p̄fectus eē
vade & vende oīa tē sicut cōtinet
in noua legenda Et his visis dicit
s̄c̄o f. dn̄o bernardo. Ecce cōsiliū
quod habe. Vade & p̄fice q̄ audis
tū & sit b̄nd̄s dn̄s nr̄s ih̄s xp̄s qui
dignus ē nobis viā suā euāgelicā
demonstrare. Beati dn̄s bernardus
cūcta sua bona distraxit q̄ erant
valde magni valoris & oīa paupe
ribus cū gaudio tribuebat. portās
pleni pecunia gremiū & viduis. &
orphanis. peregrinātibz. & d̄o seru
entibus. affluent & liberalissime dis
pergebat. s̄c̄o f. ad oīa sup̄ d̄cā ip̄m
sonāte & fidelē adiuuante. Dn̄s at
siluester dū disp̄gi vidēt h̄c oīa. a
uaricia ductus dixit s̄c̄o f. Tu de
q̄busdā lapidibz q̄s a me emisti
p̄ certis & parandis nō plene m̄ sol
uisti. Dn̄s at f. admirans ei⁹ aua
ritiā & nolens cū eo contendere. ut
verus euāgelij obseruator. q̄i peccē
ti se tribuens. misit manū in sinū
dn̄i b̄nardi & plenā pecunia misit
& posuit in sinū dn̄i siluestri. & ait.
Di adhuc plus peteres plus adhuc
dare. Ille aut̄ content⁹ cessit. Post
hec aut̄ dn̄s siluest̄ cū edis̄ domū
& de sero cogitass̄ q̄ feciss̄ in die. re
darguens auaritiā suā & cogitās
feruore dn̄i bernardi & sc̄itate s̄c̄i
f. in p̄ma & sc̄da & terna nocte ostē
sa fuit sibi crux aurea p̄cedens ex
ore s̄c̄i f. cui⁹ sum̄tas celos t̄ngēb̄t
& brachia protensa in latera vsq̄

ad mūdi fines videbant extendi
Propt̄ quod tactus a dn̄o cūcta
sua bona distraxit & pauperibus
dedit. & s̄c̄o est postmodū f̄ minor
& tante sc̄itatis & gr̄e q̄ loq̄batur
cū deo sicut amic⁹ cū aīo. sic s̄c̄us
f. pluries ē ceptus & infra pate
bit. Dn̄s vero bernardus oībus
disp̄sis p̄ dn̄o & oīno paup̄ euāge
licus fact⁹. tantā grām a dn̄o pro
meruit q̄ sepe rapiebat ad dn̄m
& s̄c̄o f. p̄dicabat cū dn̄i r̄uerentiā
dignū & dicebat q̄ ip̄e ordine istū
fundauerat pro eo q̄ euāgelicā
paup̄tatē. oīa pauperibz distri
buendo ip̄e p̄m⁹ inceperat. nichil
sibi penitus r̄seruans. s̄ nudū
se offerens brachijs crucifixi q̄ ē
b̄nd̄s in sc̄la sc̄lorū **Amer.**
**De humilitate & obedientia s̄c̄i f.
& fratris bernardi.**

Deuotissimus crucifixi ser
uus b̄s f. p̄t penitentię
rigorē continuū. factus est q̄si
cecus ita ut parū vidēt. Quodā
itaq̄ tpe r̄cessit a loco ubi erat.
& p̄cecit ad locū ubi morabat̄ f̄
bernardus ut loq̄rentur adinuicē
de dn̄is. Et cū perueniss̄ ad lo
cū. f̄ bernardus stabat in silua ī
cōtemplatiōe diuina tot⁹ tractus
& vnitus ad deū. Tūc s̄c̄o f. accē
sit ad fr̄em bernardū in silua & vo
cauit eū dicens Veni loq̄re isti ce
co f̄ aut̄ bernard⁹ cū ess̄ hō maḡ
cōtemplatiōis & tūc ess̄ mēte
suspensus ad deū. nō vidit s̄c̄o f.

nec uult ad eū Ipe autē fr̄ bñardus hēbat in loquendo de deo singularē grām sic̄ sc̄s f. multoties iā exptus fuerat. et p̄p̄ta cū eo loqui cupiebat. Idcirco fr̄o intuallo iterū 2° et 3° uouit. eadē uba r̄pe tōdo s̄q̄ ueni loq̄re isti c̄co. Et nulla uice fr̄ bñardus adūtit. ita q̄ nec uult nec loquit̄ fuit sc̄s f. Vñ sc̄s f. r̄cessit aliquñtū desolatus mirans et q̄si d̄q̄rens int̄ semetipm̄ q̄ fr̄ bñardus t̄ ab eo uōtus ire ad eū noluerat. D̄o autē f. sic cogitante et r̄cedente dū iret p̄ uia d̄xit ad sociū suū. Expecta me aliquñtū. et cū daret se orōi in quodā loco solitario ecce d̄na r̄nsio fr̄a ē ad eū dicens. Vñ tu paup̄ hominō p̄turbaris. Nūq̄d hō debet dimittē dē ū suū p̄p̄t aliquā creaturā? fr̄ at bñardus q̄n tu uocabas eū stabit̄ d̄iunct̄ m̄m̄. et iō nō poterat uenire ad te n̄ etiā r̄ndere. et ideo nō mireris si nō potuit tibi loq̄. quia ita ex se erat q̄ de ūbis tuis nichil penit̄ adūtit. Hoc itelligens sc̄s f. statū cōito ḡssu ad fr̄m bñardū r̄uertitur. ut se sibi de cogitatione p̄stina hūilt̄ accusat. fr̄ autē bñardus uē sc̄s statū occurrit sc̄s f. et picit̄ se ad pedes eī. et sic hūiltas fr̄i f. et fr̄is bñardi caritas et r̄uerencia obmauerūt sibi. Et r̄tata r̄phensione d̄na quā habuit sc̄s f. p̄cepit fr̄i bñardo ut quicq̄d sibi p̄p̄erēt. p̄ obiaz̄ facer̄.

Ille autē timens ne sibi aliquod excessum imponer̄t ut solebat. pia uolens declinatē obiaz̄ d̄xit. Parat̄ sū p̄r obiaz̄ uiam facē. dūmodo in etiā obiaz̄ i his q̄ d̄xer̄o p̄mittatis. R̄ndit sc̄s f. Assentio fr̄ uero bernardus d̄xit. Quatis p̄r quicquid uultis me facē. Et sc̄s f. ait. Per sc̄s obiaz̄ p̄cipio tibi ut tu ad puniendā p̄sumptionē et audaciā cordis mei. me iacentē in terra calcēs pede tuo in gutturē meo calcādo. et alio pede super os meū posito. ita q̄ pedibz̄ tuis me in gutturē et ore sic calcantibz̄. tr̄scas me ter ex una p̄te ad aliā. et sic tr̄scendo dicas in uyperia. Face inq̄ens rustice fili petri bernardonis. et alias plures et maiores iurias irrogabis d̄cedo. Vñ tibi tanta supbia. q̄ es uisissā creatura? Quod audiens fr̄ bernardus durū fuit sibi hoc facē. t̄n p̄p̄t obiaz̄ illud quātū potuit curialit̄ adiplaut. Et hoc fr̄o d̄xit sc̄s f. Amōdo p̄cipe fr̄ bernarde quid uis q̄ faciā quia p̄misi tibi obiaz̄. fr̄ uero bernardus ait. Per sc̄m obiaz̄ tibi p̄cipio. q̄ q̄nāq̄z s̄mus sil. de mas defectibz̄ me corrigas et acruis r̄prehendas. Quo audito sc̄s f. stupuit valde. quia fr̄ bñardus fuit tante sc̄tatis q̄ sc̄s f. habuit eū in maḡ r̄uerencia. Et tūc cauebat sc̄s f. cū eo diutius morari. ne p̄p̄t d̄am obiaz̄ contingeret tā sc̄s auam et tā diuinā. aliq̄ correctione ipete. D̄z q̄n cupiebat fr̄m bñard

17
dñi vidē vñ de deo loquētē au
dire. ab ipō se expediebat bre
uit̄ & succincte. Et erat hoc
vidē mirabile. quō s̄ in p̄re re
uerendo & in p̄mogenito suo fr̄e
bernardo certa pugna certabat.
p̄mo obuiabat sibi obiā & caritas
patientia & huilitas vtriusq; ad lau
dē dñi nr̄i ih̄u xp̄i q̄ est b̄ndict̄
in sc̄la Amē. **De fr̄e bernardo quō
p̄ p̄ncipio agēd̄ t̄stul̄ ai p̄ flum̄**
Tordis q̄n pauci erant fr̄es & ad
huc nō essent apta loca. sc̄s f. iuit
ad visitandū sc̄m iacobū durēs
secū aliq̄s socios quoz vn̄ cat̄ fr̄
bnard̄. Cū aut̄ irent p̄t̄. inuene
rūt in quōdā tra vnū infirmū.
cui opatiōis sc̄s f. dixit fr̄ ber
nardo. Volo fili q̄ emaneas ad ser
uendū ist̄ infirmo. Cui stat̄ flex
is genibz & capite inclinato susce
pit euerentissime obiām s̄a p̄is
Dēs aut̄ f. elicto fr̄e bnardo cū dō
infirmo. iuit ad sc̄m iacobū cū a
lijs socijs. Et cū staret & oraret
in sc̄o iacobo fuit ei r̄uelatū a dño
in ip̄a etiā q̄ ip̄e capēt loca per
mūdū. eo q̄ deberet ordo eī in maḡ
multitudine & dilatari. Vñ ex tūc
ex diuino ip̄erio cepit loca capē
circa q̄q;. Rediens aut̄ sc̄s f. per
viā primā inuenit fr̄m bnardū
& infirmū sibi om̄issū p̄fecte sa
natū. Vñ sequenti āno cōcessit sc̄s
f. q̄ fr̄e bnardus iret ad sc̄m ia
cobū. Interim sc̄s f. edijt in vallē
spoletanā. & cū staret in q̄dā loco

deserto ip̄e & fr̄ masseus & fr̄ he
lyas & quōdā aly. & stante quādā
die sc̄s f. in silua. iuit adorandū
Gory vero eius habentes eū in
maḡ euerencia timebat eī oroz
aliq̄le ip̄edire p̄t̄ maḡtia q̄ sibi
dēs in orōibz faciebat. Accidit aut̄
q̄ quōdā iuuenis accēt̄ veste q̄si
ad ambulandū parat̄. venit ad
portā & pulsauit tā festinanter
& diu q̄ fuit insolitū. Accedens at̄
fr̄ masseus ad portā aperuit & a
it illi iuueni. fili nondū credo te
ad portā fr̄e fuisse q̄a nefas mo
derate pulsare. Et r̄ndit. Cūo de
bet fieri. Cui dixit fr̄ masseus.
Pulsa ter & raro. vnā pulsationē
post aliā. Postea expecta donec
compleat p̄t̄ nr̄. & veniat ad te.
& si in hoc intuallo nō venierit ite
rū pulsa. Iuuenis aut̄ r̄ndit. &
go habeo magnā festinantā. ideo
sic pulso. Nā habeo facē longū
iter. Veni aut̄ huc aut̄ ut loq̄ret̄
fr̄i francisco. si ip̄e stat̄ mō in cō
templatione in silua. iō nolo eū
ip̄edire. D; vade mitte m̄ fr̄m he
liā. Audiu eū q̄ est valde sapi
ens. ideo volo sibi facē vnā q̄stione.
Fr̄ aut̄ masseus cū dixisset fr̄e
helye ut iret ad illū. tulit molest̄
te & noluit ire. superbiens & iusticia.
Fr̄ vero masseus nesciebat quid
facet. q̄a si dicebat q̄ ille nō pote
rat ire. mentiebatur. si vero dice
bat q̄ erat turbatus timebat ne
habēt malū exemplū. Et qua

interim ille tardabat venire.
iuuenis ille iter pulsauit ut p[er]
Tandem vero edijt frat[er] masseus
ad portā et ait iuueni Tu nō seruas
ti doctrinā meā in pulsando. Ille at
iuuenis erat angelus dñi Qui a
trapano r[ati]one fr[ater] massi dixit.
frat[er] helyas nō vult venire ad me.
H[ic] vade ad fr[ater]m f. et dicas q[ui] ego ve
ni ad loquendū cū eo. Quia vero
ip[s]um impedire nolo. dicas q[ui] mittat
ad me fr[ater]m helyā. Tūc fr[ater] mass[us]
iuit ad fr[ater]m f. stante et orante in
silua facie elatā in celū. et dixit ei
totā ambasiatū dā iuuenis. et r[ati]o
ponsonē fr[ater]s helye. Tūc fr[ater] f. nec
se mutando de loco nec facie decli
nando a celo. dixit. Vade et dicas
fr[ater] helye q[ui] p[er] obiam vadat ad eū.
frat[er] vero helyas iuit ita turbatus
ad eū ad portā. q[ui] in aperiendo of
tū cū impetu fecit validū strepi
tū et timore dicens iuueni. Quid
vis tu? Ille aut[em] iuuenis ait. La
ue mirissime quia vidēris turba
tus cū ira impediat a[m]m ne possit
conē verū. Tūc fr[ater] helyas dixit.
Dicas quid vis? Et ille Quero a
te inquit. vtz observatoribz euāge
ly liceat de oibz q[ui] apponūtur prout
xps tradidit manducare? Et quero
vtz alicui hōi liceat observatoribz
sā euāgely cōtraria euāgelice libe
tati ipone? fr[ater] helyas supbe r[ati]o
dicens. Vene fr[ater] istud. nolo tibi
dicē. vade pro factis tuis. Iuuenis
r[ati]o. Ego scio melius r[ati]o q[ui] tu

84
ad istā q[ui]stionē. fr[ater] vero helyas in
dignus clausit ostiū cū impetu et r[ati]o
cessit. Et cū cogitaret int[er] seip[s]m de
dñi q[ui]stione hesitabat. nec enodare
saciebat. Ip[s]e vero cū esset vicius
ordinis. p[re]sumpsit vltia euāgeliū
et r[ati]o ordinare et cōstitutionē iā
fecerat q[ui] nullus fr[ater] in ordine carnes
māducaūt ita q[ui] dñi q[ui]stio cat cōt[ra]
eū tōlit. Vñ cū nesciret declarā.
seip[s]m considerans p[er] dñi iuuenis mo
destiā. et q[ui] etiā dixerat q[ui]stionē illā
eo melius enodare. edijt ad portā.
aperiens ostiū ut ab ip[s]o iuueni dñi
q[ui]stionē petēt sibi enodari. H[ic] aper
ta porta null[us] apparuit. nec circum
q[ui]q[ue] discurrere q[ui]stus potuit inuen
ri. Ille aut[em] erat angelus dñi q[ui] p[er]
terea ip[s]m nō expectando r[ati]o. q[ui]a
supba mens nō fuit digna āgelicū
habē colloquū. Quibz partus. fr[ater]
f. cū oīa fuerant r[ati]o. edicens de
silua acius r[ati]o dicit cū clamor va
lido fr[ater]m helyā dicens. Male facis
fr[ater] helya superbe. q[ui] r[ati]o scōs āgelos
q[ui] veniūt ad nos visitandos et m[is]tra
dos. Dico aut[em] tibi. q[ui] timeo vehemē
ter ne tua supbia. cōt[ra] istū ordinē
faciat te vitam tuā finire. Et ita
sibi in posterū accidit sicut fr[ater] f. spū
p[ro]pheticū a[n] dixit. In eadē aut[em] die
et hora q[ui] angelus a fr[ate] p[er] dñi r[ati]o
apparuit in corde sp[irit]u fr[ater] b[er]nardo re
deunte de scō iacobo. stanti vlt[er]i quē
dā magnū fluxū quē tū sive nō po
terat. et salutis fr[ater]m b[er]nardu[m] ydrio
mate p[ro]p[ri]o dixit. Dico det tibi pacē

bone frat Et fr bernardus admirans
de pulchritudine ei⁹ & lingua sibi
no⁹ & de salutatioe pacifica. & de facie
cu⁹ leta. interrogauit. Unde te habeo o
bone iuuenis. Et ille r⁹dit Venio
de tali loco ubi morat⁹ fr⁹ f. et iuu
ad loquendu⁹ cu⁹ eo. si no⁹ potui. quia
stabat in silua ad contemplan⁹ di
uina. & stabat cu⁹ eo in illo loco frat
masseus fr⁹ egidius & fr⁹ helyas. Et
fr⁹ masseus vocauit me sonae ad por
ta⁹ v⁹iam. fr⁹ etia⁹ helyas qa⁹ de q⁹sti
one qua⁹ feci sibi. me audire cote⁹p
sit. q⁹ postea penituit & voluit
me audire & vide⁹. no⁹ potuit. Et
his d⁹s angelus ait fr⁹ bernardo
Quare carissime differes ultra
flum⁹e trāsire. R⁹dit. Quia pe
riculū timeo p⁹t p⁹funditate aque
qua⁹ video. Et angelus dixit. Tran
scam⁹ sil⁹ no⁹ dubites. Et app⁹hensa
manu ei⁹ in ictu fr⁹ bernardū in
altera p⁹te flumis icolumē posuit.
Sernēs h⁹ frat bernard⁹ q⁹ ille esset
angelus d⁹i. cū mag⁹ deuotioe et
reuerentia & gaudio dixit. D ange
le b⁹ndict⁹ dei d⁹cas in q⁹ e⁹ nome
tuū. Qui r⁹dit. Quid q⁹ris no⁹
meū quod e⁹ admirabile. Et hoc
d⁹o disparuit. & reliquit fr⁹ bernardū
valde consolatu⁹ta q⁹ tota
v⁹ia illa cū gaudio abulauit. Ip⁹e
vero fr⁹ bernardus die & hora nota
uit q⁹ angelus sibi apparuit. Et
postq⁹ venit ad locū ubi fr⁹ f. cū
ductis socijs morabatur. oīa illis per
ordine⁹ r⁹tauit. Vn⁹ certissime ad

uerterūt q⁹ e⁹ angelus ip⁹s. & illa
hora & die & hora apparuit. ad lau
dem d⁹i n⁹i ihu x⁹. **De fratre ber
nardo q⁹ iuit bononiā.**

Quonia⁹ b⁹s p⁹i n⁹f. tā su
qm⁹ ip⁹e de cruce & ad cruce
fuerat vocat⁹ a d⁹o. ideo ip⁹e & ali
socij p⁹mi r⁹e videbant⁹ et erant
hoīes crucifixi. cruce in habitu &
victu & in oībz coz actibz bauilan
tes. cupientes plus obpbua xpi
qm⁹ vana mūdi & deceptoīa blan
dimēta. p⁹t quod letabantur de
iniurijs. de hōibz tristabant⁹ & ibat
p⁹ mūdu⁹ tāqm⁹ peregrini & aduene
nichil p⁹ter xpm⁹ seā portantes.
Prop⁹t quod. q⁹q⁹ ibant. qa⁹ vere
vitis v⁹u palmites erant. fructus
aīaz maximos faciabant. Vn⁹ sel
accidit in p⁹ncipio ordinis q⁹ fr⁹ f.
misit fr⁹ bernardū bononiā ut ibi
fructificet d⁹o seā dū grām a
d⁹o sibi d⁹at. fr⁹ aut⁹ bernardus cru
ce xpi se munuens et obie sociat⁹
v⁹tute bononiā adiit. Quē cū vi
derent pueri in isolito habitu et
despectu. multas illi iniurias u
rogae ceperunt. Quas iurias fr⁹
bernardus v⁹ fr⁹ no⁹ solū patient⁹
s; etia⁹ letissime sustinebat. Nā ut
xpi. q⁹ factus e⁹ abiectio plebis et
obprobriū hōim. v⁹ eff; disapul⁹
in platea d⁹e ciuitatis se studiose
posuit. ut melius illudētur ab oī
bus. Vn⁹ cū sedet ibidē. congregati
sūt multi pueri & etia⁹ hoīes circa
cū. et q⁹dam trahebant capitiū

petro. quidam autem. quidam vero puluere.
 alij vero lapides. iactabant in eum. qui
 dormi in super ipsum hinc inde griter
 impingebant. ad cuncta vero obprobria
 frat' bernardus gaudens et patiens
 permanebat. in nullo ~~ver~~ penitus re-
 nuens aut murmurans. hinc quod ma-
 ius est ad filia obprobria sustinenda
 per plures dies in dram platea stu-
 diose redibat. et quomodo afflicto
 afflicto ab illis. se tamen in turbatu
 animi leta facies ostendebat. Et quia
 paucis operibus per hunc et approbat. id
 quidam sapiens iudex attendens et di-
 ligenter examinans tam utrosam con-
 stantiam. tot diebus in nullo penitus
 perturbatus. dixit in corde suo. Impos-
 sibile est quod iste non sit sanctus homo. Et ac-
 cedens ad fratrem bernardum dixit. Vis
 es tu. et ad quid venisti huc? frat' vero
 bernardus misit manum suam in
 sinum et protulit regulam euangelicam
 sancta. quam in corde portabat et in ore.
 Ille vero iudex cum ipsius regule sta-
 tum altissimum plegisset. obstupuit ve-
 hementer. cum esset homo intelligens. et
 utrens se ad socios cum admiratione
 maxima dixit. Iste est altior status
 quam unquam audivi. propterea iste homo.
 cum sociis suis est de sanctoribus hominibus
 huius mundi. Unde magnam penam faciunt
 qui sibi iniurias irrogant. quia non
 iniuriis sed maximis honoribus est ex-
 tollendus. cum vere sit amicus altissimi. et
 aut illi. Carissime si locum vobis apertum
 aliquis exhiberet ubi commode domino serui-

retis velletis accipere. Ego pro salute
 anime mee libentissime vobis dare.
 frater bernardus ait. Domine carissime
 credo quod huius vobis inspiravit dominus ihesus
 christus. et ideo oblationem vestram ad ho-
 norem christi libenter accipio. Tunc deus
 iudex fratrem bernardum ducens ad
 domum suam. cum gaudio et caritate
 magis suscepit. Et postea locum be-
 ne sibi promissum exhibuit et ad
 suas expensas totum profectum et deuote
 compleuit. et factus est defensor et pat-
 ricipius fratris bernardi et sociorum eius.
 frater vero bernardus propter sanctam conversationem
 et cepit honorari ab hominibus. in tamen
 quod fratres se prebent a illa tamen pote-
 rant vel videri. frater vero bernardus sicut
 vere humilis christi discipulus timens ne
 honor qui sibi exhibebatur ibidem. impe-
 dret quietem animi sui. et salutem. recessit.
 Et ad sanctum f. edicens dixit. locus
 captus est in ciuitate bononie. Unde
 mittas pro fratre qui morietur ibidem. quia
 ego amplius ibi lucrum non facio. pro-
 mo propter magnam honorem qui in exhi-
 betur ibidem. timeo plus prode quam lu-
 crari. Hic autem f. audiens cuncta
 pro ordine qui dominus per fratrem bernardum
 fuerat operatus gaudens et exultans
 in spiritu cepit laudare altissimum qui
 pauperulos crucis discipulos sic
 in salutem populi dilatabat. Et extunc
 assumens de sociis misit eos in lom-
 bardiam. et crescente deuotione fide-
 lium. ceperunt loca plurima circumquaque
 ad laudem domini nostri ihesu christi.

De morte gloriosa fratris Bernardi.

Quante scitatis erat frater
Bernardus quod sanctus f. dum ad
huc vivet illi magno venerabat
affectu. frequenter comendabat eloquio.
Et in sua absentia magnis precibus
extollebat. Accidit autem ut dum sanctus f.
quodam die oratione devote insistet. fuit si-
cudatus quod frater Bernardus dominum promittere.
a multis et acutissimis impugnabatur
demonibus. Hec cum sanctus f. compassiva
mente de tam dulci filio pensaret. per
multos dies lacrimis orans recom-
mendabat domino ihesu christo fratrem ber-
nardum. ut de tot insidiis illi dare
victoriam digreteretur. Et dum in domo
oratione esset sanctus f. per vigiliis. secum et
attentus et ecce frater est ad eum divina
visio. fratres ne timeas quia oes
tentationes quas frater Bernardus impetit.
date sunt illi ad exercitium et coronam.
et in fine de omnibus impugnationibus pal-
mam et victoriam cum gaudio exportabit.
et ipse frater Bernardus est unus de
comensalibus regni dei. De qua visione
sanctus f. gaudiosus est gaudio magno val-
de. gratias immensas referens domino ihesu
christo. Et extitit de illo amplius non du-
bitavit et non timebat. si se maiori
gaudio et ampliori dilectione afficienda
tunc ad eum. Quam dilectionem non solum
in vita sed etiam in morte magnificavit.
Vnde in morte beatus f. tamquam patriarcha ia-
cob astantibus filiis et devote lacri-
mantibus pro recessu tam amabilis patris
dixit sanctus f. Vbi est primogenitus meus?

Veni fili mi ut benedicat tibi anima mea
a patris moriar. Tunc frater Bernardus
dixit fratri helpe in secreto quod erat
tunc vicarius ordinis. Per vadem ad
dexteram solum sancti ut te benedicat. Cum
autem frater helpas se posuisset ad dexteram
eius. et sanctus f. pre lacrimis secutens
manum dexteram super caput helpe po-
suisset. dixit. Istud non est caput pri-
mogeniti mei fratris Bernardi. Tunc ac-
cessit frater bernardus ad sinistram eius.
Dicit autem frater cancellarius brachyis
manu commutando sinistram posuit
super caput helpe. dexteram vero super
caput fratris Bernardi dicens frater ber-
nardus. Benedicat te pater domini nostri
ihesu christi in omnibus orationibus benedictione spiritum
sanctum in celestibus in christo. Hic primo
electus est in ordine isto ad dandum ex-
emplum evangelium ad imitandum christum
in evangelica paupertate. quia non so-
lum tua liberaliter obtulisti et pro christi
amore integre displicisti. sed etiam te
metipsum in odore suavitatis sacri-
ficii obtulisti. Benedicere ergo sis a
domino ihesu christo et a me pauperculo ser-
uo eius benedictionibus sempiternis. ingre-
diens et egrediens. vigilans et dor-
miens. vivens et moriens. Qui
benedixerit tibi benedictionibus repleat.
et quod maledixerit tibi non erit im-
munitus. Esto dominus frater tuorum. et tuo
ipso tunc subiacent. et quod sanctus
volueris eripere ad ordinem istum re-
cepti sint. et quod sanctus volueris emittant.
et nullus frater ha-

beat p̄tate sup te. et q̄cuq; volueris
possis libe p̄ge vl morari. Cū at
iste tā b̄ndict⁹ filius approp̄qua
ret ad mortē. q̄a fr̄es post mortē
bt̄i f. ip̄m pat̄no venerabantur
affat. ex diuisis partibz multi cō
uenerūt ad eū. int̄ quos affuit il
le perarchi⁹ ⁊ d̄inus fr̄ egredi⁹.
Qui cū vidisset fr̄em b̄nardū dix
it gaudio magno. Insc̄ corda.
fr̄ bernardē. Insc̄ corda. fr̄ autē
b̄nardus dixit vni fr̄i serrete. ut
pararet locū cōtemplatiōi aptū
vbi fr̄ egredi⁹ possit celestia contē
plari. Cū aut̄ venisset fr̄ bernard
us ad illā extremā horā migrā
di. sent se erigi ⁊ astantibz fr̄ibz
dixit. fr̄es charissimi nolo vob
dicē m̄lta v̄ba. s; cōsideracō debetis
q; statū quē ego habui vos habe
tis. et istū quē ego habeo estis ha
bituri. Inueni etiā in aīa mea
p̄ pro mille m̄dis eq̄libz istū
nolle nō fuisse d̄nō ihu xp̄o. et
de om̄ offensa quā feci accuso me
saluatori meo ihu xp̄o ⁊ vob. Rogo
vos fr̄es mei carissimi ut diligatis
vos inuicē. Et post h̄ v̄ba et alia
alia salubria hortamenta. cū re
tinasset se in l̄o facta est facies splē
dida nimis et leta nō sine admira
tione om̄ q; astabat. Et in ipsa le
ticia aīa illa felix cū victoria sibi
a xp̄o antea promissa ad gaudia
trāsūt āgeloz ad laudē ⁊c. **De ie
tunio q̄dragenario sc̄i f.**
Agrippin⁹ hu⁹ dei f. q̄a in

q̄busdā fuit q̄si alē xp̄s datus
mūdo. Ideo de p̄r tā felice hoīz
in multis xp̄o filio suo fecit eē
cōformē sicut apparuit in sc̄ozū
sonoz sacro collegio. in stigmatū
crucis mirando misterio. in sc̄e
q̄dragesime cōtinuato ieiunio.
Nā cū esset q̄dā vice in territorio
p̄sino iux lacū. fuit in die carnis
p̄uij ap̄ quendā deuotū hoīz
hospitatus quē sc̄o f. amōe xp̄i ro
gavit ut ip̄m in quondā siluam
ipsius lacū in q̄ null⁹ hoīm adhuc
habuitat transp̄oret de nocte
s; aī die cinerū ita q; nullus ad
uertēt. Ille vero ob magnā deuoti
onē quā habebat in ip̄o. h̄ studiosus
ad̄pleuit. Vñ surrexit in nocte et
parauit nauiculā. et in die cinerū
sc̄m f. p̄oruit ad insulā plibata
D̄s vero f. nichil pro victu p̄oruit
nisi duos puos paniculos. Depo
situs aut̄ in d̄cā insula rogavit
portitorē suū ut nulli hoc pandēt.
⁊ q̄se nō nisi in die iouis sc̄o r̄qui
rēt. Portitorē vero suo r̄cedente de
insula sc̄o f. solus r̄mansit. ⁊ cū
habitatio ibi nō esset vbi caput
suū redinare valeret. in quondā
densam sepē vbi vepres q̄si tugu
riū fecerant subintravit et stetit
ibidē imobilis p̄ totā q̄dragesimā
nil comedens aut bibens. P̄cedēs
aut̄ hospes bt̄m f. in die iouis sc̄i
sicut et dixit r̄quisiuit. et iuenit
q; de d̄cō duobz panibz p̄t̄ medie
tate vni⁹ nichil amplius eat tactū.

illa vero medietate vni panis
sc̄s f. creditur tetigisse. ut xp̄o
b̄ndicto gloriam ieiunij q̄drage-
narij r̄seruass̄. et cū illo modi-
co panis vane gl̄ie venenū expel-
leret. ita p̄ciunauit exemplo
xp̄i q̄draginta diebz et q̄dragi-
ta noctibz. In loco aut̄ illo vbi
sc̄s f. p̄niam tā mirabile celeb̄-
uit. fr̄a sūt meritis ipsi? multa
miracula. p̄t̄ q̄ oīa ceperūt ho-
mies in illa insula ex tūc habi-
tationes cōstrue. et p̄uo elapso
tpe. factū est castz magnū et bo-
nū. et etiā locus fr̄m q̄ dicit̄ in i-
sula. Adhuc aut̄ hoīes illi? castri
magnā reuerentiā exhibēt illi
loco vbi sc̄s f. p̄dīas q̄dragesimā
celebrauit. Ad laudē dñi. n. i. xp̄i.

**De magisterio s̄a f. ad fr̄m le-
onē q̄i sola curā ē p̄f̄a leticia.**

Quodā tpe hyemali cū sc̄s
f. veniret de p̄usio cū fr̄e
leone ad s̄am mariā de anglis
et frigus ip̄m acerrime crucia-
ret. vocauit fr̄m leonē q̄ ante
ip̄m aliquñtulū p̄cedebat dicens
O fr̄ leo. q̄muis fr̄es minores
in oī tra dent magnū exemplū
s̄itatis et bone edificatiōis. tū
scribe id ē diligent̄ nō. q̄a nō est
ibi p̄f̄a leti. et cū aliquñtulū ā-
bulass̄. iterū vocauit eū dicens.
O fr̄ leo. q̄muis fr̄at minor illu-
minet cecos. curuos extendat. de-
mones expellat. s̄udis auditū.
claudis gressū. mutis q̄ r̄stituat

v̄bū. et q̄d plus ē quadriduanū
r̄fusaret mortuū. scribe q̄a ibi nō ē
p̄f̄a leticia. Et rursū clamās dix̄.
O fr̄at leo si fr̄at minor sciret o-
nū gentiū linguas et oēs scienti-
as et scripturas ita ut sciret etiā
p̄phetizare et r̄uelare nō solū futū-
r̄. etiā cōsciās alioz. scribe q̄a ibi
nō est p̄f̄a leticia. Et adhuc ip̄s
ābulantibz. itez clamabat. O fr̄at
leo p̄corde dei q̄muis fr̄ minor
loq̄tur lingua āgelica et sciat stel-
laz cursus et v̄tutes herbarz et sūt
ei r̄uelati oēs thesauri terraz. et
cognoscat v̄tutes animū et p̄ficiū-
āialū et hoīm. arborz et radicū.
lapidū et āq̄z. scribe b̄n et nō di-
liget̄ quia ibi nō est p̄f̄a leticia.
Et post paululū itez clamabat.
O fr̄ leo q̄muis fr̄ minor sciret tā
solemnit̄ p̄dicare q̄ conūtēt oēs
infideles ad fidē. scribe q̄a nō est
ibi p̄f̄a leticia. Durauit iste mo-
dus dicendi b̄n p̄ duo miliaria.
Fr̄ vero leo de his oībz. vehemēt̄
admirans dixit. P̄i rogo te ce p̄
te dei ut dicas m̄ vbi sit p̄f̄a
leticia. Cui sc̄s f. r̄ndit. Cū ibi
mus ad s̄am mariā de anglis
ita balneati pluuia et frigore
cōgelati. luto etiā deturpati et fa-
me afflicti. et ad portā loci sona-
bim. et portarius veniēt watus
dicens. Qui estis vos. Et nos
dicimus sum? duo de fr̄ibz v̄is.
Et ille cōtrario dicit. ymo estis
duo ribaldi quibus arcuū do

mūdū elemosinas pauperū rapi
endo. et nō aperiet nobis sed face
ret nos stāc ad nuē & aquā in fru
gore & fame vsq; ad noctē. tūc si
nos iniurias tot et ēpulsas sine p
turbatiōe et murmuratiōe tolera
uerim⁹ patient. et cogitauerimus
huilē et caritatiē. ille portari⁹ ve
raut nos cognoscat. & de⁹ lingua ei
excitat conē nos. o fr̄ leo scribe q̄a
ibi est p̄fā leticia. & si nos p̄scue
ruerim⁹ in pulsando & ille porta
rius tāq̄m cōt̄ importunos turbat⁹
excit & diuisimode nos afficiat ala
pis dicens. Recedite hinc pulstro es
viliissimi et ite ad hospitale. q̄ ei
q̄tis vos penit⁹ h̄ nō māducabitis.
et si nos h̄ gaudent⁹ portauerim⁹
et iniuriati cū amore p̄ceperim⁹ **et**
toto corde. o fr̄ leo scribe q̄a ibi p̄
facta leti⁹. Et si nos vndiq; sic
afflictos fame urgente. frigore af
fligente nocte in sup̄ appropiā
te pulsabim⁹ clamabim⁹ ut aperi
atur nobis. et demū ille stimulat⁹
dixerit. Isti sūt hoīes procatissi
et p̄teritū ego potabo eos. Et exciēs
cū vno fuste et baculo nodoso capi
ens nos p̄ capuā. ad tirā & super
luti et niues p̄iact nos. & totalit̄
vberabit cū fuste p̄dō q̄ vndiq;
nos plagis implebit. Si tot ma
la si tot iniurias si tot vbera cū
gaudio tolerauerim⁹ cogitantes
q̄ penas xp̄i. nos tolerare debim⁹.
o fr̄ leo scribe q̄a ibi est p̄fā leti

na. Audi cōclusionē fr̄ leo. q̄a
oīa carismata sū sp̄s q̄ amias
suis xp̄s cōcesserit & concedit.
Et vince semetipm et libent
p̄t xp̄m et caritate dei obp̄na
sustine. Nā in oībz mirabilibz
sup̄dās nos gloriari nō possum⁹
q̄a nō sūt nrā s; dei. Quid ei
habes qd nō accepisti. Si aut
accepisti. qd gloriaris q̄si nō ac
cepisti. Si in cruce afflictionis
et t̄bulatiōis p̄sumus gloriari.
q̄a nr̄m est illud ideo dixit apls.
Michi aut̄ absit gl̄ari. nisi in
cruce dñi nr̄i ihu cristi. Cui
sit laus et gl̄a. in sc̄la sc̄lōz dñi
A locutione diuina facta per
fr̄m leonē b̄tō fr̄ncisco.
Qum b̄tō p̄i nr̄ f. in p̄ua
pio ordie staret in quodā locello
cū fr̄e leonē ubi libros ad dice
dū officū nō habebant. Qua
dā nocte q̄n ad matutinū vene
rūt. dixit sc̄s f. ad socū. Carissie
nos breuiariū nō hebem⁹ ubi pos
sum⁹ dice matutinū. s; ut t̄p̄
ad laudē dei expectamus. sicut
te docuero ita dicas & t̄mē ne alit̄
v̄ba mutes. Ego enī dicā. O fr̄
francisce tu fecisti tot p̄cā in sc̄lo
q̄ es dign⁹ inferno. Et tu fr̄ leo
r̄ndens. Verū est q̄ infamū p̄fun
dissimū meruisti. fr̄ vero puris
simus cū colūbina simplicitate
r̄ndit. Libent⁹ p̄i. inape in noīe do
mini. Et sc̄s f. incepit dice. O fr̄

francisce tu fecisti tot peccata in
seculo quod es dignus inferno. Et frater
leo respondit. Deus faciet pro te tot
bona quod ibis in paradisu. Dominus autem
frater dixit. Non dicas ita frater leo. sed
quoniam ego dicam. o frater francisce tu
fecisti tot iniqua opera contra deum quod
es dignus quod es dignus maledictio.
et tu in respondens Inimice maledic-
tos dignus es computari. Et frater
leo dixit. libenter pro. Et frater f. cum
multis lacrimis et suspiriis et tu-
mulis pectus et valde
clamor dicebat. **O** domine deus celi
et terre ego contra te tot iniqua commi-
si quod dignus sum peccati maledictio. frater
leo respondit. **O** frater francisce deus fa-
ciet te tale quod in benedictos eris
singulariter benedictus. Et frater fran-
ciscus admirans quod ille sepe contrarium responde-
bat. cum corripendo dicebat. **D**ixit
frater leo non respondes sicut te do-
ceo. Pro sciam obiam tibi precipio quod
secundum verba quibus te informabo res-
pondens. Ego dicam sic **O** frater fran-
cisce. captinelle putas ne misere-
bitur tui deus cum tot peccata contra pa-
trem misericordiam et deum totam consolationis
commiseris. quod es dignus non misericordiam in-
venire. et tu frater leo pecamine responde-
as. Nullo modo es dignus misericordiam in-
venire. Et frater leo respondit. Dico pro am-
mo. quia ego dicam quemadmodum precepit
tibi. Et frater francisce facie leta in celum.
et manibus erectis ad deum ac genibus
flexis cum fletu magno dicebat. **O**
frater francisce peccator magne. **O** frater

francisce captinelle putas ne mi-
seretur tui deus cum tot peccata con-
tra patrem misericordiam et deum totam consolationis
commiseris. quod non est dignus mi-
sericordiam invenire. Et frater leo re-
spondit. Deus patet tui est misericordiam in infan-
tu maior quam sit peccatum tuum. faciet
tibi magnam misericordiam et super-
addet tibi multiplex gratiam. Dominus
autem frater dicit iratus et patienter
turbatus dixit frater leoni. Quare
frater leo contra obiam presumpsit et ia-
tuans contraria propositis respondit.
Et tunc frater leo respondit ruerent et mi-
tu humiliter seculo pro. Deus faciet
te pro charissime quod ego propositum se-
sicut preceperas responde. si me fa-
cit deus loqui secundum suam benedictionem
et non secundum meum propositum. De
quo frater f. admirans dixit fratri
leoni. Rogo te charissime quod hoc vi-
de dicas cum me accusaveris sicut
pro quod misericordiam non sum dignus. Et sepe frater
leoni ista imponebat cum multis la-
crimis. Respondit frater leo. Dico patet.
quia hoc vice sicut volucis respondebo.
Et frater f. cum lacrimis clamans dixit.
O frater francisce captinelle putas
ne miseretur tibi deus. Respondit frater
leo. Ita pro miseretur tui deus. pro
magna gratia rapies a deo salua-
torem tuum. et exaltabit te et glorificabit
te in eternum. quia omnis qui se humiliat et
exaltabitur. et non potest aliud dici. quia
deus loquitur pro os meum. Et in hac humi-
litate et contritionis lacrimis
ac etiam consolatione divina usque

ad aurora vigilas pmaserunt ad
laudem dñi nri ihu xpi.

**De puenacione montis aluerne
& visione fris leois sup sam f.**

Quisti ihu fidelissim^{us} seruus ^{viii}
et amicus frāsc^{us} q̄a creatorē & sal
uatorē suū totis quibz potēt vi
ribz p se et p alios hōrabat. ideo
grāosissim^{us} & benignissim^{us} saluator
nr̄ dñs ihu xps hōranti vitē ē pen
debat hōris. Quia q̄ gloriūcat me
glorificabo illū dicit dñs. Et ppte
rea quocūqz ibat sc̄s f. in tanta
ueneracione habebatur ab oibz qz
q̄si totus mūd^{us} ad virū tā mirā
bilem confluebat. Vñ qñ appropi
q̄uit ad trās ā ad cast^{rum} vl villas.
btōs se putabāt q̄ eū possent vi
de vl tangē. Accidit aut̄ qdā tpe
ānq̄ h̄ret stigmata saluatoris qz
btōs f. de valle spoletana itredens
in romādiolā pgeret. in ipso it^{er}
nē cū ad quoddā cast^{rum} f. motis
feretri pueniss^{us} celebrabat̄ ibidē
militie noue mag^{is} solennitas.
Quod cū didiciss^{et} p̄r sc̄s ab in
colis. fratri leoni sono suo dixit.
Eam^{us} ad istos. q̄a cū adiutorio dei
mē eos aliquē pfectū faciem^{us}. In
dñā vero solennitate erāt multi
nobiles de diuisis ptibz congrega
ti. int̄ q̄s erat qdā de tuscia dñs
vrlandus noīe. valde diues et no
bilis q̄ p̄t miranda q̄ de btō f. au
dierat magnā ad ipm̄ deuocōez
concepit. eūdemqz vidē et audie
maxime cupiebat. Dñs aut̄ f. cū

88
plibatū castreū intrass^{et}. ut cōmo
dius audiret a multitudine. su
p quēdā murū ascendit et inde
astanti multitudini p̄dicabat. et
pro themate hoc p̄posuit in vul
gari. Tanto equel bene te aspecto
racone pena me dilec^{ti} sensus ē.
Tantū est bonū qd̄ exopto qz oīs
pena me delcāt. Et p̄ hec vba tā
deuote dīna eloq̄a p̄ linguā eius
eructauit sp̄s sc̄s probando sc̄z
illa p̄ penas martirū. & aploz
martiria. & duras p̄nias & fessoz.
multasqz tribulaciones sc̄oz et
sc̄az qz oīes suspena mente q̄si
angelū attendentes. Int̄ quos
dñs vrland^{us} p̄dēs. gauisus de
optā s̄a f. p̄nā. et tactus de ill^{ius}
p̄dicacōe mirifica. p̄posuit oīno
cū sc̄o p̄r de aīe sue salute trar
tare. Vñ p̄dicacōe finita dixit
sc̄o frāsc^o. **P**r̄ ego aliq̄ velle te
cū de salute aīe mee ordinare.
Dñs vero f. totus discretionis sale
conditus dixit. Dñe vade hoc
mane reūte et hōra amicos tuos
qui te inuitauerūt ad festū. et postea
loq̄mur p̄ prandū quātūcūqz vo
lueris. Ille aut̄ assenaens sup̄to
prandio r̄dyt et cū sc̄o f. de salute
aīe sue plen^{ius} ordinauit. & i fine
dixit sc̄o f. **E**go habeo vnū motē
in tuscia deuotissimū & solitariū
q̄ vōtur mōs aluerne. valde apt^{us}
his q̄ solitaria vitā desiderāt. Si
tibi placēt & socijs tuis mōs ille.
libentissime p̄ aīe mee salute vo

bis eū donare. **S**cs autē f. af-
fectuosissime desiderabat loca
solitaria inuenire ubi possz cōmo-
dius diuine contemplacioni
vacare. ita q̄ audita oblatōe
p̄fata. p̄mo r̄ferens laudē deo
q̄ p̄ suos fideles p̄uidet suis oū-
culis. deinde gr̄as agens p̄ dco
dnō vlando ita r̄ndit. Dnē cū
ēdierim⁹ domū in p̄tibz nr̄is
ego mittā ad vos duos de socijs
meis et vos montē illū eis mō-
strabitis et si aptus videbatur
libentissime vram caritativā ob-
latōnē accepto. **P**redict⁹ autē
dn̄s habitabat in quodā suo cas-
tro p̄pe montē aluerne. **C**om-
pleta igitur solempnitate pre-
dca et dnō illo ad p̄pua r̄uertēte.
sc̄s f. misit duos de socijs q̄ illū
r̄q̄rerent. s̄ p̄p̄tes ill⁹ ignotas
cū maḡ difficultate castrū p̄dā
dn̄i inuenerūt. **C**ū autē apud
dictū dn̄m p̄uenissent. ab eo t̄p̄
angeli sūt r̄cepti caritativē et
letissime. r̄ q̄si cū quāq̄ginta ar-
matīs forte p̄p̄t feras associa-
ti ad dn̄m montē aliū ducti sūt.
Qui peruidentes et r̄quirentes
ubi possent p̄ habitaculo p̄parāe.
inuenērūt tandē ibidem p̄uam
planiā. ibidē laborauerunt in
noīe dn̄i cōmorari. **I**lli vero se-
culares q̄ fr̄es conduxerant. cū
spatis ramos arborū incidentes
de ip̄is ramos quosdā tugurū
construxerūt. et capto ibi loco cū

p̄dā dn̄i licentia. in noīe dn̄i ih̄u
xp̄i uerūt p̄dicti fr̄es p̄ sc̄o f.
ut illuc ip̄m ducerent. annūciā-
tes ei dictū locū esse valde r̄mo-
tū et aptū contēplacioni dn̄e.
Scs vero f. cū gaudio hoc audi-
ens et laudes deo r̄ferens. assup-
to fr̄e leone. fr̄e massco. r̄ fr̄e
angelo quondā milite nobili. sūt
cū ip̄is r̄ ad dictū montē acces-
sit. **C**ū autē ascenderet p̄ montē
illū cū illis socijs b̄ndictis et a-
liquantulū q̄serent ad p̄cedem
cuiusdā quere⁹ q̄ aliquantulū dis-
tabat a loco. multitudo auū
confluit ad b̄tm f. ad ip̄m cū
hilaritate et cātibz et alarū io-
co vndiq̄ concurrentes. et aliq̄
ponebant se sup caput ei⁹. ali-
que sup scapulas. aliq̄e super
genua. aliq̄ in manibz s̄a p̄b.
Quod mirabile nouū cernens
b̄t̄ fr̄ascl⁹. socijs dixit. **E**redo
carissimi fr̄es mei q̄ dn̄o nr̄o
ih̄u xp̄o placeat. ut locū in hoc
monte solitario capiam⁹. q̄a t̄n-
tā de aduentu nr̄o p̄tendūt leti-
tiam sorores nr̄e amule. **E**t sus-
gens totus letus perrexit in sp̄i
ad dn̄m locū ubi adhuc nichil
erat nisi pauperculū de arbo-
rū ramis tugurū. r̄ p̄uiso
sic solitario loco ubi ab alyis se-
questeratus oraret. fecit sibi vna
pauperculā cellulā in late dicti
montis. r̄ p̄cepit socijs q̄ nullus
ad eū irret. q̄ nec aliq̄e aliq̄n

in pmitterent nisi frēm leonē
quia intendebat ibi face quadrage-
gesimā ad honorē archangeli
michaelis. Ipsi fratri leonē im-
posuit q nō erat ad eū in die ni-
si semel cū pane ⁊ aqua. et sel
in nocte matutinali hora in q
nichil accēdit loquendo. s; hoc
solū pponeret vl' profertret s;.
Dnē labia mea aperies. ⁊ si scō
f' r'spondēt deus. ⁊ os meū an-
nūciabit laudē tuā sil' dicerent
matutinū. Si vero nō tūdet de-
intus. statim fr' leo recēdet. Et
hoc ideo p'cepit sanctus f. qā
erat aliqn in tanta extasi me-
tis. q per noctē ⁊ diē loq non
poterat ita erat absort' i deū.
Quod p'ceptū fr' leo attentis-
sime obseruabat. Nichilomin'⁹
tū fr' leo fidelit' san' custodieb't.
silētiū qn tū poterat quid scō fa-
ceret explorabat et aliqn inueni-
ebat san' ex cellā eleuatū in a-
ere per tantū spaciū q vix po-
terat tangē pedes eius et tūc ā-
plexabatur illos ⁊ deosculabat'
cū lacrimis dicens. Deus p'picius
esto in peccatorū. ⁊ p' merita hui'
viri sanctissimi fac me tuā s'assi-
mā miāz inuenire. Aliqn vco
inuenit eundē vsq ad medios
fagos eleuatū a terra. Erant
aut plurime ibi de dictis arbo-
ribz procreare altitudis valde.
Aliqn inuenit eū in tanta alti-
tudine aeris eleuatū. q vix eū

vide valebat. ⁊ tūc fr' leo ge-
nu flectebat et totū se extende-
bat in tra. in loco s; vn' scō f.
orando erat in altū assuptus.
et ibidē fr' leo orans ⁊ p' merita
sā p'us ut p'us se dnō r'comen-
dās. maximas visiones dnē
grē senabat. Et p' ista q fr'
leo sepe de scō aduerterat. tantā
deuotionē ad ipm habebat q se-
pe cū caliditate per noctes oculi
ta sā f studia scrutabatur. Vn'
accidit q in sup'dcā quadrage-
sima fr' leo iuit ad matutinū
ut san' fr' asā sicut solebat r'
q'ereret. ⁊ cū sā cellā introisset
⁊ dixiss; dnē labia mea aperies
ut an' fuerat a scō ordinatū. ⁊ scō
nō r'spondiss;. lucente luna cui'
splendor ingrediebatur p' ostiū.
adūtat q scō nō erat in cella. ⁊
cogitans q ex' oraret. ⁊ cū p' sil-
uā hinc inde r'spicēt. audiuit eū
loquentē. ⁊ appinquās ut au-
dit quid diceret. hinc lumine
indicante vidit san' statū geibz
flexis ⁊ facie in celū erecta ac
manibz eleuatis in deū ⁊ dicētē
hec vba. Quid es tu dulcissimi-
me d's meus. ⁊ qd sū v' ego ver-
miculus ⁊ puillus su' tuus.
Et hoc sepe r'plians aliud nō
dicebat. Et r'spiciens fr' leo vid'
vnā flāmā ignis pulcherrimā
et valde splendentē et delcābilē
oculis descendētē a sūmis celoz
vsq ad caput sā f. Et de illa flā

ma vox egrediebatur & loq-
batur cum sancto f. et sc̄o f. v̄ sp̄o
debat loquenti. **D**z fr̄ leo timeō
cessit retro ne impediret sc̄m
in tā mirandis secretis ita q̄
audire nō poterat q̄ v̄ba tūc di-
cerent. Vidit t̄m q̄ sc̄o f. exte-
dit manū suā ter ad flāma
p̄ dictā. Flāma vero recedente
frater leo incepit recede. plane
ne a sc̄o f. sentiret. **D**z audicō
sc̄o f. sonitū pedū eius p̄t ali-
quod lignū silue dixit. **P**re-
cipio quicquid es in v̄tute dñi ih̄u
xp̄i q̄stes fixus nec te mouens
a loco. **S**icut frat̄ leo p̄t adu-
rationē sancti stetit et dixit.
Deo sū p̄i. **E**t dixit fr̄ leo aliq̄n.
q̄ fuit tūc tanto timore p̄terri-
tus. q̄ si terra se appuissibi li-
bentissime se abscondiss̄. **T**unc
bat enī. si sc̄m offendet gratia
sam eius sonitate amittet. **N**ā
tantus erat amor & fides quā
in sc̄o habebat q̄ sine ip̄o nullo
mō v̄itē confidebat. **E**t p̄pter hoc
quicquid aliqui loq̄bantur de sc̄o
fr̄ leo dicebat. **R**arissimi. magni
sunt omnes sancti. sed et sc̄o f. etiā
de magnis ē p̄t mirabilia que
deus operatur p̄ eū. et hoc liben-
tius de illo q̄ de alijs loq̄batur.
Vn̄ nō est mirū si territus ē ad
vocē ipsius. **Q**uē sc̄o cognoscēs
dixit. **F**rat̄ pecorine ad quod huc
venisti. **N**ōne dixi tibi multo
tius q̄ me explorando nō va-

das. **D**icas in p̄ obiam si aliq̄d
videris. **Q**ui r̄ndit. **P**ri audiu-
te loquentē et duentē & cū admi-
ratione multa frequent̄ oratō.
Quid es tu dulcissime dō me-
us et quid sū ego vermiculus
et puulus serū tuus. **E**t tūc
vidi flāma ignis descenden-
te de celo tenūq̄ loquentē et plu-
res respondentē et manū tuā
illi teras extendentē. **D**z quid
dixeris ignoro. **E**t genua flectēs
fecit leo cū magna euerencia ro-
gauit sc̄m f. dicens. **R**ogo te p̄
ut exponas m̄ v̄ba q̄ audiu. et
doccas illa etiā q̄ nō audiu. **E**t
sc̄o f. q̄a multū diligebat fr̄m
leonē p̄t puritate & mansuetudi-
nē quā habebat dixit ei. **F**rat̄
leo pecorelle ih̄u xp̄i. in his que
tu vidisti & audisti erant in a-
pta duo lumina. unū de r̄ cog-
noscē creatoris. & aliud de cog-
noscē creatoris mei ip̄i. **E**n̄ enī dice-
bā. quid es tu dñe & quid sū
ego. tūc erā in h̄a lumine cō-
templationis i quo videbā ab-
sū infinite bonitatis dñe. & p̄-
fundū lacrimosū vilitatis mee
p̄pter ea dicebā. **Q**uis es tu do-
mine. sūme sapiens. & sūme bo-
ne. & sūme clemens ut visites
me q̄ sūme vilis v̄miculus v̄n-
mēdicus & abhominabil̄ & des-
pectus sū. **I**lla vero flāma fū-
it q̄ in specie illa in sicut mox
in flāma illa loq̄batur. **E**t int̄

alia q̄ in dō tūc dixit petijt a
me q̄ ego oblationes tres face
rem sibi. Cui r̄ndi Dñe ego
sū totus tuus & nichil habeo
nisi femoralia & cordā & tuni
cā & ista tua sūt. Quid
potero magnitudini tue dñā
cionis offerre? Nā celū et ter
ra ignis et aq̄ & oīa q̄ in eis sūt
tua sunt dñe. Quis enī habz
quicquid nō tuū? Que ḡ tua
sunt reddim̄ tibi cū aliqd̄ tibi
offerim? Quid ḡ potero tibi
offerre dñe dō rex celi et t̄re &
vniūse creature? Et tūc deus
dixit michi. Mitte manū tuā in
sinu et offer m̄ quicquid iueneris
Quod cū fecissem inueni vnā
monetā de auro tā magnā et
tā fulgentē & pulchrā. q̄ vnqm̄
viderā in hoc mūdo. & tūc obtuli
illā deo. Et dixit iterū dō. Offer
m̄ iterū sicut p̄us. Ego aut̄ dixi
deō. Dñe ego nō habeo n̄ amo n̄
volo nisi te. & p̄p̄ amorē tuū des
peri auz & oīa. Vñ si aliquid ā
plus in sinu meo iuenerit tu po
sisti illud. & tibi t̄ator oīm red
do. Et hoc feci ter. Et sc̄ā t̄aa ob
latione ego genu flexi & b̄ndixi de
ū q̄ m̄ dedit quod offerre vale
rē. Et statim fuit datū intelligē
q̄ illa t̄aa oblatio figurabat au
reā obiāz. alāssimā paup̄tātē. &
splendidiſsimā castitatē q̄s deus
per grām suā dedit m̄ ita p̄fate
seruare q̄ i nullo me cōsāā rep̄

hendit. Et sicut q̄ mittēbā ma
nū in sinū p̄ferebā & reddebā il
las monetis ip̄i deo q̄ illas ibi po
suerat. Ita dedit dñs potentā
in aūā q̄ de oībz bonis m̄ ab ip̄o
p̄ suā sc̄āssimā bonitātē cōcessis.
sp̄ cū ore & corde laudo & magni
fico. Hec ḡ fuerūt v̄ba q̄ audis
ti. et manūū exten̄. quā vidisti.
Sed m̄ue fē pecorine. ne vadās
me deinceps explorando et re
uertē ad cellā tuā cū b̄ndicōe
dei & habeas de me curā solli
tā. Nā ad paucos dies faciet
dō tā stupenda mirabilia in h̄
monte q̄ āmirabit̄ totus mū
dus. Faciet noua q̄dā q̄ in hoc
mūdo nūq̄ aliuū fecit creaturē
Tūc fē leo r̄cessit valde cōsola
tus. In illa vero eadē q̄drage
sima sup̄ dā apparuit in ip̄o
mōte aluerne circa festū exal
tationis sc̄e crucis xp̄s in spe
cie seraph alatus & veluti cru
cifixus imp̄mens tā clauos q̄
stigmā manibz et pedibz ac la
teri sc̄ā f. prout dicit legenda
sua. Et apparuit cū tanto splen
dore de nocte q̄ illuminauit val
les & montes arcūq̄ distantes
āplius q̄ si solis claritas affuis
set. De quo testes fuerūt aucti
pastores q̄ p̄ partes illas cū gre
gibz vigilabant. Quare vero
ip̄ressa fuerūt stigmata sc̄o. nō
dū p̄ oīa innotuit. s̄ sicut ip̄se
socr̄s r̄leuauit. hoc p̄fert mag

nū misterū in futurū. Hāc
historiā habuit fr̄ iacobz de mas
sa ab ore fr̄is leonis. ⁊ fr̄ hu
golū de monte sc̄e marie ab
ore dicti fr̄is iacobi habuit. ⁊
ego q̄ scripsi ab ore fr̄is hugo
lini viri fide digni ⁊ boni. Ad
laudē dñi nr̄i ih̄u x̄ b̄ndicti
in secula seculorū. *Anie Quale
fr̄ masse? huilitatē sancti fr̄.*

Qum sc̄o f. in iuestigauit
loco de porauilla mo
raretur cū fr̄e masseo hoīe val
de sc̄o q̄ grā vbi dei ⁊ maḡ dif
finitione pollebat. p̄t q̄ valde
diligebatur a sc̄o. Et quadam
die cū rediret sc̄us f. de silua vbi
steterat ad orandū et in egressu
in exitu silue. frat̄ masseus obui
ans illi q̄ntū foret huīus volēs
experiri dixit sc̄o f. Vñ tibi. vñ
tibi. vñ tibi. Respondit sc̄o f. Quid
dixit fr̄e masseus? Quia totus
mūdus venire videtur p̄ te. et
ōnes q̄runt te videre. te audire. et
tibi obedire. Tu nō es pulcher
homo. tu nō es magne sciē aut
sapie. tu nō es nobilis. Vñ ergo
tibi q̄ totus mūdus veniat post
te. Dico fr̄ascus hoc audiens.
totus exhilaratus in sp̄u. erigēs
faciē in celū stetit q̄ magnū spa
cū mente directa in deū et ad
ad se veniens v̄l rediens genu
flectens ⁊ laudans ⁊ grās agēs
deo in magno feruore sp̄us vertit
se ad fr̄em masseū et ait. Vis

sare vñ michi. vis sare vñ m̄.
vis sare ⁊ bñ sare vñ m̄ ut totū
mūdus veniat post me? Hoc
m̄ est ab illis sc̄issimis oculis
dei q̄ in om̄i loco cōtemplantur
bonos ⁊ malos. Nā illi bñ ⁊ sc̄is
simi oculi nō viderūt int̄ ma
los maiore peccatore ⁊ viliore
⁊ insipientiore q̄m me. Et idē
dō ad faciendū hoc mirabile
opus quod intendit face in
terra viliore creaturā nō vidit.
p̄tēa me elegit. Quia stulta
mūdi elegit dō ut cōfundat sa
pientes. ⁊ ignobilia ⁊ cōtemp
tabilia et in firma mūdi elegit
dō ut confundat nobiles et
magnates ⁊ fortes. ut sublimi
tas virtutis sit ex deo ⁊ nō ex
creatura. ut nō gloriatur in cō
spectu ei⁹ oīs caro v̄l oīs creatu
ra. S; qui gloriatur in dño glo
riatur. ut soli deo sit honor et
glā in eñū. Tūc frat̄ masse⁹
ad tā huīle r̄nsionē cū tanto
feruore plātā obtinuit et ve
cognouit q̄ sc̄s p̄ in vera hu
militate fundatus erat. Ad lau
dē dñi nr̄i ih̄u x̄ b̄ndicti.

*Quale sc̄o f. intellexit qd frat̄
masses in archano cordis ha
mel sc̄o f. verus bebat
et huīus xpi discipulus
cū fr̄e masseo in tusaa in itinē
positus quē p̄t grās vbi et
discreone precipuā p̄t adiu
torū quod sibi p̄stabat in rap*

tu. satisfaciendo concurrentibz
et abscondendo sc̄m ne impedi
retur ab illis. libentissime du
cebat eū p̄ sono. Cū at̄ q̄dam
die sil̄ maderent fr̄ masseus
fr̄m f. p̄ aliq̄d spacū itinere
p̄cedebat. Dz cū ad quoddā tri
niū puenisset p̄ quod poterāt
p̄gē vel senas vl̄ florenā vel
arenā. Cui cū puenisset ad eū
dixit fr̄ masseus. P̄r quā viā
tene debem? R̄ndit fr̄ f. Viā
illā tenebim⁹ quā voluerit d̄ns.
R̄ndit fr̄ masseus. Et quō sc̄e
poterim⁹ d̄ni volūtate? R̄ndit
fr̄ f. ad signū quod in te ostē
dam. Vñ in meritū sc̄e obie mā
do tibi ut in isto trinio in loco
sz ubi tenes pedes. te sunt pu
eri faciūt circūuoluas in gyro
v̄ nō desinas sic te volue donec
te prohibuero. Ille vero t̄m
verus obediens tā diu se cir
cūuoluit ibidē. q̄ p̄t̄ v̄tiginē
capitis q̄ ex tali circūuolugōe
inducatur. plures cecidit. Dz
cū sc̄o nō phibēt eū v̄ ille velz
fidelis obedire surrexit v̄ r̄sup
sit dictū ḡrū. v̄ dū se fr̄ mas
seus fortit̄ volueret aut sc̄o f.
Sta fortit̄ nō te moueas. Cū
statū se fixit. v̄ sc̄o f. ait. Versus
quā p̄tē tenes faciē? R̄ndit fr̄
masseus. Versus senas. Tūc ait
sc̄o f. Ip̄a est via p̄ quā vult
d̄ns ut eam? Dū aut̄ ir̄t̄ per
viā fr̄ masseus vehemēt̄ de ta

91
libz mirabat̄ sz q̄ sic cū pue
rilit̄ fecerat eā corā sc̄laribz
transeuntibz circūuolui. tñ
p̄t̄ reuerentiā nō audebat ali
quid sc̄o p̄r̄ dice. Cū autē ap
p̄māssent senis v̄ sc̄i p̄ris ad
uentū sancti plus ciuitatis
venerūt obuiā sc̄o v̄ tā ip̄m q̄
sociū pensiles portauerūt. ita
q̄ terrā minime pedibz tetige
rūt usq̄ ad ep̄atū senensū.
In illa vero hora aliq̄ ciues se
nenses pugnabant ad inuicem
ita q̄ erant duo hoies int̄empti.
D̄ns aut̄ f. surrexit v̄ tā diu
ne p̄dicauit ill̄ hoibz v̄ tā sancte
q̄ d̄nc̄s r̄duxit ad pacē v̄ magnā
concordiā. Propt̄ quod opus tā
admirabile v̄ mirandū ep̄iscop⁹
iurauit sc̄m f. et r̄cepit eū die
illo cū maḡ grā v̄ honore. De
mane vero sequentis diei sc̄o f
v̄ hūilis. qui in suis op̄ibus
nō nisi dei gloriā r̄quirebat. sur
rexit tempestiue cū socio. et ep̄o
insalutato c̄cessit. Propt̄ quod fr̄
masseus ibat int̄ se murmurā
do per viā et dicebat. Quid est
hoc quod fecit iste bon⁹ homo?
Hec̄i me fecit sic circūuolui. v̄ ho
die ep̄o q̄ ip̄m t̄m hōrauit n̄ vnu
bonū v̄bū dixit. n̄ gr̄as etulit. v̄
videbatur sibi q̄ h̄ oia fuissent
indiscreta. Tandē nutu d̄no ec
diens ad cor suū v̄ diuissime se
arguens dixit. fr̄ massce tu es
valde sup̄bz q̄ opa diuina diu

dicis. et es dignus in inferno qui
deo cum tua superba discreatione
rebellas. Nam in ista via tantum sancta
opera facta sunt per fratrem f. quod
si fecisset angelus dei mirabilius
non fuissent. Unde si ipse papa et
tibi quod tu precibus lapides obedire
debes. Nam omnia que in ista via per
acta sunt ex ordinatione divina
presserunt sicut apparet in fratre
optimo subsequente. Nam nisi pug-
nantes illos induxisset ad pacem
non solum multorum corpora sicut iam
inceperat gladius deuorasset.
Sed quod peius est multorum animas
infernale baratrum procurante dy-
abolo absorbuisset. et propterea tu
es stultissimus et superbus quod mur-
muras de his que sunt manifeste
a voluntate divina. Hic autem frater
masseus aliquantulum ante fratrem f.
precederet in corde suo dicebat.
Sed vero frater diuino spiritu illustratus
cum omnia occulta nuda sunt et
apta clamauit post tergum fratris
massei. et cordis eius secreta pa-
tefaciens dixit. Ad ea que nunc cogitas
te teneas. quia illa sunt
bona et utilia tibi sicut a deo
inspirata. Murmuratio vero
prima quam facias est cetera mala
et superba et a dyabolo tibi in anima
sauciata. Quod audiens frater
masseus et stupens manifeste
respondit quod frater f. archana eius
cordis sciebat. Et insuper certitudi-
nally comprehendit. quod fratrem pre-

fratrem in omnibus suis actibus
spiritus diuine sapientie dirigebat.
Ad laudem domini nostri et qualiter
frater masseus fuit probatus a fratre f.
Beatissimus frater volens huiusmodi
fratrem massicum. ut multiplici-
ter dona que illi prestabat altissimi
de virtute crescerent in virtute. Tu
esset ipse sanctus pater in quodam solitario
loco cum illis primis sociis vestris sanctis.
inter quos etiam frater masseus mora-
batur. dixit sanctus frater omnibus congregatis.
O frater massice. omnes isti socii tui
habent gratiam contemplandi et
orandi. Tu vero habes gratiam dei
ubi ad satisfaciendum personis
aduenientibus. propterea ego volo quod
ad hoc quod isti possint contemplatio-
ni et orationi vacare tu custodias
portam elemosinarum. et cognationem. quoniam
vero alii fratres manducabunt
tu ex parte ostium manducabis.
ita quod antiqui venientes perueniant
ad portam satisfaciens illis de ali-
quibus bonis verbis. ita quod non
oporteat aliquem exire nisi te.
Et hoc facies in meritum obsequii
salutaris. Qui statim inclina-
to capite et extracto capucio huius-
modi obediuit. et per plures dies
custoduit portam elemosinarum
et cognationem. Socii vero eius sicut
homines illuminati a deo ceperunt
in cordibus sentire multam pug-
nam. eo quod frater massicus esset magne
profecis et orationis sicut et ipse et am-
plius. Et tunc erat illi impositum to-

tū pondus loca. p̄t q̄d sc̄i roga
uerunt san̄ p̄rē cordiale q̄ d̄m
officia int̄ eos distribue dignare
tur. q̄a nullo mō d̄fac̄ eoz pote
rant sustine. q̄ d̄ctus frat̄ tot o
neribz subiaceret. **Nā** p̄pterea se
ciebant se in suis orōibz crudos.
⁊ in consāā dissipatos nisi fr̄
massens a d̄ctis alleuaretur o
neribus. **D̄s** aut̄ f. h̄ audiens
acq̄uit caritatis eoz consilia.
⁊ fr̄m massenū vocatū dixit ei.
Frat̄ massenū isti socij tui volūt
partē de officijs tuis q̄ imposui
tibi. ⁊ ideo volo ut dicta officia
diuidant. ⁊ huīle ⁊ patienter
rēdit. **P̄** quicq̄d in in p̄tē vel
in totū disponis totū a deo exis
timo factū esse. **Tūc** sc̄s f. vidēs
caritatē illoz. ⁊ fr̄is massenū huīli
tatem ferit p̄dicationē mirabi
lē de s̄ssima huīlitate exhortā
do ip̄os q̄ quāto maiora dona
conferret altissim. tāto quis de
bet esse huīlior. q̄a absq̄ huīlita
te nulla v̄tis ē acceptabilis cō
rā deo. **Post** hoc officia cū cari
tate distribuit. ⁊ om̄es cū sc̄i
sp̄s gaudio b̄ndixit **Ad** laudē ⁊
Quale sc̄s fleuauit fr̄s mas
senū in aere cū flatu.
Mirabilis dei seru⁹ et verus
xp̄i discipulus sc̄s f. ut
xp̄o se in oibz cōformaret. sicut
saluator misit discipulos suos binos
in om̄em terrā ciuitatē ⁊ locū quo
erat ip̄e ventur⁹. ita postq̄m sc̄s

99
franciscus aliquos socios habu
it ad duodenariū nūm cōgre
gatos binos ⁊ binos p̄ mūdū
ad p̄dicandū disp̄sit. **Et** ut ex
emplū alyis in se monstraret
de vera ob̄ia. ip̄e prior exēplo
xp̄i b̄ndicti incipiebat fac̄e q̄m
doct. **Vn̄** quodā tpe cū ceteris
socijs p̄tes orbis varias assignas
set. ip̄e electo sibi fr̄e massenū pro
socio vsus puiciam francie it̄
arripuit. **Cū** vero uent̄ p̄t̄ per
uenerūt ad habitaciones q̄sdā
fidelū. **Vn̄** p̄ necessitate corporis put
dicat̄ regula eos mendicāe. ita q̄
sc̄s f. uent̄ per vnā contractā fr̄
vero massenū p̄aliā. **Frat̄** vero f.
q̄a erat despic̄ ⁊ puul⁹. **⁊** p̄pterea it̄
ignotos q̄si despiciebatur ab oī
bus. q̄a humane insipie oculus
nō illa q̄ intus s̄ solū illa q̄ for̄s
sūt uideat. id̄ ip̄e sc̄s quosdam
bolos uilas ⁊ frustra puula acq̄
sunt. s̄ fr̄e massenū q̄ erat pulcher
homo ⁊ magn⁹ in p̄sona d̄cti fu
erūt plures ⁊ pulchriores. **Cū** aut̄
ambo ex̄ tram in quodā loco ubi
ut cibū sumerēt s̄l̄ cōuenissent.
nō inueniebant locū nisi solū ter
rā ubi locarent elemosinas cōq̄si
tas q̄a regio illa erat om̄o nuda
lapidū. **Tandē** nutu diuino pue
nerūt ad quendā fontē in cuius
margine collocat⁹ erat lapis pul
cher ⁊ lat⁹ ⁊ q̄ valde grauis sūt.
Sup lapidē illū acq̄sita panis
fragmenta posuerūt. **Cū** uidiss̄

aut scō f. q̄ frusta panis fr̄is
massci essent pulchriora ⁊ plu-
ra q̄m sua exultans in spū p̄
desiderio paupertatis ait. **O** fr̄
massce nō sum⁹ dignū de tam
magno thesauro. ⁊ hoc eleuā
do vocē gradatū pluries ep̄lu-
cauit. Respondit fr̄ massens.
Pater carissime quō p̄t dici the-
saurus. ubi ē tanta penuria
q̄ nec est ibi tobalia n̄ cultel-
lus n̄ maseira n̄ dom⁹ n̄ ser-
tella n̄ mensa nec famul⁹ n̄
analla? R̄ndit scō f. **E**t ego
ēputo h̄ magnū thesaurū ubi
nichil est de his que p̄parat
humana industria. s̄z quicquid
adeest totū a p̄uidencia d̄ina
nūstratur sicut manifeste ap-
paret in pane acq̄sito. in lapi-
de tā pulchro. ⁊ in fonte tā lim-
pido. **V**n̄ volo q̄ rogem⁹ d̄m̄
vt thesaurū sc̄e paupertatis tā
nobile qui h̄z administratōrē
deū. faciat nos toto corde dilige-
re ⁊ de ill' frustulis panis ⁊ fon-
te abo ⁊ potu gaudenter ⁊ cū
laudibz diuinis sūpto surrexe-
rūt ut v̄sus franciam p̄gerēt.
Et cū puenissent ad quandā
ecclesiam dixit scō f. socio suo.
Intemus ut missa d̄ni audiam⁹
Sz cū sacerdos abess̄ scō f. ab-
scondit se post altare illi⁹ eccl̄ie
ad orandū. **E**t ibi recepit visi-
taconis diuine tā excessiū fer-
uore eius aiām ad paupertatis

concupiscenciā totalit' inflā-
mantē q̄ videbatur ex facie
et oris hiatu q̄si flāmas amo-
ris emittē. ⁊ egrediens ad so-
ciū sic ignit⁹ ore. vehement' di-
cebat. **A**a a fr̄ massce p̄be in-
tempm. ⁊ h̄ fecit ter. **F**rat̄er at
massens stupens de tā vehemē-
ti seruore cū scō f. tertia vice
dixiss̄. p̄be in te totū misit se
totū in brachia sc̄a p̄is. **T**ūc scō
f. cū hiatu magno ⁊ spūs fer-
uore ac clamore valido. **E**t rebo-
ando a a leuauit fr̄z mas-
scū in aere cū ip̄o flatu. ⁊ impu-
lit illū an̄ se quantū poss̄ esse
vnius longe haste mensura.
Quod videns frat̄ massens
stupuit valde ⁊ tā mirando
p̄is sc̄a feruore. **E**t ētulit post
ea. q̄ in illo sc̄a francisa ip̄ulsu
tantā dulcedine ⁊ sc̄a spiritus
consolacionē p̄sensit. q̄ nūq̄
in vita sua consolacionē tā max-
imā meminuit se habuisse. **P**ost
hoc dixit scō f. carissime car-
thonia ad sc̄m petrū ⁊ sc̄m pau-
lū ⁊ rogem⁹ eos q̄ ip̄i nos do-
ceant ⁊ uiuent posside thesau-
rū inenarrabilem sc̄issime pau-
ptatis ⁊ addidit scō f. fr̄i mas-
scō dicens. **C**harissime ⁊ dilec-
tissime mi frat̄. thesaurus be-
atissime paupertatis ē tā dig-
nus ⁊ tā diuinus q̄ nos dig-
ni nō sumus illū in vasis n̄ris
tā vilissimus posside. cū her sit

90
illa virtus celestis per quam eterna
et transitoria cuncta calcantur. per quam
omnes obices tolluntur e medio. ut
libere domino eterno mens humana in-
gatur. Hec est illa que ad huc aiaz
in terris posita facit cum angelis
in celis conuersari. Hec est que christum
in cruce sibi associauit. cum christo
in tumulo abscondebatur et cum
christo resurrexit et ascendit in celum.
quia dote agilitatis super celum vo-
landi aiaz ipsam amantibus eti-
am in hac vita concedit cum vere
humilitatis et caritatis arma cus-
todiat. id rogemus sanctissimos apostolos
ihesu christi quod ipsi que fuerunt amato-
res huius euangelice margarite hanc
gratiam nobis acquirant a domino ihesu
christo ut ipse que fuit sancte paupertatis
obseruator et doctor dignetur per
sua sanctissimam misericordiam nobis con-
cedere ut mereamur veri obserua-
tores esse et humiles discipuli passio-
nissime et amantissime paupertatis
et angelice. Cum puenissent ergo ro-
mam intraverunt etiam principis
apostolorum petri beatissimi. Et postquam
humilem infisterent intraverunt
sanctus f. perrexit ad unum angulum
ipius ecclesie et frater massicus ad ali-
um ad rogandum deum et sanctus et
apostolos que ad possidendum sancte pau-
peratis thesaurum ipsos instruere
et uiuarent. et hoc cum deuotione
magis et multis lacrimis postula-
bant. Cum autem orationi humiliter infis-
terent et ecce beatus petrus et pau-

lus apparuerunt cum magis clari-
tate beatus f. amplexantes illum et
osculantes atque dicentes. fratres f.
quia tu hoc petis et desideras quod christus
et sancti apostoli seruauerunt ideo notifi-
camus tibi ex parte domini nostri ihesu. quod
tuum desiderium est adimpletum et dominus
ihesus christus misit nos ad te ut annu-
nemus tibi quod oratio tua exaudita est.
et thesaurus sanctissime paupertatis
tibi et te sequentibus prefertissime est
concessus. Et tibi ex parte dei dici-
mus quod quicumque hoc desiderium profice-
tuo exemplo sequuntur de regno
beatitudinis sunt securi. et tu omnes et
te sequentes erunt a domino benedicti.
et his dictis recesserunt elinquentes
eum intime consolati. Dominus autem f.
surgens ab oratione obuiauit socio
et interrogauit si aliquid habebat
a domino. Qui respondit quod nichil ha-
bebat. Dominus autem f. dixit quod beatus
petrus et beatus paulus sibi ap-
paruerunt et hanc uerba consolato-
ria ut predictum est inelauerant
Ex quo uterque gaudio fuit reple-
ti quod obliti sunt ire in francia
sicut proposuerant primitus. et ad
uallam spoletanam cum festinatione
redierunt ubi debebat hanc uiam a-
gelicam et celestis inchoari. Ad lau-
dem domini nostri ihesu christi. **Qualiter loque-
te sanctus f. cum sociis suis apparuit cris-
tus in medio eorum.** // de deo
Sanctissimus pater f. qui totum
cogitatum suum in christo benedictione
iactauerat et totum studium suum et

desiderium orandi et loquendi et
conuersandi. locum ad eius bene
placitum in se et in alijs socijs suis
is ordinabat quomodo volebat loqui
de deo et de salute anime. cum esset
aliquando cum illis sanctis et apostolicis
socijs ad loquendum de deo in loco
aliquo congregatis. accidit sibi in
principio sue conuersionis cum ad
huc pauca essent quod sedente pro
o preteritum cum tanta beatitudine. in feruore spiritus
precepit uni eorum ut in nomine domini
os suum aperiret et loqueretur de
deo quicquid ei diuinus spiritus
suggereret. Cum autem ille sine
mora obediens inciperet et stu-
penda spiritu sancto dicente eructaret
et sanctus pro ipso silentium. et al-
teri precepit ut os in nomine domini
aperiret et illo obediens et dei
magnalia per dei gratias diffunde-
re et sanctus f. huic secundo sicut primo
ipsum silentium. et tunc ipso silentium
ut ad laudem domini ihesu christi absque
premeditatione aliquid eructaret.
et tunc primo exemplo humile
obedientiam adimplendo tam mi-
randa et archana de diuinis et
occultis producebat in lucem quod
nulli dubium erat quod per ipsum et
per alios spiritus loquebatur. Cum igitur
sic singulatum vasa illa
sociorum simplicium. balsamum diuine
gratie funderent ad imperium sancti pa-
tris loquendo sic melliflue de
diuinis et ecce in medio eorum do-
minus ihesus christus benedictus apparuit

in specie speciosissimi iuuenis
cum tanta dulcedine gratie oribus
benedicens. quod tanta sanctus pro quomodo ceteri
omnes fuerunt rapti et iacebant in
terra quasi mortui de mundo isto nichil
il penitus sentientes. Cum vero
ad semetipsos redierunt dixit sanctus
pro. fratres mei dilectissimi gratias
agite domino ihesu christo. quia placuit
per ora simplicium thesauros disse-
minare celestes. Vnde quod aperit
os infantium et mutorum. et linguas
simplicium fecit sapientissimas
et disertas. Ad laudem domini. n. i. christi
Quale sanctus f. et socij eius cum sancta
clara sunt reperti.

Hananiaus seruus dei altis-
simum dominum staret assisus. uenit ad
huc beata sponsa christi clara cum
frequentem illam suam sacris exhor-
tationibus uisitaret. illa rogauit
plurimum beatum f. ut faceret ei hanc
consolationem ut se semel et simul
manducaret. Scitis autem f. illud
sepe remuebat. Vnde accidit quod socij
sancti prius se dare desiderium prope-
dentes beatus f. dixerunt. Pro nobis
videtur quod rigor iste non sit se-
cundum caritatem diuinam. videlicet
quod sororem claram uirginem tam sacram
et deo dilectam non exaudis et que
perfecti ad tuam premeditationem pom-
pas seculi dereliquit propter quod
nec dominus se ipsum sumere abui tecum po-
tuit. sed si cum tanta instantia
maioris gratiam postulasti pla-
tule tue facere debuisses. Respo-

dit bñs f. **V**idetur vob q de hoc
desiderio illa exaudia. Qui so
cy dixerunt. ita pñ. **N**ā digna ē
q hanc consolacionē sibi ad i
plens. **R**ndit scō f. **E**x q vobis
placet enā m videtur. **S**z ut ple
nius consoletur volo q h fiat
in scā maria de angulis. ipā cū
dñi stetit in scō damiano vclū
sa. vñ letificabit aliquā tulū. ve
uidendo locū scē maie vbi fuit
tonsa et scā sponsa dñi nri ihu
xpi. **I**bi comedem sil i noie
dñi. **O**rdinata ē q dies q egre
deretur cū soaa. et comitantibus
eandē soays scā pñs. venit bñdca
data ad scām mariā de anglis
Et bñssima maria vgnie mte
dñi vuerent et hūilit adorata.
ac loco arāq ex deuocione illu
fuo. hora scā est comedendi. hu
mulus at et dñi f. fecit mēsam
sicut sepe cōsueuerat in plana
tra pari. et sedit ipē et bñssima
clara. et vñ de soays scā f. cū so
cia scē daē. et oēs aly ei soay i
mēso illa hūili sūt lōti. **P**ro
pino aut ferrulo incepit scō f.
loq de deo tā suauit et scē. et tam
alassime et dñe. q ipē scō f. et scā
clara et soaa. et oēs aly q erāt in
mensa illa paupcula. fuerūt
rapti nimia abundantia grē
alassimi q eis supuenit. **I**psis
aut sedentibz sic raptis. et omnis
ac manibz in celu erectis q
hoibz de assisio et de betunio et

94
vndiqz arāhabitātibz videba
tur q scā maria de angul et
tot loc et silua q adhuc eāt
iuxta locū oia comburebant
et vñ magn ignis oia pōctū
pauerat. scz etiāz. locū. et siluā
Propt quod assismates ut
loco succurrerent cū magf fes
tinacione cucurrerūt. credē
tes firmū q oia cōbureretur
ab igne. **Q**ñ vero venerūt
ad locū viderūt cūcta illesa pe
nit et intacta. **I**ntrantes aut
domū inuenerūt bñm f. cū
btā clara et oibz soays andās
raptos ad dñm et circa mēsam
illā hūilimā oēs sedentes v
tute indutos ex alto et tūc cer
titudinalit aduiterūt q ille eāt
ignis diuinus q ob dilectionē
scōz et scāz dñm locū dñm a
moris copiosis cōsolacioibz in
flāmabat. **V**ñ recesserūt valde
edificati et consolati. **D**is aut f.
et btā clara et ceteri ēfecti tā co
piosa cōsolacione dñna. de alio
cibo paz a modicū curauerūt.
a nichil tetigerūt. **T**ūc sup to tā
bñdicto cibo. btā clara vdyt ad
scām damianū. **V**ñ videntes eā so
rores fuerūt valde gauise. qā ti
muerūt ne scō f. miserat scām
agnētā germanā ei florenciā
p abbatissa. **N**ā illo tpe mittebat
scō f. ad monasteriū extioz. et ali
qñ dixit clare. **P**ara te si oportet
bit ire qūqz misero. **E**t illa sic

filia obie dicebat. parata sum
p̄i q̄cuq; miseris obedie. Propt̄
hoc fuerūt sorores gaude q̄n eā
ē habuerūt. ⁊ b̄tā clara extitit ē
mansit valde in d̄no cōsolata
Ad laudē d̄ni n̄i ih̄u x̄p̄i.

*Qualis de euclaut sc̄e clare ⁊
fr̄i siluest̄i q̄ sc̄s f. deb̄t iē ad p̄dicandū*

Quemp̄o quo sc̄s f. i sue
cōnūsiōnis p̄ncipio cū
iā plures socos cōgregass̄. posi-
tus fuit in magne dubitationis
ngone an s̄ vacaret orōi cōtinu-
e an aliquā p̄dicationi intendet.
et cupiebat valde scire q̄d am-
plius placet d̄no ih̄u x̄p̄o. Et
sc̄a hūilitas nō p̄mittebat sc̄m
fr̄acisū de seip̄o p̄sumē. iō ad
alioꝝ ē fugiū se d̄tāt. q̄z orōibz
diuinū b̄nplacitū valet agnos-
cē. Vñ vōuit fr̄em massēu ⁊ a-
it illi Carissime vade ad clarā
et dicas ei ex pte mei q̄ ip̄a cū
sp̄ualibz socibz supplicat d̄nū
roget vt inducet in. q̄d placet
plus sibi. an q̄ aliquā p̄dicē. an
vacē orōi continue. Vade ⁊ ad
fr̄em siluestrū q̄ morat̄ in mōte
subasij et dicas ei s̄l̄t. Iste fuit
ille d̄ns siluest̄i q̄ cruce aureā
vidit procedentē ex ore sc̄i fr̄a-
in longū vsq; ad celos ⁊ in la-
tū vsq; ad mūdi fines. q̄ erat
tante deuotionis ⁊ gr̄e. q̄ q̄tq̄
postulabat statū exaudiebat̄
a dea. Singularet̄ sp̄s sc̄s cū
eciā fecerat dignū d̄no collo-

quo. p̄pt̄ea sc̄s f. magnā deuoti-
onē ⁊ fidē habebat in eo. Mor-
bat̄ ip̄e fr̄e siluest̄i solus in loco
p̄dicto. fr̄e vero masseus p̄t̄ a
sc̄o f. fuerat sibi ip̄atū p̄mo b̄tē cla-
re ⁊ postea fr̄i siluest̄i ambassiatā
p̄dictā imposuit. fr̄e aut̄ silues-
ter ad orandū p̄rexit. ⁊ cū oraret
statū hūit d̄nū r̄nsū. et statim
exiit ad fr̄em massēu dicens.
Hec dixit d̄ns ut dicas fr̄i fran-
q̄ ip̄m nō p̄t̄ se solū vōuit d̄ns
sed ut fructū faciat aīaz ⁊ ml-
ti p̄ eū lucrōit. Post h̄c fr̄e mas-
seus r̄dyt ad sc̄m clarā ut sa-
ret q̄d a d̄no impetrass̄. Que
r̄ndit. q̄tā ip̄a q̄ soca r̄sp̄sū
habuit a d̄no r̄sponsiōni fr̄is
siluest̄i p̄ oīa s̄l̄t. R̄dyt ergo
fr̄e masseus ad sc̄m f. que i
caritate recipēs abluendo. r̄fer-
tionēq; p̄nto. D̄upto t̄bo fr̄e
massēu vocauit ad siluā. ⁊ tui
dato capite cancellatis q̄ man-
bz genu flexit ⁊ interrogauit di-
cens. Quid iubz d̄ns n̄i ih̄s
x̄p̄s ut faciā. R̄ndit fr̄ater
masseus. q̄ tā fr̄e siluest̄ro.
q̄z sorori clare ⁊ socie vna fuit
facta ih̄u x̄p̄i b̄n̄dicti r̄nsio
s̄z q̄ vult q̄ vadas ad p̄dicā-
dū. quia nō vocauit te. p̄pter
te solū sed etiā p̄t̄ salutē ali-
orū. Et tūc facta ē manus
d̄ni sup sc̄m f. ⁊ in feruore sp̄s
totus ignitus virtute altissimi
dixit Eam̄ in noīe d̄ni et af-

95
sumpsit sibi in socios fratrem mas-
sei et fratrem angelum. scilicet viros.
et cum iret quasi fulgur in impetu spi-
ritus non ostendens ad viam vel
ad sententiam. venit ad castrum quod
dicitur camiarum. et predicavit
ibi in tanto seruire quod propter illam
predicationem et propter miraculum im-
mense garrulorum quod ad eius imperium
tauerunt. quod omnes illi de camiarum
matres et mulieres volebant ire et
licet castro pro eum. **Deus vero** f. ait illi.
No festinetis quia ego ordinabo
quid pro salute vestra facere debeatis.
Et ex tunc cogitavit facere ordinem
terram. ut salutem omnium hilariter
pararet et dimittens illos val-
de consolatos et ad patrias disposi-
tos. recessit inde et venit inter cam-
iarum et benanum. et transiens per
territorium illud in die seruire
cum sociis andreas expectavit quodam
arbores iuxta viam in quibus re-
sidebat tanta multitudo au-
ium diversarum quod nunquam in partibus
illis fuit visa similis multitudo.
In campo insuper iuxta predictas
arbores multitudo maxima di-
versarum avium residebat. **Quia** mul-
titudine sanctus f. prospiciens et ad-
mirans. super se spiritum dixit so-
cis. vobis hic me expectantibus in
via. ibo et predicabo sororibus meis
vestris auxiliis. et intuitu campum
ad aues quae residebant in terra. et
statim ut predicare cepit omnes a-
ues in arboribus residentes descen-

derunt ad eum et simul cum illis in cam-
po immobiles per manserunt. cum tunc
sanctus f. iret inter eas. pluimas tu-
nica contingendo et nulla earum
penitus movebat sicut excitavit
frater iacobus de massa qui sanctus homo
fuit et qui omnia super dicta ab ore fratris
massa audivit. quod in illo mira-
culo fuit socius sancti patris. **Qui-**
bus avibus sanctus f. ait. **M**ultum te-
nemini deo sorores mee aues.
et debetis eum spiritum et ubique laudare
propter liberum quem habetis volatum.
propter vestitum duplicatum et tripli-
catum. propter habitum pictum et orna-
tum. propter victum sine vestro labore pa-
ratum. propter cantum a creatore vobis
intimatum. propter nomen ex dei ben-
dictione multiplicatum. propter se-
mine vestrum a deo in archa noe re-
servatum. propter elementum aeris vobis
deputatum. Vos non seminatis nec
metitis. et deus vos pascat. et dat
flumina et fontes ad potum. mon-
tes et colles saxa et ibites ad re-
fugium et arbores altas ad nidi-
ficandum. **Et** cum nec filae nec
texe factis prebet tamen vobis quasi fi-
liis vestris necessarium indumen-
tum. **V**num multum diligit vos crea-
tor vester qui vobis tot beneficia contulit.
Quapropter caute vos sorores
mee auxiliis ne sitis ingrate sed
spiritum laudate deum studete. **A**d hec
sacrosancti patris verba omnes ille aues
ceperunt aperire rostrum. expandere
alas. et extendere colla et reuere-

ta usq; ad trā flectē capita
et suis cantibz ⁊ gestibz demōs-
trare q; vba q; dixerat scō p̄-
eas mltipliat delatābat. Scō
vero p̄ simile cū h̄ aspiciēt mi-
rabili in spū exultabat et mi-
rabat de tanta multitudine a-
uiū ⁊ de varietate pulcherrima
ipsaz. de ip̄az attentione et fa-
miliaritate concordi. et p̄terea
in eis ip̄e laudabat mirabile cre-
atorē. et ipsas ad cātoris laude
dulat inuitabat. Completa vō
p̄dicacōne et laudis dei exhor-
tacōne fecit oībz ill̄ auibz sig-
nū scē crucis et eas licentiāns
de laude dei instantē amonuit
Tūc oēs ille aues simul in al-
titudine se laiquerūt et in ac-
sil fecerūt magnū ⁊ mirabile
cantū et completo cantu serū dū
crucē in a scō p̄e factā se cruci-
formit diuiserūt ⁊ in p̄tes q̄tu-
or direxerūt. vna vsus orientē
alia vsus occidentē tertia vsus
meridiē et q̄rta vsus aq̄lonē.
Ostendentes quod sicut erat
eis p̄dicatū a sc̄ssimo ⁊ futuro
scē crucis significo sic se i cās
modū diuiserant cantando cru-
ciformit. p̄ q̄tuor p̄tes mūdi vo-
labant inuicē q; crucis p̄di-
cacio p̄ p̄rem sc̄ssimū ⁊ nouata
p̄ totū mūdū p̄ eius fr̄es p̄dicā
erat portanda q̄ more auiū
nichil p̄p̄riū possidentes in terra
sed solius dei p̄uidencē se cō-

mittūt. et ideo tales p̄ reis tū
aq̄le appellantur cū dixerit. V-
biūq; fuit corpus illic cōgrega-
buntur ⁊ aq̄le. q̄a facti q̄ sperāt
in dno assumēt pennas ut aq̄-
le volabūt ⁊ nō deficiant in lau-
de inānū. *Quali scō f. nomē
magistery abhorrebat...*

Humilis xp̄i imitator f.
faciens soli xp̄o nomē ma-
gistry conuenire p̄ quē oīa
frā sūt. dicebat q; libentē vellē
sare facē oīa. sed nollet eē mgr̄ n̄
magistry nomē insigniri ne ex
tali nomē cont̄ v̄bū xp̄i et etiā
gely prohibentis (ut nulli vocet
mgr̄) facē videtur. q̄a melius
ē hūilon paup̄ula sua sc̄a. q̄
si q̄z possibile facē magna
et p̄sumē cont̄ tā glōsi mgr̄i
hūilia documenta. Vt nomē
magistry nemī cōuenit nisi
xp̄o b̄ndicto cui p̄frā sūt opa-
et iō fuit ab ip̄o mādātū ut
null' sup̄ trā mgr̄ vocari p̄su-
mat q̄a v̄n' ⁊ sol' ⁊ ver' absq;
defū in rebus mgr̄ ē xp̄s b̄ndcōs
q̄ est d̄s ⁊ hō lux ⁊ vita conditor
mūdi q̄ est laudabilis ⁊ glōsus

*Quali mors sc̄ f. euclā in sc̄la
fuit dñe iacobe de septē solis*

Quando b̄s f. aliquot die-
bus añ mortē in palacio
ep̄i assis matris dem̄bebat infir-
mus cū aliq̄bz suis socys. frequē-
ter aliquas dei laudes ex deuoti-
one cantabat ⁊ si ip̄e p̄ infir-

mutatē nō possz unponere se
pe socys ut cantarent. *Assis*ma
tes aut timentes ne tā carū the
saurū contingeret ex assisiū possi
deri. faciebāt armatis
die noctuq; dēn palaciū solli
ate custodiri. *Viro* aut scō ibidē
in infirmitate dies plurimos de
cubente qdā de socys dixit ei.
Pat scis q; isti de ciuitate habēt
in te magnā fidē. et te reputant
san̄ hoīem et ideo possent cogitatē
q; si in te essz sc̄tas ut ab hoīb; z
dicit. debēs cogitatē de morte dū
ita gūit infirmariis et magis plā
gē q; cantatē. *Nā* iste cant' lau
dū quē h' facim' audit a mltis.
q; palaciū istud pp̄ te custodit
a mag' multitudiē uiroz armato
rū ita forte q; ip̄i habent malū
exemplū. *Vn* cecidit q; bñ fecerim'
si recedem' hinc et redirem' ad sc̄z
maria de anglis q; nō stam' h'
bene int' sc̄lares p̄sonas. *R*ndit
scō f. fci hylie h' sibi dicenti. *Ca*
rissime tu scis q; iā sunt duo
āni dū starem' fulgini; q; dñs
reuelauit tibi t̄minū uite mee.
*Re*leuauit insup in q; ad paucos
dies sz in ista infirmitate dictus
ēmin' finiretur et in ipsa infir
mitate reuelacione fecit me dē
certū de emissione oīm p̄ccoz.
et de b̄titudine paradisi et usq; ad
reuelacionē illā ego fleui de mor
te et de p̄ccis meis. *Dz* postq; factū
fuit in ista reuela' tanto epletus

sum gaudio. q; amplius ploracē
nō possū sed sz in leticia maneo
pp̄tea ego canto et cantabo dñō
q; bona grē t̄buut in. et certū me
fecit de bonis gl'e paradisi. *De* re
cessu vero de loco isto bñ assentio
sed paretis vos ad me deferendū
q; ego pp̄ infirmitatē ambulacē
neq;re. *fres* vero p̄diti ip̄m in
brachys detulerūt et eōm viam
pergebant vsus sc̄am maria de
anglis. *Cū* aut puenissent ad
hospitale quod ē in itinē. int̄ro
gauit scō f. si adhuc ibi essent
q; ip̄e caligantib; ocul' ex priuā
et fletu p̄terito plene vidē nō
poterat. *Cū* didicissz q; ad hos
pitale esset fecit se ponū in trā
et dixit. *Ver*tatis me vsus assisiū
et stans in via facie ad ciuitatē
vsa b̄ndixit illā mltis b̄ndictio
nib; dicens. *B̄ndicta* tu a dñō
q; p te mltē aīe saluat. et in te
multi serui altissimi inhabitabūt.
et de te mlti eligent' ad regnū et
rū. *Et* his dñs fecit se portari ut
p̄us. *Cū* aut venissz ad sc̄am ma
ria et depositus essz in infirmaria
notauit vnū de socys et ait illi.
Carissime. dñs reuelauit m' q; de
ista infirmitate vsq; ad talē diē
moriar. et scis q; dñā iacoba de
septē solys deuota ordis in caris
sima. si mortē meā sciret et nō
int'essz valde inōsolabile trista
retur. *Ne* g' turbetur significem'
sibi. q; si vult me vidē viuū sta

tum veniat assisui Rndit ille
Dñs dias pat. q̄a p̄t magnā de
uocōne quā ad te h̄z eēt valde
inēdueniens q̄ ip̄a nō eēt in mor
te tua. Dicit ḡo b̄s f. Porta m̄
cartā ⁊ pennā ⁊ scribe sibi ego
dicā tibi. ⁊ ille incepit scribē. Dñe
iacobe serue altissimi f̄ f. pauper
culus xp̄i salutē ⁊ societate sp̄us
sc̄i in dño ihu xp̄o. Eias carissia
q̄ in xp̄o b̄n ductus p̄ suā grām
vite mee t̄minū futurā in px̄io
futurū r̄uelauit. q̄ p̄t si vis
inuenire me viuū visis leīs ad
sc̄m mariā de angelis venire
festina. Nā si vsq̄ ad talē diem
nō veneris. me viuū inuenire
nō poteris. et porta teū p̄nū
cilemū in quo corp̄ meū inuol
uas. ⁊ cetā p̄ sepultura. Rogo etiā
q̄ portas in de illis comestibz q̄
m̄ cōsueuisti daē q̄ in firmabas
come. Qū vero h̄ scriberent. offe
sū est sc̄o f. in sp̄a q̄ dñā iacoba
veniebat ad eū. ⁊ sc̄i oīa p̄dca
portabat. Vñ dixit statim scribē
ti. Nō scribas amplius q̄a nō oportet.
⁊ l̄am ip̄az ēponas. ⁊ mira
ti sūt vniūsi q̄re l̄az nō p̄mit
tebat cōplexi. Et ecce sc̄o modico
tp̄is interuallo dñā iacoba sona
uit ad portā ad quā cū iussit
portariū inuenit dr̄am dñam
iacobā nobilissimā romanā cū
duobz filijs senatoribz. ⁊ cū alioz
militū maxima comitū. q̄ veni
bat ad sc̄m f. et portabat sc̄i
oīa illa q̄ sc̄o f. scribebat in l̄a.

Reuelauit enī d̄s ip̄i dñe iacob.
dū oraret come tā morte sc̄a f.
futurā in proximo q̄ res illas
quas postulabat in l̄a. Portaba
insup tantā copīa cere q̄ nō so
lū ad sepulturā s̄z etiā in missis
⁊ sup corpus eius p̄ multos di
es omnibz copiosissime m̄stuit.
Qū vero dca dñā int̄uit ad
sc̄m f. ad huc viuente maximā
consolationē ex visione mutua
perceperūt. Proridens aut̄ illa
ad pedes illos d̄nis carceribz
cōsignatos tantā ibi accepit gra
ciā ⁊ consolationē ⁊ copīa lac
maz. q̄ sicut maria magdalena
pedes xp̄i lacrimis lauit. ⁊ deuo
tissime amplexando ⁊ gēnū de of
cula arcūquaq̄ q̄si alterius xp̄i
pedibz fidelia labia imp̄mebat
ita q̄ fr̄es q̄ pedibz sc̄i nō potu
erūt euellē cā. Tandē vero duc
ta seorsū. int̄rogā quō sic ordi
nate veniss̄. ⁊ respondit. q̄ cū rho
me oraret in nocte audiuit vo
cē de celo dicētē. Si vis sc̄m f.
inuenire viuente sc̄m absq̄ mora
vades assisui. ⁊ porta illa teū
q̄ infirmanti dare solebas. ⁊ q̄
erūt etiā necessaria sepulture.
Dñā vero iacoba stetit donec
sc̄o f. miḡuit ⁊ ad corpus eius
mirabilē hōrem exhibuit. ⁊ p̄
tp̄ aliq̄ ob deuocōne sc̄a iterū as
sisui venit. ⁊ ibidē in sc̄a pia
pnia ⁊ v̄tuosa cōuersatione di
os suos finiens fecit se apud

97
ecclesiam sancti f. sepeliri
ad laudem dñi nr̄i ihu xpi
*Quali xps & bta vgo & sc̄s ioh̄es
bap. & euāgelista cū multitudi
ne āgeloz loq̄bāt cū sc̄o fran.*

Dux quidā puritate colū
bina & euāgelica innocē
tia decorat. uiuente sc̄o f. recep
tus est ad ordinē. cū staret in
q̄dā locello ubi fr̄es nō hēbant cel
las in cāpo sū lās pp̄e penuriam
q̄sebant. & cū ad locellū illū
sanctus f. ueniss̄. & de sero dō
expletorio. añ alios ad lōm h̄acces
siss̄. & postea de nocte alijs de
mientibz ut sepe consueuerat
surgēt. ille puer posuit in cor
de suo sollicitate explorare quo i
ret sanctus. v̄l quid de nocte factū
cū surgebat. & ne sompn⁹ ipm
deaperet collocauit se in lōm iux
tā sc̄i f. & ligauit cordula suā
cū corda illi⁹ ut sentiret cū sc̄s
surgēt. ita q̄ sc̄s f. de tali ligatu
ra nichil aduertit. Cū aut̄ omnes
p̄funde dormirent sc̄s f. surrex̄
& corda suā sentiens detineri ex
soluit illā a corda pueri ita cau
te q̄ puer nullo mō p̄sensit et
abijt in q̄ndā collē ubi iuxta
locū. erat silua pulcherrima ad
orandū. solus puer uero cū
se exatiss̄. & inueniss̄ corda
sc̄i f. a cordula sua dissolutā
stātū surrexit ut sc̄m p̄m sic
p̄posuerat exploraret. Cū aut̄
inueniss̄ ostiū apertū p̄ quod

int̄bat ad siluā. aditens q̄ il
luc sc̄s exiss̄ stātū p̄ cū in siluā
int̄uit. & perrexit usq̄ ad dā
collis macinē ubi sc̄s f. fixerat
se ad orandū. Et cū puer staret
aliquātulū a longe incepit au
dire ml̄toz colloq̄a. & appropin
quās ut clari⁹ audiret que loq̄
bantur perreperet. & ecce uidit
lucē mirabile q̄ b̄m f. v̄ndiq̄
circūdabat & in ipā luce xp̄m &
btam uginē. & b̄m ioh̄anē bap
tista & euāgelista & maximā ml̄
titudine angeloz loquentes cū sc̄o
Que puer oīa aspiciens & time
bundus h̄ audiens. factus in
extasi in via p̄ quā reditur⁹ erat
sanctus. q̄si mortu⁹ cecidit Comple
ta uero colloquutione tā ad mira
bili & tam facta sanct⁹ f. redibat
ad locū. & in ipō reditu cū adhuc
nox ess̄ cū pedibz inuenit dñm
puerū iacentē in semita q̄si mor
tuū. Cui sc̄s p̄ cōpaciens & p̄ys
brachys leuās sicut bonus pastor
ouicula p̄pua ad lailū repōruit.
Et sciens postea ab eodē puero vi
sionē p̄dāam quā uiderat p̄cepit
ut nulli dū ip̄t uiuēt iudicaret. ^{sc̄o}
Puer uero secretū tenuit in maḡ
grā dei & deuotione sc̄i f. ciuit. et
uolens homo in ordine uitā bene
finiuit. & ip̄e p̄ mortē sc̄i f. p̄dā
oīa euclauit. ad laudē d. n. i. xpi.
*De p̄uisione sc̄i in capitulo gn̄ali
apud sc̄mariā de angelis. et
de sc̄o dīnco ibidem p̄sente.*

T quodam capitulo gnali quod
 fidelissim' xpi seru' f. in planicie
 scie marie de angelis celebrauit.
 congregati sut ibi vlt' quinqz mili
 a fruz affuit scs dominic' caput
 ordinis pdicatoru cu septē fribus
 de ordine suo. affuit ibi insup
 dñs cardinalis hugolin' valde
 deuotus bto f. r fribus eius. cui
 sanct' f. pdixit qz debet esse pp
 r ita san' est. Cui g' curia dñi
 ppe est tñr pufy. dñs cardinal'
 studiose assisui omni die venebt
 ad videndū san' f. r frēs. r qñqz
 cantabat missa qñqz sermone fa
 ciebat eisde. Cū aut veniebat
 visitat' illud san' collegiū r videt
 illos in campo pdico turmati ad
 sexaginta. et ad cetū. et ad trece
 tos sede. a in collocuone dīna.
 a in orōibz r lacrimis. a exercitijs
 caritatis r cū tanto silencio qz nul
 lus erat ibi rumor l' strepitus.
 admirans de tanta multitudine
 ut castror' anes ordinata. cū la
 cimis r mag' deuotioē dicebat.
 Vē cast' da sut h'. Nō enī aude
 bat aliqs int' eos fabulas dice' siue
 triumphas. s; vbiqz congregabant'.
 vl' orabāt. l' plorabat. l' de salute
 aie loq'bant. Et habebant i illo
 campo tecta distincta p turmas
 de cartinis in circuitu r sup. Vñ
 ppt' hoc fuit vocatū caplm de car
 tinis vel de schoe. laci vero erāt
 vl' tra mda. l' modici de palea.
 ceruicalia vero lapides siue ligna.

ppt' quod cat' auctoz tanta deuotio
 qz ex curia ibi p m q' multi comedes
 et barones duces r milites. card
 nales caā psonalit' cū epīs r de
 rias. r nobiles cū popularibz cō
 currebat ut vident tā sanctā cō
 gregacionē r huilē. quā mūdus
 nūqz habuit de tot' sās hoibz. si
 milis ad videndū caput ipsozū
 frāscū scissimū q' tā pulchrā
 predā mūdo rapuerat. r tā deuo
 tā gregē ad bta xpi pasqua diri
 gebat. Congregatis aut oibz sut
 rexerit scs pastor r venerabilis dux
 frāscus. r in feruorē sancti spūs
 illi bto gregi vbi vite pposuit vo
 ce altisona r tubali quā sibi dīna
 vinctio infundebat. r istud thona
 pposuit. Mag' pmissū s; maiora
 vero pmissa sunt. seruem' h' spi
 rem' ad illa. bñis voluptas. ppetu
 a pena. modica passio. infinita
 glā. r sup h' verba deuotissie
 pdicando hortabat omnes ad i
 obiam scē mris eclesie. ad sua
 uitatē caritatis fratne. ad oia
 dū p vniūso pplo scō dei. ad paci
 enciā in adūsīs. ad mūdiciā et
 castitatē angelicā. ad pacē et cō
 cordiā cū deo r hoibz. ad huili
 tate r māsuētudinē cū oibz. ad
 mūdi contemptū. r l' feruorē
 r zelū euāgelice paupertatis. ad
 sollicitudinē r vigilanciā scē orōis
 r dīne laudis. ad iactandū totā
 curā r sollicitudinē aie r corporis
 in pastore bonū r nutiore aūz

et corpus domini ihesu christi benedictum
tū. et ipse h' observandū meli' pre
cipio vob' fratrib' oibz h' congregatis
in meritū obīe salutaris. q' nul
lus v' m' curā aliqua v' sollicitu
dine habeat de aliq' re comestibili
v' potabili q' de aliq'z necessarijs
corp' si t' m' mō intendatis orōi et
laudi d' o' m' curā v' r' am p' iactes
in xpm. qm' ipi est specialis curā
de nobis. Et ita fecerūt o' nes hilari
tate ad orōz currentes. D' s' aut' do
minic' q' adhuc p' n' s' erat admirās
de m' d' ato quod fecerat s' s' f. et e'
putās illū indiferece p' d' e' q' q'
h' p' cepiss' in tā mag' multitudine
ut null' h' c' t' curā de r' bz necessa
rijs corp'. estimabat tanta i' conue
nientia debet contingē. sed d' s' i' h' s'
xps volens ostendē q' ipi curā ge
ret de tā caris o' m' bz et suis pau
per' singularē. statū inspirado f' m'
ē man' d' n' i' sup' p' s' m' os. spoleta
nos. fulgineses. spellentes aff' s' ma
tes et auctas arcuacientes auitates
terras. et venedant cū asinis mu
lis eqs et curribz oneratis pane et
vino. fabis et fisco et oibz bonis q'
bus putabāt illos paupes indige
re. insup' p' orbant tobalijs et vasa
magna et pua et quicqd' v' t' silū
opus erat. Et b' m' se p' putabat
ille q' deuoc' et attena' seruire pos
set illi b' t' multitudine. et in oibz
necessaria studiosissime p' uide. Vi
dissēs aut' tenu illoz s' c' z nobiles
et milites deuotissime seruientes.
Vidissēs ibidē clericos deuotos et
fociles moe domirelloz v' d' o' z
discrepentes. Vidissēs ibi adolesce
tū floridā iuuentute cū tanta re
uerencia ministrantes ut videt

no pauperibus fratribz. h' aplis d' n' i' ihu
xpi seruire. Que oia cū s' c' s' domi
ni' cernēt et diuinā p' uidentia ibi
v' e' agnosceret. hūilit' edarguit semet
ipm' de iudicio indiferece p' d' e' te
quod fecerat. et genui flatoris v' s' f. d' x'
hūilit' culpā suā et ait V' e' d' d' h' z' cu
rā de istis s' c' s' pauperibus et e' n' s' c' i' e'
bā. D' n' ex nūc ego p' m' itto seruare
scām eūa gelicā paupertatē. et maledi
co o' nes frēs ex p' t' e' d' e' de ordine meo
q' in ipso ordine p' p' r' u' h' r' e' p' sump
serint. fuit igit' s' c' s' dominic' val
de edificat' de fide s' c' i' f' r' a' n' c' i' s' a' et obia
et paupertate tā ordinati et tā magni
collegij et de p' uidentia diuina et co
pia abūdantissima ois rei. Nā sicut
v' e' sapiens et s' c' s' d' eū fidelissimū et
o' m' bz v' b' s' suis adūtit. q' sicut agri
virgulta crescit fuit et lilia et sicut
pasat celi volatilia sic suis deuotis
pauperibus cūcta p' bz necessaria. In
illo aut' caplo fuit d' m' s' c' f. q' m' l' i'
p' orbāt loricas ad carne et arcuolos ferreos
p' p' t' q' infumabant et aliq' moriebā
tur et multi impidiebantur orae.
D' n' sic ipi discretissim' p' p' cepit
oibz p' obiam salutare q' q' cūq' ha
berent loricas et arcuolos ferreos
ipos in sp' cū eius deponent. Et
inuenite sūt b' n' quingente lorice et ar
cui ferri brachioz et ventris in tā
ta quantitate q' fecerūt magnū a
ccerū qui fecit cūcta r' l' i' n' q'. Post h'
s' c' f. p' i' docens et consolans vnusos
et instruens quō de p' n' t' i' s' c' i' o' n' e' q' u' a
derent cū b' n' d' i' c' t' i' o' n' e' d' e' i' s' u' i'. et tāta
leticia spiritali cūctos cōsolatos emi
sit in diuisas mudi p' r' o' u' i' n' c' i' a' s'. Ad lau
de et glam d' n' i' n' r' i'. **Qualit' d' s' lo
cū est s' c' f. et q' l' e' s' c' f. fecit cresce
vini in vinea vbi nō erāt vna**

Quoniam sanctus fructus patetur in
oculis domini hugolinus cardi-
nalis protector ordinis qui ipsum inti-
me diligebat misit sibi duendo quod
ret reate ubi erat optimi medici
oculorum. Dicit autem fransasus recepta
letra domini cardinalis primo iuit ad
sanctum damianum ubi stabat sancta clara
deuotissima christi sponsa. proposue-
rat enim antequam recederet consolatione
facere se dare et postea ire reate.
Cum igitur sanctus fructus uisisset ad sanctum dani-
anum prima nocte sequenti tam fructus
et in oculis infirmatus quod luce uide-
re non poterat. Unde beata clara fecit si-
bi de cortinis et de scoris cellula
ubi sanctus fructus emocius moraretur et ste-
tuit quinquaginta diebus in tanta ce-
citate quod die noctuque quiescere non poterat.
valebatur. Tunc sanctus fructus flagellum domini recog-
noscerens incepit deo gratias agere et illum
toto corde et ore laudare et ex inti-
mis clamabat precor deus quod illis in-
firmitatibus et angustiis dignetur carere
etiam multis maioribus. et cum hoc roga-
bat dicens. Domine ihesu christe pastor bo-
ne qui pro nobis indignis per dignis-
sima misericordia tua in duris angustiis
te posuisti concede mihi tue ouiciale
gratiam et uirtute ut in nulla tribulatio-
ne a angustia uel dolore a te recedam
Et cum hoc dixisset facta est ad eum uox
domini de celo dicens. fransasce uen-
de mihi. Si tota terra esset aurum et omnia ma-
ria et flumina et fontes essent bal-
samum. et omnes montes et colles et
lapides essent lapides preciosi. et tu
inuenieris alium thesaurum nobiliorem
his omnibus quanto est nobilius aurum quam
terra. et balsamum quam aqua. et lapides
preciosi quam motes et saxa. et erit tibi
pro ista infirmitate tua datus iste

thesaurus tam carior. nonne debes
multum gaudere. Respondit sanctus fructus
Domine non sum dignus tanto precio
thesauro. Et dominus ad eum. Gau-
de nunc inquit fransasce quia ille
est thesaurus uite eterne que tibi
eposui. et ex nunc te illo inuestio
et ista infirmitas et afflictio est ar-
ta illius beati thesauro. Tunc sanctus
fransasus valde letus effectus
uoluit socium dicens. Eamdem reate
ad dominum cardinalem et consolans
primo sanctam claram uobis melliflu-
is et diuinis. ac eadem ualde hu-
ile ut consueuerat facere. et usus re-
ate iterum accipuit. Cum autem appro-
pinquasset reate tanta multitudo
populi ad eum confluebat quod propter
hoc intrare noluit ciuitate. sed
diuertit ad quandam ecclesiam distan-
te forte per duo miliaria a reate.
Lunes uero scientes eum ad danciam
ecclesiam commorari. ad ipsum cum ta-
ta multitudo concurrebat quod
uinea sacerdotis illius ecclesie cum
esset tepidus uindemiari tota dissi-
pabatur et insuper uorabat. Ad
dampnum sacerdos considerans do-
lebat ualde et peruebat quod sanctum
fransasum in ipsam ecclesiam intra-
re permisisset. Quod sanctus fructus per spiritum
sanctum intelligens fecit dominum sacer-
dote uocari et dixit ei. Per hunc
quot saluas uini uinea ista per-
bet. quoniam melius tibi fructificat.
Qui respondit. duodecim. Dixit
sanctus fructus. Rogo te pro quod patienter susti-
neas in hac tua ecclesia me mora-
re quod omnes de uis tuis accipiant
amore dei et mei pauperculorum. et ego
permitto tibi ex parte domini mei ihesu

resti bñdicti q̄ colliges viginti
 saluas hoc āno. hoc aut̄ facieb̄
 sc̄s f. pp̄ magna salutē ān̄z quā
 dñs opabat̄ ibidē. Nā multos
 cernebat de aduenientibz dño
 inebriatos amoc̄ et oblitos mū
 di ad celestia desideria cōmuta
 tos. p̄pterea vtilius iudicabat
 male vineā dissipari q̄ vineā
 dñi sabaoth fieri sterile vino celesti.
 Confusus q̄ sacerdos de p̄missione
 sc̄i vineā libere aduenientibus
 dereliquit. Mirabile certe q̄ vi
 nea fuit totalit̄ dissipā et ab ad
 uenientibz deuorata ita q̄ vix
 aliq̄ botri emāserūt. adueniēte
 aut̄ vindemie tpe sacerdos de sc̄a
 p̄missione confidens v̄ illa pauca
 gna vuaȳ colliges et in cōsue
 to torculari ēponēs sc̄dm̄ p̄mis
 sū sc̄a f. de sterilitate pct̄i in fecu
 tus vberes p̄nic̄ edūdabat. Ad lau

**Qualit̄ sc̄s f. appuit gloriā dñi
 rios̄ aī multis frat̄bz auidā fr̄i
 in extasi existenti.**

Quidā iuuenis valde nobi
 lus et delicias venit ad ordi
 nē sc̄a f. q̄ indut̄ habitu frat̄rū.
 post aliquos dies diabolo insti
 gante cepit h̄ie in tanta abhomi
 natione habitu quē gerebat q̄
 videbat̄ sibi portare sacū vilis
 simū et p̄pt̄ea horrebat manicas
 abhominabat capiuā et ip̄am
 longitudinē tunice. et eius aspe
 ritatē tāq̄ importabilem sacanā
 estimabat. Vñ fr̄i ē q̄ crescente
 eligionis fastidio deliberauit pe
 nius vice habitu et edire ad vo
 mitū sc̄li Mḡt̄ aut̄ eius cui dñs
 iuuenis a p̄ncipio cōmissus fu
 erat docuerat eū q̄ q̄n̄ transiret

aī altare conuent̄ in quo suabat̄
 sc̄ssimū xp̄i corp̄ aī maḡ ruerē
 cia genibz flexis disco opto capite
 et acellatis manibz inclinaret. Dñs
 aut̄ iuuenis hoc sp̄ sollicitate obserua
 bat. Accidit aut̄ q̄ illa nocte q̄ delibe
 rauerat dimittē habitū et edire ad
 sc̄lm̄ oportebat eū aī altare tran
 sire ibi ex p̄tate cōsuetudis studio
 moē solito genu flexit et statū fuit
 raptus in sp̄u. et oīsa ē sibi mirabi
 lis visio. Nā vidit quāsi multitu
 dinē infinitā corā cōp̄ressionalit̄
 tūscuntē. Dñs vero quālla p̄essione

in

b̄tā vini incedebat̄ erant vestiti or
 natissimos et p̄ciosos vestibz. Faces
 aut̄ eoz et man̄ et quicquid appareb̄t
 de corpore sole splendidius radiabat
 et ibant aī cantu et iubilo angeloz
 solēnissime et dulcissime cantando.
 Int̄ quos duo nobiliores ceteris in
 cedebant tanta claritate vallati q̄
 mirandū stupore tingerebant. et q̄si
 circa finē processio nis p̄d̄e vidit e
 aī quēsdā tanta gloria deuorati
 q̄ videbatur q̄si noui miles ab oibz
 singularit̄ honorari. Dictus aut̄
 iuuenis hoc videns mirabatur. et nes
 ciebat quid esset. nec int̄rogare aude
 bat tūscuntē. nec poterat nimia
 dulcedine stupefactus. Sz aī proces
 sio p̄ct̄ā s̄ss̄. et ip̄e ad huc videns
 extremos et sumens audacā currit
 ad illos et int̄rogans dixit. O charis
 sissimi rogo vos q̄ dicere placeat q̄ sit
 ista tā admirabiles quos continet h̄
 reuerenda processio. Illi vero cōuer
 tentes ad eū splendidissimas faces
 dixerūt. Nos sum̄ oēs fr̄es mino
 res q̄ venim̄ de gl̄a paradisi. Et ille
 cursū int̄rogans ait. Qui sūt illi
 duo q̄ tā excellentē int̄ alios rutilat

aspicientibz

Respondent. Illi duo ceteris dariosos
sunt scō frāscē & scō anthoni. Ille
autē vltim⁹ q̄ tantū horat⁹ fuit. est
q̄dā scō frē nouit mortuus. q̄ valent
cont̄ temptaciones pugnauit & vsq̄
in finē p̄seuerauit in scō p̄posito. q̄
ad gloriam regni et̄ni in gloria et
trump̄ho p̄ductus est. nō solū co
mutantibz angelis sed eā letantibz
sanctis. Dicit insup̄ ei. Ita vestimē
ta disparia q̄ nos tam decora porta
mus data sunt nobis p̄t̄ asperas
tunicas q̄s in eligione patienter por
tauim⁹. & gloriosa deitas quā tu vi
des data & nobis p̄t̄ huilem p̄nuāz
quā ferim⁹. & p̄t̄ scām paup̄tate
et obedienciā & castitatē mūdissimā
quā vsq̄ in finē hilariter mētē serua
uim⁹. Vñ fili nō dixi tibi sit factū
eligionis tā fructuosū deferre. q̄a
si in b̄n̄ f. amocē dñi nr̄i ihu cr̄isti
mūdū spernēdo. carnē mortificādo
et cont̄ dyabolū fortit̄ dimicādo
for̄ virilit̄ te habuēs. nobiscū sinu
li veste & datate fulgebis. Et his dic
tis inuenis ad se edyt & cōfortatus
ex ip̄a visione oēm tentationē abie
cit. culpā suā corā gardio nō & fr̄ibz
ēcognouit. asperitatē p̄uicē indu
menti ut delicias cōcupiuit. & sic
mutatus in melius scām vitā fini
uit. Ad laudē dñi nr̄i ihu x̄p̄i b̄n̄ dā.
**De lupo ferocissio p̄ sc̄m f. r̄ducto ad
magnam mansuetudinē.**

Actidit quodā mirabile & ce
lebrū memoria dignū in ciui
tate egubij. Nā dū ad huc viuet scō
p̄z nr̄ f. erat in tritorio ciuitatis egu
bine q̄dā lupo tribilis & magnitu
dine corpis & ferocissimis rabie famis.
q̄ nō solūm aualia destrucebat s; eā
homines & feminas deuorabat. ita
q̄ oēs ciues in tanta peste & t̄ore te

nebat q̄ omēs ibant muniti in
egrediebantur de tra ac si debent
ad bella funesta procedē neq̄ ta
mē sic armati valebant dicti
lupi mordaces dentes a trauale
tā rabie euadē quin eisdem p̄ in
portunū obiuabat. Vñ tantus
terror oēs inuasit q̄ vix aliq̄s
ex portā ciuitatis audebat scire
exire. Noluit autē deus notificāe
sanctitatē b̄n̄ f. ciuibz sup̄dictis
Cū autē scō f. moraretur ibidē
cōp̄aens illis disposuit exire ob
uā duto lupo. Cui ciues hoc sc̄
tentes dicebant. fē frāscē. ne
exeat portā. q̄a lup⁹ q̄ iā multos
hoiēs deuorauit penitus te occi
det. Dēs vero f. sperans in dño
ihu x̄p̄o q̄ vniuersē carnis sp̄iri
tūz dñatū nō clipeo protectus
ā galea s; signo sc̄e crucis se mu
nens exiuit portā se solo tāta
fiduciā h̄ns in dño q̄ credentes
in eo facit sine lesione aliq̄ sup̄
basiliscū & aspide ambulāe & cō
culcāe nō solū lupū s; leonē & d̄m
conē. & sic fidelissim⁹ miles x̄p̄i nō
lorica succinit̄ v̄l gladio. armū nō
bauilans l' adma bellica s; sc̄to
f̄ssime fidei crucis signo muni
t̄ iter alijs dubiū ip̄e rapē cōstā
t̄ incept. Et ecce militas cernētibz
de locis in q̄bz ad expectandū as
tenderat lup⁹ ille tribil̄ cōtra
sc̄m f. apto totalit̄ oc̄ incurrit.
Cont̄ quē scō f. opposuit signū
crucis & tā a se q̄ a solo virtute
dīna lupū cōp̄siuit & cursū r̄ti
nuit. ac os crudelit̄ aptū ēclūsit.
& demū illū aduocans ait. Verū
huc ad me fē lupo & ex p̄te x̄p̄i
tibi p̄cipio q̄ n̄ in nec alteri
noceas. Mirabile dūtū. q̄ stati

l' sacro

11
1111

facta cruce reclausit os illud trubi
le. et sic mandato statim se ad pedes
sui de lupo iam frater agni capite in
clinato prosternit. Sic autem iacenti
dixit frater frater. **Frater** lupe tu facis mul-
ta damna in partibus istis et horrenda
maleficia perpetrasti creaturas dei
sine misericordia destruendo. non solum autem ve-
rationabilia destruis. sed quod detesta-
tionis audacie est occidis et deuoras
homines ad imaginem dei factos. **Un-**
tu es dignus horrenda morte mactari
tamquam prodo et pessimo hominada propter
quod omnes contra te clamant et mur-
murant et est tibi tota ista ciuitas
inimica. **Sed** frater lupe ego volo ut te
et istos facere pacem ita quod a te ipse am-
plius non ledantur. et tibi omnem offe-
sam preterita dimittentes nec ca-
nes nec homines te amplius persequantur.
Et lupus gestibus corporis et caude et au-
ri ac capitis inclinacione monstrabit
illa que frater dicebat omnimode se accepta-
re. **Et** ait iterum frater frater lupe ex quo tibi
placet facere pacem istam. ego promitto
quod faciam tibi dari expensas continui-
as donec vixeris per homines ciuitatis
istius ita quod nunquam fame amplius
paueris. quia ego scio quod quicquid
mali facis propter rabie tue famus
facis. **Sed** frater mi lupe ex quo ego
acquiram tibi tale gratiam volo quod tu
promittas mihi quod nunquam aliquid animal
ledas vel hominem. nec etiam dampnum a-
liquod actis rebus inferre presumas.
Et dixit. Promittis mihi ita. **Et** lu-
pus signum euidentem inclinato capi-
te fecit quod promittebat facere illa que
imponebantur a fratre. **Et** frater ait.
Frater lupe ego volo quod tu des mihi fide
ut possim confidenter recedere quod
promittis. **Et** cum extendisset frater
manum per recipiendam fidem lupus e-

100
nam leuauit pedem anteriore dex-
tram et blande et leniter posuit su-
per manum sancti frater. signo quo po-
terat fidem dando. **Tunc** frater f-
ait. **Frater** lupe propitius tibi in nomine
iesu christi quod amodo vadam mecum
nihil dubitans ut eam ad faci-
endam pacem istam in nomine dui.
Et lupus obediens statim ibat cum
fratre frater tamquam agnus mansuetissimus.
Quod videntes illi de ciuitate
ceperunt vehementer mirari. et
nouitas hec statim per totam ciuita-
tem insonuit ita quod omnes tam se-
nes quam iuuenes. tam viri quam mu-
lieres. tam plebes magni et parui
quam nobiles ad plateam ciuitatis
simul conuenierunt ubi frater fra-
morabatur cum lupo. **Congregata**
vero multitudine populi. surgens
frater frater fecit simonem illis mirabilem.
dicens inter alia quod propter pacem ta-
les pestilencie promittuntur. et quod
sit periculosior vorax flamma que
habet quam hinc methum deuorare quam ra-
bies lupi que non potest occidere nisi cor-
porum. et quod sit pauendum inhiatum in-
fernalem demergeri quam tantam mul-
titudine unum puulum al in tanto
timore pauore et periculo detine-
bat. **Reuertum** igitur carissimum ad
dominum et facite penitentiam dignam
et a lupo liberabit vos dominus in
presenti et in futuro ab igne barat
deuorantis. **Et** his dictis ait **Au-**
dite carissimi. **Frater** lupus que hinc coram
vobis astat promissit mihi et de promi-
sione fide exhibuit facere pacem
vobis factam. et nunquam vos in aliquo le-
de si tamen promittitis sibi omni die ex-
pensas necessarias exhibere. **Et** p-
ipso lupo fide iubeo quod pactum pacis
firmiter obseruabit. **Tunc** omnes ibi

congregatu cum clamore valido pro
miserunt lupum nutre continue.
Et sanctus f. coram omnibus dixit lupo.
Et tu frat' lupo promittis servare
partum istis scilicet quod nemo alius nec persona
aliqua ledas. Et lupo se ingeni-
ulans cum inclinacione capitis et ges-
tibus corporis et caude et aurium blandi-
mentis se servaturum pacta promissa
omnibus evidenter monstravit. Et sanctus
franciscus ait. Frater lupo ego volo quod scis
tu de hoc dedisti... michi fidei cum
ex porta essent? ita huiusmodi coram toto po-
pulo des in fide quod ista servabis
et me in fidei iuramento pro te frat' mi-
nime delinques. Tunc lupo levato pe-
de dextero dedit fidei in manu sancti f.
fidei iuramentum sui coram omnibus assistentibus
et sanctus est tanta admiracione cum gau-
dio omnium tam pro devocione sancti quam pro
novitate miraculi quam insuper pro pa-
ce lupi et populi ut omnes clamarent ad
sidera laudantes et benedictentes
dominum ihesum christum qui misit ad eos sanctum
f. et eos merito illius de ore fere pes-
sime liberauit et tam horrenda peste
in pace reposuit et quiete. Ex illo ergo
die lupo populo et populo lupo pacta pro
beati f. ordinata servavit. Et lu-
pus pro duos annos vixit et pro civita-
te hostiam victum quasi fuit. neminem
ledens nec ipse lesus ab aliquo fuit cu-
rialiter emittitur. Et quod mirum est nun-
quam latrabat contra aliquem contra eum.
Tandem frat' lupo servus mortuus est.
De cuius morte tuus multum doluit.
quod dominus lupi pacificus et benigna pacem
quam omnibus pro civitate precebat. sanctus franciscus
viventem et salutem misericordiam in memo-
ria revocabat ad laudem domini. n. et christi
**Qualiter sanctus f. liberauit turtures. et
fecit eis nidos.**

Quoniam puer in civitate scie-
re si tpe beati f. cepit in civi-
tate magna turturum quod civitatem
et illas omnes viuas ut vendet as-
portavit. Sanctus autem franciscus sic
se erat pietate plenus et specialiter
ad mansuetam animam et ad amulal
mirabiliter compassus turtures
illas aspiciens et passione motus ait
**O bone iuvenis rogo te quod illas
in tradas ut aures tam innocentes
quibus in scriptura assimilatur a-
nime caste humiles et fideles. ne
veniat in manus crudelium occisorum.**
Ille autem statim inspiratus a deo omnes
illas turtures tradidit beato f.
**Quas cum prope superfluum in gremio
o. cepit eas dulcissime alloqui di-
cens. O sorores mee turtures sim-
plices innocentes et caste que per-
misistis vos decipere. Sed ego volo
vos eripere de morte. et facere vobis
nidos ut fructificetis et mandatum
patris quod multiplicemini complen-
tis. Et abijt sanctus f. et fecit nidos
omnibus illis turturibus. Ille vero ni-
dos tollentes et a beato f. compositos plu-
rificabant coram fratribus et credebant et
tanta familiaritate sancto f. et ceteris
fratribus ostendebant quod videbantur
quasi galline sepe a fratribus emittite. et
nunquam a fratribus recesserunt donec sanctus
f. dedit licentiam illis cum benedictione.
Puerus autem illo qui turtures dederat
dixit sancto f. fili tu adhuc eis fecerit
in ordine isto ut servas quod fecerit domino
ihesu christo. et ita factum fuit. Ita sicut
sanctus f. a poyceat factus postea fe-
minor vita duxit in ordine usque in
fine moribus exemplare et multum
laudabile. ita quod sanctus f. non solum illis
amulal vite pntis solam parva**

uit sed eam illi iuueni etne vite gau
dia impetuit Ad laudem dñi. n. xpi

**De statua mirabili q̄ appuit ei. i. q̄ p̄
phatū fuit de quinq̄tuplia statu ordi**

Quoniam senel sc̄s f̄ deuote orat
altissimū in loco sc̄e maie de
anglis. et tunc apparuit oculis corpa
libz p̄naalit visio valde mirabilis
Nā apparuit an̄ ipm̄ quedā statu
a maḡ nimis silis statue q̄ nabu
godonosor ex in sompno habuit
que habebat caput aureū et facē
pulcherrimā pectus aut̄ et brachia
de argento. ventre et femora de ere
tibias at̄ de ferro. pedes vero ex pte
ferreos et ex pte fictiles. et cāt vesti
ta sacro de quo sacro ml̄ū erubes
cē videbat. **St̄us** v̄o f̄. et sp̄ciens
statuā mirabat̄ vehement̄ de illi
q̄si mirabilis pulchritudis et de e
iuscō mira magnitudine. et insup
de erubescencia quā videbat h̄re
de sacro vili q̄ cāt induta. et dū sic
miraret̄ et intente aspiciēt caput
eius pulcherrimū pulchritudine
et speciosissimā facē. statua illa lo
cita est sc̄o f̄. dicens. **Q**uare mi
raris. **ds** h̄ q̄. An̄sit ad te. ut in me
discēs q̄ circa tuū ordinē sunt vē
tura. **Caput** ergo aureū quod in
me vides et facies tā decora ē p̄
apū tuū ordiis positū in altitudi
ne euāgelice p̄fōis. et sicut ip̄ sub
stāna est cūctis metallis p̄ciosior.
et facies cūctis alyis speciosior. et
locus capitis cūctis membris emi
nensior. ita prinapū tuū ordiis
ēit tante p̄ciositatis p̄t̄ angelicā
honestatē et tante altitudis p̄t̄
euāgelicā paupertatē q̄ totus mū
dus mirabitur. **vgina** saba id ē
sc̄a etiā mirabitur et dilatabit

in corde suo cū videat in p̄mis elās
tu ordiis tantā xpi pulchritudinē
sātatis et sapit̄ sp̄ualis. splendore
tamq̄ in angelicas speculis elucētes
et b̄a erūt q̄ illoz p̄mox lapidū p̄
osoz p̄mo caputū aureoz vtutes et
mores xpo se totalit̄ cōformantes.
studuerūt imitari magis illoz celest̄
ti pulchritudinū q̄ florentis mūdi
fallacis adhaerēdo. **Datus** vero et
brachia argento. erūt sc̄nd̄ status
tū ordiis qui tanto erūt p̄mo ifit̄
nuoz quātū est argentū inferius au
tā et sicut argentū p̄ciositatē clarita
tē et sonoritatē h̄z. ita in illo statu sc̄do
erūt p̄ciosi in diuinis scripturis et
clari luce. sanctitatis ac verbi dei
sonoritate sublimes in tantū q̄ ali
quis illoz in papatu. aliqui ad car
dinalatū. et ad ep̄atū plurimi assu
ment. **Et** q̄a p̄ pectus et brachia of
tenditur hōis fortitudo iō in illo tpe
exatabit dñs in isto ordine tuo. ho
munes sc̄a argenteos et vtute p̄cla
ros q̄ tam sc̄a q̄ vtute defendent et
ligione ista et etiā vniuersam etiāz
multimodis impugnaconibz demo
nū et a varijs impulsioibz ip̄oz. s̄
q̄uis mirabilis quādo illa erūt in
vsq̄ ad p̄oz statu p̄fectissimū nō p̄ue
niet. s̄ sic erūt sp̄ciū p̄mi sicut argē
tū sp̄ciū aut̄. **Post** hos erūt t̄tus
status in ordine tuo q̄ ventre erit as
simulabitur et femoribz erit. q̄a sicut
es estimat̄ minori p̄cio q̄ argenti
ita illi de illo statu tertio erūt p̄mi
sc̄nd̄isq̄ minores. et q̄uis tamq̄ es i
numerositate et multa latitudine p̄
orbis sp̄ana distenduntur. tū erūt de
his q̄z ds venit est et gl̄a r̄ligiois in
confusione ip̄oz qui sola q̄ t̄ena sūt
sapient et quāuis p̄t̄ sc̄am habebūt

Stat?

Stat?

habebūt linguā tāq̄ es mirabi
le & sonora sed q̄a erūt cultores
ventris & femoz. heu heu ep̄uta
būtus apud dñm scandū aplin
sicut es sonās à s̄mbalū tinnūs
q̄a alyis ēsonabūt v̄ba & q̄si ex fe
moc sp̄uales filios gnābūt & oste
so alyis vite fonte ip̄i mortui s̄
sicitate. & ip̄i ventri arido gr̄a ad
herēbūt in terra. nobis at̄ occu
rat diuina m̄ia amē. Post q̄
tos v̄o c̄it q̄rtus status terribilis
& pauidus qui tibi nūc ostendit
in tibys ferras. Nā sicut ferrū
domat & dissipat es. argentū. &
aurū. ita status ille erit tante du
ritate & horrida rubiginē & ac
ferreis moribus illius periculosi
tyis obliuioni tradentur q̄cumq̄
bona caritas aurea p̄moy. & ar
gentea veritas sc̄ndoy. & erea si
ue sonora loq̄atas t̄oy edificauē
tant in ecclesia da. Tamē sicut
tobie sustinet corpus ita illi in
q̄dā fortitudine rubiginosa. p̄po
crisis corpus ordinis sustentabūt.
& tā venē p̄dūis q̄ t̄obie iste p̄dū
ferree latebūt sub vestibz. quia sub
ēligionis habitu contegentur. ha
bitū q̄dē pietatis habentes. intri
secus aut̄ erūt lupi rapaces. & isti
tales solū venē seruientes et etiā
rubiginosi & ferrā mudū q̄dem
latentes. s̄ dñō manifesti. q̄a p̄a
osissima bona q̄si ad nichilū p̄ue
vite malleo angustiaz ēdegerit.
iō tamq̄ ferrū durissimū igne
tribulacionū & malleo angustia
rū tribilū affligūtur ita ut nō
solū demonū sed etiā v̄coz s̄clida
dibz s̄clāribz & ignibz & carbonibz

extinguetur. ut potentes potent
tormenta patiant. & q̄a p̄ v̄reue
rente duriciā perauerūt. ab ir
reuerētibz durissime torq̄būtur.
p̄t̄ illas aut̄ angustias ad tantā
impancāā mouebūtur. q̄ sicut fer
rū oibz metallis ēsistit. sic oibz
se opponit ita q̄ nō solū s̄clari
bus p̄tātibz sed p̄t̄. s̄ etiā sp̄ua
libz obstinate ēsistent putantes
se sicut ferrū oia posse cōculcāē
p̄pter quod deo maxime displi
cebūt. **¶** Quis v̄o stat̄ erit
ex p̄te ferreis quātū ad p̄por
tas sup̄oios et ex p̄te terreis
quātū ad illos q̄ s̄clāribz ne
gociis totalit̄ se immiscēbūt.
& sicut vidisti in pedibz q̄ tes
ta ex luto cōta & ferrū sil̄ ap
paruit q̄ t̄i v̄mri nullaten
possunt. ita c̄it in c̄tmo statu
ordinis istius q̄ orietur tanta
abhumananda diuisio int̄ am
biciosos p̄pocritas & testos ex
luto verum t̄palū & concupiscē
tia carnis excoctos. & q̄ sicut
testa & ferrū nequibūt ex max
ima disconuenientia cōueniē.
& cōtempnēt nō solū euāgelii
& r̄gulā. s̄ etiā pedibz & fer
reis ac p̄uis & imūdis affecti
bus dailabunt oem sancti or
dinis disciplinā. & sicut testa
& ferrū diuisa sunt iūcā. ita
multi ip̄oz int̄ se diuidentur
int̄ & c̄. Intus q̄dem cōtensio
se viuētes ex v̄co parcaalibz
& tyrānis s̄clāribz adherentes.
p̄t̄ q̄d venient ī tantā displi
cēnāā oim̄ hoim̄. q̄ nō solum
vix in t̄ris int̄te poterūt vl
morari s̄ vix manifeste ha

Stat

testes

bitū portae. et multi eorum puni-
entur et destruentur tormentis
horribilibus per hocis sceleres. quia
tam abominabiles pedes omnis do-
mus vitabit. Hoc autem totum eue-
niet illis quia comit' ab aureo ca-
pite excesserunt. **Sti** autem erunt qui
in illis periculosis diebus ad praesens
capitis monita fuerint quia
tamquam aurum in fornace probabit illos
dominus et quasi holocausta medullam
coronabit eos et accipiet ierimum.

Evangelus qui sum indutus de quo
erubescere videor est sancti paupertas quae
cum sit totius ordinis decus et specu-
lum et custodia singularis et corona
et fundamentum omnimode sanctita-
tis. deficientibus tamen omnibus studiis
virtuosus ut dicitur est super de ipsa
paupertate sanctissima. filii de gene-
res erubescunt et cunctis vilius
indumentis eligent praesens. et cap-
pas varias anxie et simoniacae
procurabunt. felices vero et beati erunt
qui usque in finem perseveraverint
in his qui domino promiserunt. Et his
dicitur statua illa disparuit et sanctus
f. de his omnibus vehementer admi-
rans oues suas praesentes et futuros
tamquam bonus pastor deo cum multis
lacrimis commendabat. **Ad laudem**
De visione sancti f. quod demones in
loco sanctae marie de angelis in-
te non poterant...

Quoniam sanctus pater f. in loco portae
aule ordei vacaret vidit to-
tū locū tamquam a magno exercituum
cū datū obsessum a demonibus
nullus tamen intrare volebat locū eo-
rum quod fratres illi tantae sanctitatis existeret
quod ad quae intrarent aditū non
habebant. Interim vero quidam fr-

qui illic morabatur per iram et per impa-
tenciam viciose commotus nauisaa
ones et vindictas super quendam fratrem
solanū fabricabat propter quod ostio vir-
tutis abiecto et aperta nequiae invidia
diam intrandi dyabolo praebuit et sta-
tim vidente sancto f. vno illorum demonum
invenit locū et ductū fratrem tamquam victum
victor aggreditur. Quis autem pater et pas-
tor qui super auram sui gregis fidelissime
vigilabat. advertens intrasse lupum ad
vnam de suis oviculis devorandam.
et faciens in spiritu ouem in tanto pericu-
lo positam fecit fratrem praedem ausu celer-
rime advocari et tū ille obedienter
cucurrisset ad pastorem sollicitum. praep-
ta pater beatus ut statim detegeret fabrica-
tū quod contra primum in corde servabat
propter quod erat traditus in manus inimici.
Ille vero territus vulnere detexit culpam
recognovit et veniam cum poenitentia humiliter
requisit. Quo facta absolutus a culpa
et imposita poenitentia statim coram sancto f. praesens
dyabolus aufugit. Hic vero crepitus
de faucibus bestiae trivalentis sancto prote-
gente pastore deo. et sancto f. gratias et tulit
et cum gaudio ad sancti gregis collegium
rediens doctus demerpsit tam sancta
vitae pericula in bona sanctitate vitam
finiuit. **Ad laudem d. n. ihu x.**

Qualiter sanctus f. convertit ad fidem

Socrati soldanū babilonie
Ancillimum patrem nostrum f. zelo fidei
et fervore martyri imitatus cum xxij
sanctissimo sociis suis ult' mare insiuit
proponens rivo limite pergere ad soldanū.
Cuius peruenisset ad quosdam paganorum
pres in quibus tam crudeliter hoīes custo-
diebant itinera quod nullus christianus d-
lic insiens poterat moriē euadere. deo
disponente moriē quidem evaserunt.
tamen capti et multipliciter afflicti et li-

gati durissime ducti sunt ad sol-
danum. In autem spiritu sancto fuit et
a spiritu sancto edoctus tam diuine de-
scendit catholica fide predicauit quod per
igne hanc se obtulit approbare.
Quod cernens soldanus magna
in ipso deuotione recepit tam pro-
stantia fidei quam pro contemptu mu-
di. Qui nichil ab eo recipere vo-
luit cum esset pauperimus quam etiam
pro feruore martyrii. Et ex tunc cum
libentissime audiebat et rogabat
quod ad ipsum frequentem accedat et insu-
per sancto fidei et sociis suis liberaliter des-
sit quod quomodo vellet possent li-
beraliter predicare. et dedit quoddam sig-
nificatum quo viso a nemine ledeba-
tur. Habita igitur hac liberali licentia
sanctus f. illos suos deos socios suos
hinc inde transiit in diuisis partibus
paganoz. Interea quod elegit ipse cum so-
cio suo parte vna. Qui dum ad quod-
dam hospiciu[m] puenisset ubi erat sibi
pro aete necessarium comorari iue-
nit ibidem quandam mulierem. spenosa
quod dem ad faciem si mente turpissimam
quam sanctus f. de fide necessissimo requisuit.
Quod aut ad illam. Accepit quod dicit.
Cum quod etiam laici parem? Sanctus vero f.
aut. Venias mecum et ego ostendam tibi
laici pulcherrimu[m]. et duxit illam ad
maximu[m] ignem qui tunc in illa domo
fuebat et in feruore spiritus in laice illo
ignito se expoliens nudu[m] tamquam in
laice se locauit et vocans illam dicebat.
Expolia te et festina frui hoc laice splen-
dido ac florido et mirando quia hic
oz te esse si vis obedire mihi. Ille autem
ignis nichil sanctus f. lesit sed super laice
illu[m] ardentem ignitu[m] quasi super flores
facie hilari decubebat. Illa vero
mulier tam miranda cernens et stu-

pens non solum a sterore patris sed etiam
a tenebris infidelitatis tonitrua et
ad dominum ihesum christum et effusa est tam mi-
rande saturitas et gratia quam uiuantibus
meritis sanctus prius multas animas domino
in illis partibus acquisiuit. Videns autem
sanctus f. quod fructu[m] ibi facere non valebat
dominus sibi euolante disposuit con-
gregatis sociis edire ad partes fide-
lium. et ediens ad soldanum de suo re-
ditu[m] propositu[m] indicauit soldanum ve-
ro dixit. fratres f. ego libentem ad fide[m] et
conuertere sed timeo modo facta quia si
tu sarraceni me et te cum tuis sociis
statim occident si sentirent. Tu tu
possis ad huc multu[m] proficere et ego
quodam magna negotia pro salute
anime mee habeo expedire. et ideo
nolle libentem morte[m] meam et tuam
ita inopinata[m] inducere. Sed indica-
mi modum quem salueris et ego sum pa-
ratus in omnibus obedire. Dixit sanctus
fratres f. Dne ego quidem modo
recedam sed pro parte ad partes meas
rediero et ad celum domino vocante
transiero pro morte[m] meam sciendum
disposicione[m] diuina[m] mitta[m] tibi
duos de fratribus meis a quibus bap-
tismu[m] recipies et salu[m] eris
sicut in reuelauit dominus ihesus christus.
Tu autem interea ab omni negotio
te dissolue ut cum gratia dei uene-
rit inueniat te fide[m] et deuotio-
ne paratu[m]. Qui soldanum gau-
dentem assensu[m] fideliter obe-
diuit. Sanctus autem f. valesacres
ei eduxit ad partes fidelium cum illo
sanctus sociorum collegio. Post al-
quot vero annos predictus solda-
nus infirmatus est et expectans
sancti promissu[m] quod iam ad vitam beatam
migraret posuit exploratores

quatuor

in portarū exitibz ut si qñ duo
frēs in sã f. habitu apparerent
ipōs ad eū festine trāsourent.
In illo aut tpe apparuit bñs f.
sui ordinis frībz ⁊ pcepit illis ut
sine moā pgerent ad soldanū ⁊
eius salute sicut ei pmisserat sol
liate pcurarent. Qui pfererat
deuote mādau ⁊ mac trāsentes
ad dictū soldanū p exploratores
p dōs adducti sūt. Quos ut vi
dit soldan⁹ gausus ē gaudio mag
no dicens. Hic sūo vere qā mi
sit dñs suos suos. qā sicut scō f.
pmissit ipō dñō euelante ita mi
seruauit p salute mea solliate
trāsmittere. Recipiens et solda
nus a dñs frībz fidei docimēta
⁊ scōi baptisma. in ipā ifirmi
tate ignatus. in dñō migravit
ad gaudia sempiterna. ⁊ salua fact
ē aīa aī meritis sã f. Ad laudē

**Quale scō f. sanauit quōdā
leprosu a lep corpis ⁊ aīe.**

Quom uiuēt in hī miserabi
li ⁊ flebili scō bñs pī
nē f. illuminat a spū sō sp stu
debat totis viribz inuiri dñi nri
ihu xpi vestigia. Dñi sicut x⁹ pe
regri⁹ dignatus ē se fieri pere
grinū. ita bñs f. se ⁊ suū ordinē
peregrinū ostendit. ⁊ eā in re
gula scribi fecit ut tāq peregrī
ni ⁊ aduene in hoc scō dño ser
uirent. Sicut insup x⁹ uenit nō
solū seruire leprosis illos sanādo
⁊ mūdando scz. in corpe. s; eā
p illis uoluit mori eos sãficādo
⁊ mūdando in aīa. Ita scō f. xpō
cupiens cōformari leprosis affeō
sissie huiēbat mīstrando ab aria
lauando menb putrida mūdādo

uestimenta. ⁊ insup rucido firmi
ter in eoz ofaula. Ordinauit eā
q frēs sui ordīs p diuisa loca ob
amore xpi q ut leprosus uoluit
p nob ēputari ubiqz leprosi eēt
ill solliate seruirent. fratres aut
in multis locis sicut scō obie filij
hī pmpitissime faiebant. Accidit
aut sel q in hā loco ubi hūeba
tur leprosis erat quidā leprosus tam
pestalens. ipaciens ⁊ pterū q nulli
dubiu eāt ipm p malignū spm a
guari. Dicit ei spō dei agit aīaz
ad cūcta salubria. ita malign⁹ spō
ad oīa scelea. Nā dictus leprosus
sibi seruientes nō solū horrendis un
perys iponebat. ⁊ sagittabē iurys
s; pca erat flagell ⁊ plagis mlitimo
dis vulnerabat. ⁊ s; hoc qd erat
horrendū ⁊ pessimū xpm bñditū
⁊ mariā sãssimā ⁊ scōs alios blas
phemabat. Dñi qñus de iurys pcedis
plagis frēs illi student p posse pa
cencie cumulare. tñ nullo mō dei
blasphemus ipōz otinencia pote
rat sustine ne tanti sceleris pta pco
uiderentur. Qua pte deueuerunt
dictū leprosu derelinque ne forte
blasphematores dei ⁊ uasibz diaboli
nutritores inuenirentur. D; hī quod
deueuerāt noluerūt face nisi pus
scō f. q in alio loco inorabatur oīa p
ordinē indicassent. Quibz auditis
sanct⁹ f. ad dictū leprosu accessit ⁊
ingressus ad eū dixit. Deus det tibi
pacē frat charissime. Qui ille. Et
qñ mī pax ē pmo deus accepit mī
pacē. qā totus sum mara d. Et scō
f. ait. Carissime me habe panāz qā ma
la q hic corporibz inferūtur ad aīe
salutē pueniūt si cāminut tolerentur.
Et ille rñdit. Quō tolerare pacēt

q d

ppvii

in q t

cū pena mea die noctuq; pseueret.
 hā nō solū ab infirmitate abutor
 ⁊ crucior. s; etiā a frīb; quos in sex
 uentos dedisti affligor uehemēter
 qz nullus est q; huiat ut oportet.
 Erō f. cognoscens p; spm̄ san̄ q; ille
 a maligno spū uocabat. uult ⁊ pro
 ipō deuote dnm̄ exorauit. ⁊ fcā orōe
 redyt ad infirmū dicens. Carissime
 ego uolo seruire tibi ex quo tu nō
 es content⁹ de alijs. ⁊ scis f. aut. q; qd
 cupis faciā. Et ille. Volo inqt ut la
 ues me q̄a totus feteo in tm̄ q; me
 ipm̄ ferre nō ualeo. Erō aut f.
 statū fecit calefieri aqm̄ cū multis
 odoriferis herbis ⁊ exoliās illū
 cepit suis manib; lauare lepsū. ⁊
 alū f. aquā super⁹ infundebat.
 ⁊ sicut sanabat corp⁹ exterius
 ita aīam mūdabat interius. Vñ
 cū lepsus sanati inaperet statū
 ex cōpunctione intima cepit ama
 rissime lacrimari. ⁊ sicut lauaba
 tur corp⁹ aq; ⁊ mūdabat lepra. ita
 baptisabat lacrimis cōsaecia ⁊
 mūdabatur ab oī iniquitate. Cū ue
 ro tot⁹ ess; lot⁹ ⁊ sanat⁹ exterius
 p; fce fuit uult⁹ ⁊ sanat⁹ interius
 ⁊ ideo in tantā cōpunctionē prū p
 ⁊ lacrimas q; altissima uoce plorab̄
 ⁊ clamabat se dignū inferno p; t
 iurias illatas frīb; ⁊ p; plagis ⁊
 flagellis q; fecerat in cosce. ⁊ p; t
 impaciām ⁊ blasphemā cōtra deū
 vñ bñ p; quīdecim dies plorab̄ ille
 durauit. qui ab ītmis cordis eru
 pebat ⁊ cōtinue nichil aliud q; mi
 sericordiā dei inuocabat. ⁊ cū cōpūc
 aone. ⁊ lacrimis pēā sua oīa cōfess⁹
 ē sacerdoti. Erō aut f. uidens tā
 notū miraculū grās agens deo re
 cessit illinc ⁊ p; ptes multū emotas

X hac

acēsit. ne si dictū miraculū fec
 notū p; lo. oēs ad ipm̄ curerēt. qd
 ipē s; p; hūilitate toto posse ui
 tabat. Scidebat enī sicut fidelis
 seru⁹ ⁊ prouidens deo glām ⁊ hōre
 recede ⁊ sibi int⁹ oēs deder⁹ ⁊ ig
 nominiā paurae. Dicit uō leps⁹
 p; miraculosa sanitate ⁊ cōpuncti
 onē p; habitā infirmat⁹ ē. ⁊ arma
 tus ecclesiasticis sacramentis p; pau
 ca dies suos finiuit i dno. Erō ue
 ro frāscō in silua qdā orāte. in
 loco quodā emoto apparuit dōs le
 profus defunctus spensior sole in
 aere lauius dicens. **Recognosce**
me. Cui fr̄ frāsc⁹. Quis inquit
 es tu? Et ille. Ego inqt sū lepsus
 quē xp̄s bñdictus te p; merente sa
 nauit. Et hodie uado ad ignū ce
 loz de quo deo omnipotenti ⁊ tibi
 grās ago. Dñdā sit aīa ⁊ corp⁹ tu
 um ⁊ bñdā sū ōba tua ⁊ opa q̄a
 p; te multe aīe salua bñtur in mū
 do. ⁊ scies q; nō est dies in mūdo.
 in q; om̄s sū angeli. ⁊ sū ⁊ sū nō
 dei omnes nō rferant magnas
 deo grās de sū fr̄ib; p; te ⁊ tui
 ordine vñdiz patrantur p; orbē.
 ⁊ p; pterea confortat⁹ ⁊ grās redde
 do ⁊ sta cū bñdicioē dei. Et his
 dictis ille prexit ad dñz. ⁊ s; f.
 emāsit valde consolat⁹. Ad lau
 dē d n i x. **De tribus latromi**
bus cōuersis p; sōm f. qz vñ re
uelata fuit pena inferni ⁊ glā paradisi.
S Erō p; nō cupiens oēs
 p; ducē ad salutē. mūdū p;
 diuisas prouincias arcubat ⁊ quo
 cūq; ibat (qua dīno spū duceba
 tur) nouā familiā dno acq̄rebat
 Vñ sicut uas elāt a dno balsa
 mū grē infundendo prexit in sela

frāsc⁹
pp̄viii

uonia in marchia trivulfinā in
marchia anthonitana in apulia
in sacrotena et in multis partibus
alijs ubiq; multiplicando suos dñi
nr̄i ihu xpi. Vñ cū tr̄siret p̄ mō
tē ad casale ad cast̄r quod ē in dis
trictu burgi s̄a sepulchri r̄cepit i
bi nobile iuuenē de burgo p̄dō.
Et cū veniss̄ ad s̄m f. dixit ei.
P̄ ego velle libentissime f̄ v̄i f̄i
S̄c̄s vero f. r̄ndit. fili tu es iuuenis
delicat̄ et nobilis forte paupertate et
asperitate nr̄a nō poteris sustine.
Ille vero ait. P̄ nōne vos estis ho
mines sicut ego. Sicut ḡ vos q̄ estis
mei siles sustinetis. et ego etiā cū
ad iutorio dñi nr̄i ihu xpi potero
sustine. Et tunc responsio multū pla
uit s̄o f. et statim r̄cepit eū et bñ
dixit. et fr̄m angelū vocauit. Et
ita grauo se habuit q̄ paulop̄
s̄o f. eundē in mōtē p̄dō casali
instituit gardianū. In illis autē
dieb; erāt t̄o famosi latrones qui
vndiq; multa maleficia p̄trabāt
Hij q̄dam die ad locū p̄dictū ve
nerūt rogātes fr̄m angelū gar
dianū ut eis de comestibilib; pro
uidēt. Gardian⁹ vero illos rigida
r̄phencione r̄darguens dixit. Vos
fures et scussime homiade nō solū
nō erubescatis labores alioy dep̄da
ri. s; insup̄ p̄sumitis ut accep̄te
tis elemosinas suis dei exhibitas
denotare cū nō sitis digni q̄ tra
vos sustineat. q̄a nullū hoīem re
uerem. et deū qui vos creauit cō
tēpnitis. Itē ergo p̄ factis vestris
et huc amplius nō accedatis. Illi
vero turbati valde cū indignacōe
maxima r̄resserūt. Et eadē eodē
die s̄o f. ad locū r̄dit portans

de questu quē cū seao fecerat v
nā castā panis et barillū vini
Cui cū frat̄ angel⁹ q̄lit illos latro
nes r̄pulerat retuliss̄. s̄o f. dure
r̄darguit ip̄m dicens q̄ ip̄e ges
serit. quia p̄dōres meli⁹ r̄ducat̄
cū dulcedine pietatis q̄m cū inre
pacione crudeli. Nā et mgr̄ nr̄ xps
cū angelū suū p̄m̄sim⁹ nō
inqt opus est valentib; medicis
s; male habentib;. Et nō veni vo
care iustos s; p̄dōres. et ideo frequē
t̄ cū p̄dōrib; m̄d̄ucabat. Quia
ḡ cont̄ caritate et cont̄ exemplū xpi
b̄ndicti f̄r̄st̄. p̄ s̄am obiam p̄p̄o
tibi q̄ statim accipias totā istā cas
tā panū. et vini vasculū qd̄ acq̄
siera et sollite p̄ montes et valles.
Dicos latrones q̄ras donec iuenias
et panes istos oīes. et dictū vinū
ex parte mea p̄ntabis eis dē. Et p̄
her genuflectens de crudelitate tua
dices huil̄ culpā tuā. et roga il
los ex pte mea q̄ amplius mala
ista nō faciāt. s; deū timeant. et
proximos nō offendant. Et si her
facit̄ ego p̄mitto eis de necessari
is p̄ eoz corporib; continue p̄uide.
Et cū illi her huil̄ dicens r̄uita
ris. Interi tūc s̄o f. pro illi rogabit
dñm ut illoz corda ad p̄niam e
molliret. Vñ fr̄m est q̄ cū elemo
sinas illas a s̄o f. tr̄missas lat
nes illi comederent ad iuuicē cōfer
re reperit et dicit. Heu nos miserōs
et infelices. q̄ durus et ifernalis
cruciat̄ nos expectat. qui p̄gim⁹
nō solū p̄dando hoīes et vulnerā
do s; etiā occidendo et tr̄ de tr̄ hor
rendis scelerib; et homicidijs nul
lo dei timore et cōpunctione cōsue
stimulamur. Et ecce iste s̄o f.

qui venit nō ad nos p̄t aliqua
vba valde iusta p̄t nr̄az malici
ā in nos erogata se corā nobis tā
hūilit̄ causauit. Et insup̄ s̄c̄i p̄s
tā liberale p̄missū etulit ⁊ panis
⁊ vini beneficiū attulit caritatis.
De ista sūt s̄c̄i d̄i q̄ celestē p̄nam
p̄merent. Nos aut̄ filij p̄dicatōis
etne ⁊ flāmas vlcere cotidie
nob̄ nr̄is nefandis sceleribz cu
mulam. **Alc̄as** vtz de patris
facinoribz ⁊ cōmissis flagitijs
possim⁹ a deo veniā miām inueniē
Uno vero illoz p̄dita verba dice
te. reliq̄ dixerūt. Quid ergo faci
ciōdū ē nobis. Et ille. Tam⁹ ad s̄c̄m
f̄ inq̄t. ⁊ si ip̄e nobis cōfidenciam
tribuat q̄ possim⁹ de magnis nr̄is
p̄cis miām inuenire a deo. Quid
quid ip̄e mādauerit faciam⁹. ut
possim⁹ aīas nr̄as de inferni baya
tro liberare. In quo cōsilio oēs t̄s
concordit̄ consenserūt. ⁊ venerūt
festinat̄ ad s̄c̄m f̄ dicentes. P̄
nos p̄t multa ⁊ pessima p̄cā nr̄a
nō confidim⁹ posse miām dei iue
nire. **Sz** tu si confidis q̄ d̄s ad
suā miām nos recipiat ecce para
ti sum⁹ teā p̄nam facē ⁊ in oibz
q̄ nob̄ p̄cepis obedie. **Q̄s** s̄c̄s f̄
benigne ⁊ caritate recipiens. ex
emplis eos multiplicibz exhortādo.
certos de inuenienda dei miā eos
reddidit. Et insup̄ se illis ac̄sitiu
eū a d̄no ip̄am miām ⁊ grām
p̄misit. instruens illos eā quo
diuine miē imensurabilis magni
tudo cūcta p̄cā nr̄a si infinita
essent p̄cellit. Et quo testante
euāgelio ⁊ ap̄lo paulo xp̄s b̄n̄
ditus in hūc mūdū p̄ peccatoribz
venit edimendis. Propt̄ q̄

salubria hortamēta t̄s d̄i latinos
abrenūciauerūt mūdo. ⁊ cepti
a s̄c̄o p̄re sibi tā habitu q̄ aīo ad
heserūt. Duo aut̄ illoz parū vi
uentes p̄ mutacionē laudabilem
de p̄nti sc̄lo d̄no vocante migraue
rūt. **Terc̄o** vco sup̄uicns s̄c̄ide
rans multa maḡ p̄cā q̄ fecerat
tali p̄nc̄ se subegit q̄ p̄ quidē
annos exceptis q̄dragēsimis q̄s
sicut alij faciēbat continue ter in
septimana panē t̄m̄o ⁊ aquā
manducabat. ⁊ content⁹ vna tū
ca t̄m̄ incedebat. **discalciat̄** cōtinue
⁊ p̄ matutinā. **Infra** illud xv̄ āno
vū t̄p̄ s̄c̄s f̄ t̄s fuit de hoc mūdo
ad p̄em̄ celestē. Cū aut̄ frat̄ d̄s
hāt districtionē p̄nc̄ ānis pluri
mis tenuiss̄. q̄dā nocte p̄ matuti
nas tanta sopnolencia sibi sup̄ue
nit q̄ nullis argumentis poterat
sopno exstē nec p̄ ut cōsuerent
vigilare. **Qui** cū eluctat̄ negret
nec valeret orac̄. temptacioni sup̄
cumbens iuit ad lom̄ ut dormiet
Et t̄m̄ aut̄ ut posuit caput in
lō fuit duct⁹ in sp̄u in mōtē ce
lesti valde in quo erat p̄fundissi
ma rupa. ⁊ hūc inde saxa p̄rupta
⁊ diuisi scopuli inq̄lit̄ p̄minētes
Ille vco a quo ducebatur impulit
eū de cacumine d̄e rive q̄ in p̄cep̄
tuendo p̄ saxa collisiones ⁊ rupi
bus in rupibz sustinendo. q̄ ad fi
dū ripe puenit oīa videbat̄ sua
mēbra dirupta ⁊ ossa cōfracta. **Q̄**
dū iacet sic male collis⁹ a suo duc
toē vocatur ut surget quia mag
nū ad hūc it̄ illū facē oportet. **Cū**
f̄ r̄ndit. **Dur⁹** homo ⁊ indiscretus
videtis q̄ cū me videas usq̄ ad mor
tē contritu t̄m̄ dicis q̄ surgā. **Qui**

colbz

Ep̄ca

ductor accedens et tangens eum. Ita
tamen ab omnium membrorum collisione preser-
uauit. Et tunc ostendit ei plani-
tatem magnam a cunctis lapidibus et
spinis et tribulis et lutosis atque aquo-
sis labinulis. Unde illi oportebat
disartaatum ingredi et ad finem illius
planicie accedere ubi erat quedam for-
nax ignita quam a longe videbat in
quam debebat intrare. Cum autem pla-
nicie illa cum multa angustia per-
transisset et ad fornacem illam peruenisset
dixit angelus ad illum. Ingredere for-
nacem istam quia sic est necessarium. Ille
fecit et respondit. Huius quoniam dicitur ductor
es qui cum videris me per istam angustis-
simam planiciam tam penaliter tribula-
tum quod maxima quere indigeam et tu
dixis intra fornacem. Cum autem aspi-
cet circa fornacem vidit vndique de-
mones cum furcas ignitis astantes
qui differentem intrare cum ipsis fur-
cis eum subito impulerunt. Qui
cum ipsum ignem intresset et per spacia ali-
quod ibi staret angelus expulit
eum ex fornace dicens. Prepara-
te ad eundem quia ad huc habes hor-
ribile periculum pertransire. Cui ille
dicebat. O durissime ductor qui
nulla passione moueris. Vides quod
sicut quasi totum obustum et dicitur veni ad
huc ad horribile periculum. Ange-
lus vero tangens eum preseruat sanauit
et duxit eum ad quendam pontem qui
transuadari non poterat absque ingenti
periculo quia erat nimis extremus
et excessiue polluit. Sub ponte vero
fluminis tribulis defluebat serpen-
tibus et draconibus scorpionibus et bu-
fombus et horrendis fectonibus plenus.
Et dixit angelus. Transi ponte
quia peruenis diuenit te transire

105
Ille autem respondit. Et quomodo transire pote-
ro? quicquid in tam periculoso flumine.
Respondit angelus. Venias per me et po-
ne pedem tuum ubi videris ponam meum
et bene transibis. Et accedens per ange-
lum pedem suum ponendo ubi procedens
ponebat et peruenit usque ad medium pon-
tis cum salute. Cum esset in medio pontis
angelus volando recessit et ascendit in
altum ad quosdam habitaculum valde mi-
rabile in altissimis collocatum et bene
notum quomodo angelus abvolauit. Sed cum re-
mansisset absque duce in ponte. etiam illa ter-
ribilia animalia fluminis capita iam eleua-
rent ad deuorandum illum si cecidit. Stabat
in tanto timore quod nullomodo sciebat quod
faceret. quia nec poterat retro nec ante pro-
cedere. Unde in tanta tribulatione et peri-
culo positus indinavit se et appropinquauit
pontem et videns quod non erat effugium nisi
dei. cepit ex intimis cordis mouere
dominum Iesum Christum ut per suam sanctissimam et
purissimam misericordiam sibi subuenire digna-
retur. Et facta oratione visum est illi ut ipse
emitteret alas. de quibus valde grauiter expec-
tauit donec crescerent alae sperans ex-
fluum ad locum quo volauerat angelus
transvolare. Et cum nimis festinasset
volare quia alae non plene creuerant a vo-
latu deficiens cecidit super pontem et
omnes insuper pene ceciderunt. Et terri-
tus valde iterum pontem amplectens
tristitia inuicem lacrimabiliter implorabat.
Et iterum visum est sibi ut emitteret
alas sed sicut prius ante perfectio alarum
ad volandum festinans sedo cecidit
super pontem et pene ut prius silis cea-
deret. Qui attendens quod per festinam
am volare non poterat dixit in corde suo
Et alas? emiseram tamen dum expectabo
donec amplius non deficiam a volatu
Et visum est sibi quod inter primam et secundam

et in tua missione alaz p años cen
 tu quingenta et amplius expectasti.
 Tu aut sibi videtur q alas optime
 opletiss. hac tua voce leuavit in
 altu se valent. et usq ad pdam habi
 taclu q volauerunt angel. ipe ad
 no lauit. Tu vero ad illius admira
 bilis habitacionis ianuam pueniret
 dixit illi portarius. Quis es tu qui
 hic venisti. Et respondit. Ego sum fr
 minor. Expecta iquit ut duca san
 f si te cognoscat. Tu aut ille iet p
 sco f. iste incepit mirros illius ciui
 tatis mirabiles espere. et ecce miri
 illi tanta erat claritate pspici q
 aucta q int' fiebant et choros scoz
 mirabiles qui intus erant dare
 cernebat. Et cu respiceret ecce b' f.
 et sco b' nard' et fr' egidi. et p' sim
 f tanta multitudo scoz et scoz dei
 q sequuti fuerat ill' vestigia q
 qsi innumerabil videbatur. Et
 cu sco f venisset ad eu dixit portario.
 Permittas eu ingredi qia de fr' b' z
 meis e. Et tunc sco f. dixit cu in
 terius multa illi mirabilia osten
 dendo. Et tunc aut cu illuc ingressus est
 tanta consolacione et dulcedine
 sensit q oblit' e omni tribulacionu
 que an p'cesserat ac si nuq in mu
 do fuisset. Post h' dixit sanct' f.
 Oportet te fili redire ad mundu.
 Et tunc venies ad locu istu mirabi
 lem beoz. Sco f. erat clamide to
 to stellis pulcherrimis decorato. et
 quinq stigmata ei' erat sicut quinq
 splendissime stelle q tanta luce
 fulgebant q videbatur tota ciuita
 te illa radios illustrare. Erat vero
 bernard' habebat in capite corona
 stellaz pulcherrima. Et etia egi

et septē diebus morari
 i qbz ppa te oī pparacionē
 q vales quia pos

septē dies ego p te veniā et tūc
 meū venies ad locū istū mirabi
 lem beoz. Sco f. erat clamide to
 to stellis pulcherrimis decorato. et
 quinq stigmata ei' erat sicut quinq
 splendissime stelle q tanta luce
 fulgebant q videbatur tota ciuita
 te illa radios illustrare. Erat vero
 bernard' habebat in capite corona
 stellaz pulcherrima. Et etia egi

di' totus erat mirando luce decora
 et multos alios fr'es minores ibi
 de cu b' f. quos nuq videat et cog
 nouit. Lucernaat' d' f. q' uis tedio
 ad mundu redyt. et cu edisset fr'es pul
 sauerit ad pma. et no plus t'pis flux
 erat nisi a p' matutinu usq ad e
 usce noctis aurora. quib sibi vide
 retur ee plurimos años. Ipe aut
 p'dictus fe p'dicta visione. et t'minu
 septē diez gardiano suo p ordme
 r'itauit. Et stat' februario cepit
 In septimo vero die veniens sco f
 cu gloriosa comitua scoz auam
 illi' fr'is in visione p'dicta an
 gelo deducente purgata duxit
 ad gaudia beoz. Ad laude et gl'az
 dñi nr'i ihu xpi. Amē.

De gratia contemplacionis fr'is b' nardi

Q uanta gratia altissimi p'p
 exhibebat cu angelus pau
 peribz qui volu tunc aucta p xpo
 eliquerit apparuit in p'dio fr'e
 bernardo apost' sa p'us habitu
 assumpsit frequēssime mens ei
 rapiebat ad deu. Un accidit qda
 tpe semel q in ecclesia ad audico
 missa assistet et tō mēte eet ad diu
 na suspens' et fuit ita absort' in
 deu q cu eleuaret corp' xpi nichil
 aduertit. n' cu genu flexoribz genu
 flexit n' capuan' tenxit. s' irruibe
 ratio oculis pmanebat. et sic in
 sensibilis pmanit a mane usq
 p' nona. Post nona vero edicens
 ad se veniebat cu admiratiua vo
 ce clamando. O fr'es. o fr'es.
 Null' e in ciuita ta magn' et nobil
 cui si pmitteretur vnu palacu au
 ro plenu q no esset sibi laue porce
 factu vnu vilissimo fimo plenu
 ad thesauru ta nobile pmeredu

Ad illū vero celestē thesaurū dei
 amatoribz īseruatiū fuit fr̄ b̄nar
 d̄ ita mente eleuat̄ a deo q̄ p̄ xv
 ānos sp̄ ibat tā mēte q̄ facie eret
 et ad celū. Et p̄t̄ nūmā eleuatio
 nē intellectus ad sup̄ celestia lumina
 et nūmā absorāone affc̄ ad d̄ina ca
 rismā in illis xv ānis nūq̄ in mē
 sa fame sibi abstulit corporale. De
 omibz q̄ sibi apponebantur aliqua
 talū comedebat et dicebat. Et de
 his q̄ hō nichil gustat nō d̄i abstine
 ſia vera abstinentia ē pugnaē cōt̄
 illa q̄ sapuit. Ad tantā etiā intelli
 genāe limp̄ditatē puenerat q̄ eam
 magni clerici enirebat ad eū et e
 nodabat tenebras q̄stionū in q̄cūq̄
 passu biblic̄ q̄rebatur. Quia etiā
 mens eius erat penitus a t̄renis
 absoluta q̄si p̄rudo volabat ad su
 ma. aliq̄n p̄ viginti dies. aliq̄n p̄
 triginta solus p̄ moncū cacumina
 puolabat solūmō celestia d̄teplando.
 p̄opt̄ qd̄ dicebat sc̄o fr̄at̄ eḡd̄us.
 q̄ nō erat oibz hoc donū a deo q̄ e
 rat datū fr̄i b̄nardo de quita valle.
 ut se volando pascer̄ ut p̄rudo. Et
 p̄t̄ tā excellentē grām a d̄no sibi
 datā sc̄o f. libent̄ et sepe loq̄batur
 tū eo diebz et noctibz. Vñ aliq̄n in
 uenti sunt ambo p̄ totā noctē sil
 fuisse rapti ad deū in silua s̄z ubi
 cōuenerūt ad colloquendū de d̄no
 ihu cr̄isto.

**De temptacōe fr̄is ru
 fini et quō ei cr̄ist̄ apparuit**

Hac rufin̄ de nobilitatibz de
 massio soc̄ b̄ti f. ai quodā
 tpe uiuente b̄ti f. grauit̄ a demōe
 de p̄destinacōne vexaretur ī aū
 nā suggerebat cordi ei hostis an
 tiqū q̄ ip̄e nō erat de p̄destinatis
 ad vitā. et p̄det̄ q̄tquod religiois

seruatio faceret. P̄opt̄ hāc vexa
 cōne p̄ multos dies durante tot̄
 erat melancolic̄ et tristis effect̄
 et suā pugnaē sc̄o f. d̄ce v̄c̄a d̄bat
 Nychdomin̄ t̄n orōes cōsuetas
 minime dimitteb̄t. Et hostis an
 tiqū volens sibi tristitia adde q̄
 fr̄uit vulnerat suos dei ad pugnaē
 interiorē addidit eam exterius ipug
 naē. Vñ apparens sibi in sp̄ene cu
 r̄fici dixit. O fr̄ rufine q̄re morōibz
 et p̄nā te affligis. cū tu nō sis de p̄des
 tinatis ad vitā. Et h̄ credas in q̄a
 ego sc̄o quos elegeri. et nō credas filio
 patri bernardoni si cōtrariū tibi
 dixerit. nec etiā ip̄m interrogas de ista
 materia q̄a ip̄e ul̄ alius h̄ ignorat.
 s̄z ego q̄ sū dei filius b̄ti sc̄o. Ideo cre
 das in p̄ certo q̄ tu es de nūo d̄apna
 tor. Et ip̄e fr̄at̄ francisc̄us. et p̄r̄ eius
 ē d̄apnat̄ et q̄cūq̄ sequit̄ eū d̄capit.
 fr̄at̄ aut̄ rufin̄ erat in obtenebrat̄
 a p̄nape tenebrarū q̄ iā fidē et a
 morē in sc̄o f. p̄diderat. et hoc sibi di
 cē nō curabat. Et q̄ sc̄o p̄r̄ fr̄at̄ ru
 fin̄ nō dicit sp̄us d̄ni euclant. Vñ
 ip̄e p̄r̄ videns in sp̄u t̄m d̄icti
 fr̄is rufini periculū misit fr̄em mas
 sei p̄ ip̄o ut ad eū d̄nino venir̄z. Nā
 fr̄ rufin̄ et sc̄o f. stabant in loco
 mōtis subasi iux̄ assisiū. fr̄ aut̄ ru
 phin̄ respondit fr̄i massio. Quid ha
 beo ego fac̄ cū fr̄e francisco. Et tūc fr̄
 massio hō totus sp̄u sc̄o plen̄ clare
 cognoscens maligni hostis fallaciā ait.
 O fr̄ rufine nescis tu q̄ sc̄o f. ē sc̄it̄
 āgelus d̄ni q̄ tot aīas illuminauit ī
 mūdo. et a quo etiā nos tot d̄ine gr̄e
 d̄cepim̄ dona. Vñ ego volo d̄nino q̄ tu
 venias ad eū. q̄a ego clare video a d̄pa
 bolo te d̄ceptū. Et tūc aut̄ fr̄ rufin̄
 venit ad sc̄o f. et cū sc̄o f. vidit eū a

longe cepit clamae. **O** fr̄ rufine ca-
telle cui credidisti. **E**t dixit tota p̄
ordine sibi temptacione q̄ habuerat
int̄ et ex. **E**t dicit ei q̄ ille q̄ p̄dā sug-
gerant erat dyabolus et nō xp̄s. id nullo
mō ei suggestioibz assentiret. **S**z q̄n
dicit tibi. tu es dampnat̄. et tu seare ref-
pōdeas. **A**peri os tuū et ibi pone catū. **E**t sit
tibi signū q̄ ip̄e ē dyabolus q̄ dō ubo
hoc statū fugiet. **A**d h̄ cognosce dō
ip̄m esse fuisse dyabolū. q̄a cor tuū in-
durauerat ad oē bonū. q̄d p̄p̄m ē of-
ficiū ei. **E**t cr̄st̄ b̄ndictus nūq̄ cor
hoīs fidelis indurat. ymo dicit. **A**uferā
tibi cor lapideū et dabo tibi carneū. **F**r̄
vero rufin̄ videns q̄ sc̄s f. dicebat
ita tota p̄ ordine seriem temptacionis
q̄ intus et extra vexat̄ fuerat cepit
forissime lacrimari. **E**t odorans sc̄m
f. ac culpā hūil̄t̄ cognoscens de q̄d
ab ip̄o celauerat. ac tot̄ confortatus
in dno p̄ monita sc̄i p̄ris tot̄ mūt̄ ē
in meli. **D**ixit ei et sc̄s f. **V**ade fili
et confitearis et orois̄ s̄uetū studiū nō
dimittas. et scias p̄ certo q̄ tempta-
ista est tibi ad magnā utilitatē et cō-
solacionē sicut experieris in breui.
Frat̄ aut̄ rufin̄ redyt ad cellā su-
am ad orādū in siluā. **E**t dū staret
cū multis lacrimis ad orandū. ecce
venit hostis antiquus in p̄sona xp̄i
dicens frat̄ rufine nōne dixi dixi
tibi q̄ tu filio petri bernardonis nō
crederes. et quia es dampnat̄. in oroi-
bz et lacrimis nō labores. et q̄d p̄dest tibi
si dū viuīs affligeris. et cū morieris es
dampnat̄. **C**ui statū dixit fr̄ rufin̄.
Aperi os tuū et ibi pone catū. **T**ūc
dyabolus indigt̄ recessit sū tāta tēpes-
tate et cōmōtione lapidū motus subasq̄

et p̄ magnū spacū fluxit lapidū
multitudo ubi adhuc apparet
lapidū horrenda ruina. **N**ā
p̄ vallē eā dā montis saca se
inuitē collidendo ignē plurimū
emittebāt. **V**n̄ ad tā terribile stre-
pitū lapidū sc̄s f. et socij admi-
rantes ext̄ dnm̄ locū ut nouita-
tē illā aspicerent exierūt. **E**t tūc
fr̄ rufin̄ manifeste adūt̄ q̄
ip̄m hostis maligni decepat. **V**n̄
sc̄d ad sc̄m f. redyt et prosternēs
se in trā iterū culpā suā dixit.
Et confortat̄ a sc̄o f. tot̄ pacifica-
tus emāsit. **E**t ai p̄ h̄ staret cū
multis lacrimis orādū. ecce xp̄s be-
nedict̄ sibi apparuit et totā aīz
suā diuino liquēbat amōe ductis.
Diferasti fili qui credidisti fr̄ f.
q̄a ille qui te cōtristauit fuit dya-
bolus ego aut̄ sū xp̄s nigr̄ tu. **E**t
ut de hoc te reddā certissimū hoc sit
tibi signū. q̄ don̄ in isto mūdo eis
nūq̄ de cetero eis tristis. **E**t b̄n̄
dixit xp̄s fr̄m rufinū et dimisit
eū in tanto gaudio et dulcedine
sp̄s et eleuacione mentis q̄ die
noctūq̄ erat absort̄ in dno. **E**t
cōfirmat̄ ē ex tūc in tanta grā et
b̄ndicōe et securitate salutis etne
q̄ tot̄ in virū alterū r̄nouatus ē.
Ad tāta eleuacionē mēt̄s et p̄scue-
rancia orois̄ cōfirmat̄ est q̄ stetit
set continue infra puulā cartula
die noctūq̄ contemplant̄ dīna. si cū
alijs nō impediss̄. **V**n̄ dicebat
sc̄s f. de eo q̄ frat̄ rufin̄ eāt cano-
nizat̄ in celo dū adhuc uiuēt a
dno ihu xp̄o. et q̄ ip̄e nō dubitaret
in absentia sua dicē sc̄m rufinū
ad huc existentē in trā. cē m̄no.

107
nufatu in celo. Ad laudem dñi nri
ihu xpi. **De mirabili obia**
Rat tu **frat̄s rufini socii b. f.**
Ruphinus pp̄t assisioe cōtemptra
tionis studiū ita eat absort̄ i deū q̄
ñi insensibil̄ fr̄s ē. Vñ rarissime lo
quebatur. n̄ insup̄ vbi disseminādi
erat p̄ditus gr̄a nā loquendi au
daciā nō habebat. Dñs aut̄ f. vna
die p̄cepit fr̄i ruphino ut iret as
sisiū i p̄dicat̄ pp̄lo q̄oq̄d altissim̄
sibi inspiciat̄. **Feat̄ vco ruphin̄**
respondit. **P̄t̄ reuerēde p̄e m̄ i**
nō mutas me ad hoc op̄? q̄ sic
bñ nō sū. ego gr̄as vbi nō habeo.
i su caā simplex i insans p̄deota
Dñs aut̄ f. dixit. Quia statim nō
obediisti m̄. ideo p̄ obediēciā tibi p̄a
pio q̄ nudus solis br̄as emanētibz
vadas assisiū i intrans eccl̄sia aliq̄a
nudus pp̄lo p̄dicab̄. **Qui statim sicut**
ver̄ obediens nud̄ p̄ceit assisiū
i fr̄a euerēcia in quādā eccl̄sia
ad p̄dicandū surrexit. **Pueri aut̄**
i hoies reperit̄ vide i dice. **Q̄ eccl̄**
isti faciūt tantā p̄nāz q̄ efficiūt
amentes. **Intrēi vero sc̄s f. cogitans**
de p̄mpta p̄mā obia fr̄is rufini
i de mandato suo tā duro seipm̄
cepit durissie increpae dicēdo. **Vñ**
tibi fili petri vnar domis vult̄ homi
no p̄ape fr̄i rufino q̄ ē de nobilio
ribz auibz de assisio vt vadat nu
dus ad p̄dicandū pp̄lo. **P̄ dñi ego**
faaā q̄ tu in te experieris q̄ ma
das in altero. **Et hoc dñs in feruoc̄**
sp̄s s̄a m̄dauit se tunica i nudus
iuit assisiū dicens sc̄a fr̄em leo
nē q̄ sua i fr̄is rufini tunica dis
trictissime cogitans asportauit.
Que cū assisientes nudatū cerne
rēt velud fatūm deridebat̄ putantes

tā cū q̄ fr̄em rufinū pp̄t p̄māz
insanire. **Dñs aut̄ f. inuocit fr̄es**
rufinū q̄ iā incepat̄ p̄dicare i du
re dicebat. **Carissimi fugite mū**
dū i dimittite p̄am. redditū alic
nū si vitāe vultis i fernū. **suante**
mādata diligendo deū i p̄ximū
si p̄ge vultis ad celū. **Agite p̄niam**
qm̄ appropinquab̄ regnū celozū.
Et tūc sc̄s f. nudus ascendit in p̄gu
lū i p̄dicauit tā stupēda de con
temptu mūdi. de p̄nā s̄a. de pau
ptate volūtaria. de desiderio regni
celestis. de nuditate i obprobriis
i s̄issima passione dñi nri ihu x̄
cruat̄ixi q̄ cūcti hoies i mulieres
qui ibi cōuenerant in maxima copia
cepēt flere altissime. i incredibi
li deuotione i cōpunctioe mīaz altis
simi ad s̄ydera clamabat̄. ita q̄ q̄
oēs in mentis stupore cōuert̄i sūt.
Et fuit illa die in assisio tant̄ plac̄
in pp̄lo assisiente q̄ nūq̄ in illa ciui
tate de passione dñi nri ihu xpi fuit
s̄ilis planctus audir̄. **I sic edificato**
pp̄lo i xpi ombz cōsolatis i vocibus
altissimis b̄ndictis in noie dñi nri
ihu xpi sc̄s f. **Feat̄ r̄idui fr̄em**
rufinū i se simul cū ip̄o remd̄it
Et r̄iduti tunicas glorificabāt i lau
dabāt dñm̄ seipos vicerant. i q̄ oues
xpi edificauerat. i q̄ cōtempnēd̄
cet mūdos ostenderant i ad locū
porcūcile redierūt i b̄ios se ēputa
bant qui possent eius t̄gē fimbriā
vestimenti. **Ad laudem dñi nri ihu x̄**
De fr̄e rufino quō liberauit de
Predictus fr̄ rufin̄ **moniacū.**
pp̄t magnā cordis attentioe
ad deū i angelicā mētis q̄etē q̄nūq̄
ab aliq̄ vocabatur cū tāta gūitate i
dulcedine i vocis morositate ipm̄

uocantibus respondere quod videbat
de alio mundo redire. Vn̄ semel vo
catus a socijs ut iret p̄ pane. ille sic
ve d̄m̄ r̄ndit. Fra a athe imo mo
moleho voluntate. & frat̄ mi mlt̄u
libent̄. Cūq; p̄ ass̄ sui panē q̄reret
ī cete ducebat v̄m̄ demoniac̄ for
tit̄ ligat̄ & a mlt̄is hoīb; sociatus
q̄ ducebat ad san̄ fut̄ eū a demoe
liberatz. Qui a longe cū vidisset
fr̄em̄ rufinū statū cepit clamare
& fure fortit̄ q̄ cōfractis oīb; v̄nicul
de manib; oīm exiliuit. Illi aut̄ de
tanta nouitate mirātes cōiuraue
rūt eū ut dicer̄ cur nō plus solito
torq̄ret̄. Et respondit Quia ille
frat̄ paup̄culus. ille obedies hū
lis & sc̄s frat̄ rufin̄ q̄ incedit cū
casta. suis fas v̄tutib; & hūilib;
orōib; me incedit & cruciat.

Et p̄terea nō possū plus sustinere
in isto hoīe cōmorari. Et his dictis
statū demō exiuit. Quod audiens
frat̄ rufin̄ q̄ illi hoīes & etiā īfem̄
sanat̄ ei magnā reuerentiā exhibe
bant. ip̄e statim dedit laudē & hono
rē deo & d̄no ihu xp̄o. & hortat̄ est il
los ut in hys oīb; glorificarent deū
& saluatore d̄m̄ ih̄m xp̄m̄ q̄ est b̄ndic
tus in sc̄la d̄m̄e. *Qualit̄ fr̄ rufin̄*

vidit p̄dit̄ & tetigit plagā lateris s̄c̄i f.
Batus p̄ n̄e fr̄at̄ illas s̄c̄i
simas plagas quas sibi in ma
nib; & pedib; & late xp̄o dei filius mi
raculose ip̄resserat ita diligent̄ ab oī
lis oīm abscondebat q̄ vix aliquis
potuit illas dū viuēt ad plenu asp̄i
cē. Nā ibat dem̄ps calnat̄ & de ma
nib; nō nisi digitor̄ acumina socijs
apparebat. ita manus cū manias ab
scondebat memorans illud q̄ dictū
ē p̄ angelū s̄c̄i thobie. Donū ē s̄c̄i

mentū v̄gis abscondē. Potissime
vero plagā lateris ita sp̄ dū vixit
obtegit. q̄ rufino excepto. q̄ quada
pia industria illā vidē p̄meruit.
Nullus alius dū viuēt vidē valuit
frat̄ aut̄ rufin̄ cū t̄plū testimonio
de s̄c̄issima plagā lateris se & alios
certissimos reddidit. P̄ma q̄n̄ aliq̄n̄
cū lauaē debet femoralia s̄c̄i p̄is.
inueniebat illa ex p̄te dextri lateris
multiplicat̄ auentata. Prop̄ quod
certitudinalit̄ adūtebat q̄ ille eēt
sanguis q̄ de plagā dextri lateris
defluebat. Rep̄hēdebat vero s̄c̄s
f̄ fr̄em̄ rufinū q̄n̄ adūtebat q̄ d̄m̄
femoralia explicabat ut signū
cernēt sup̄dictū. T̄erū frat̄ rufi
nus ut de hoc certior reddēt. cū
sel̄ scalperet s̄c̄m̄ p̄m̄. digitū i
ipsam plagā misit submersit. p̄t̄
quod s̄c̄s f̄ fortiter angustiat̄. da
more magnū emisit dicens. P̄rat
tibi deus o f̄ rufine. Et q̄re hoc
face voluisti. T̄erū cupiens idē
frat̄ illā venerabile plagā corpo
ris. oculis cernē. cū quada carita
tiua cautela s̄c̄s f̄ dixit. Rogo te
p̄ q̄ in cōsolacionē maximā fa
cias. q̄ tunica tuā des m̄ & tu
meā accipias in caritate p̄na.
Hoc aut̄ facebat fr̄ rufin̄ ut
se cū s̄c̄s f̄ expoliaret plagā lateris
quā aliq̄n̄ & manu tetigerat.
Et oculis cernēt. Et ita factū ē.
Vn̄ s̄c̄s f̄ caritati fr̄is rufini
assentiens expoliavit se tunica
suā & tunica illius accepit. Et
quia solā illā habebat. dū se
exueret nō sic se contegē potuit
quī frat̄ rufin̄ d̄m̄ plagā di
ligent̄ asp̄icēt. Et sic de illa s̄c̄i
plaga fuit p̄ tā p̄cā testimo

108
ma plenarie confirmatus Ad lau
de & gloria dñi n. i. xpi. Amē.

Srat de fratre rufino quo e
rat de tibus electis vniuers

Sicut dñs nr ih̄s xps bñ
dicitur in euāgelio. Cognosco
oues meas & cognoscūt me mee.
ita bñs p̄r nr̄ f. tāq̄ bon⁹ pastor.
oīa merita & v̄tutes socioꝝ suoꝝ
dñō sibi reuelante sciebat. & cog
noscebat insup̄ defat⁹ & vicia. p̄t
quod nouerat oībus de remedio
oportuno p̄uide. sup̄bos hūilādo
& hūiles exaltādo. vituperādo
vicia & exaltādo v̄tutes sicut q̄sq̄
p̄t adūte in mirandis reuelacioni
bus q̄s habebat de illa sua fami
lia p̄mitia. Nā ut vñū de multis
rōmemore. semel sc̄s f. sedens in
quodā locello cū socijs. se cū illis
in diuina colloquio exercebat.
Et aut rufin⁹ v̄t v̄tūq̄ s̄tate p̄
sp̄itū nō eat tūc cū illis i illo diu
no colloquio. q̄a nondū de silua
exiuerat in quā orōis cā p̄reerat.
Et sc̄s f. dū cū p̄dōs socijs in s̄as
exhortacionibz & colloquijs diuinis
p̄cedet. ecce f̄ rufin⁹ nobilis cuius
assisy s̄ nobilior secū⁹ dei. virgo
purissimus & contemplacioni diu
ne p̄rogatā nobili sublimatus. o
dorifere insup̄ conuersacionis flori
bz corā deo & hoībz adornatus. egre
diebatur de silua ubi steterat con
templari celestia & transibat paz
a longe a sc̄o f. Quē cū sc̄s a lōge
cerneret. vertens se dixit ad socios.
Dicatis m̄ charissimi q̄ est sanctior
aīa quā de habeat in mūdo. Qui
hūiliter r̄nderūt. q̄ estimabat ip̄m
sc̄m f. hoc p̄uilegio sublimari. Ip̄e
vero respondit. Ego carissimi fr̄es
sū indignior & vilior hō ex me q̄ de
habeat in mūdo. Sed videtis vos
istū fr̄em rufinū nr̄ exante de sil
ua. Deus in reuelauit q̄ aīa eius ē

vna de tibus sanctoribz aīabz q̄s de
nūc h̄z in mūdo isto. & firmat dicit
vobis q̄ nō dubitare ip̄m sc̄m fr̄em cu
finū vocatē dū ad huc viuit in corpe.
cū aīa eius sit in gr̄a confirmā & s̄cifi
cata & canonisata in celo a dño ih̄u x̄o.
Et aut v̄ba dicebat sc̄s f. in absentia
dñi fr̄is. In quibz ostendebat. q̄ ip̄e
sc̄s p̄r sicut bonus pastor oues suas ne
uerat. a quibus v̄tutibz deficerent. q̄
ostendit in fr̄e helva cū eū deprehendit
de sup̄bia. & in fr̄e johāne de capella
cū illi p̄t ei⁹ malicia p̄dicet de suspe
cione p̄ria. Et in fr̄e cu⁹ dyabolus de
tinebat gutt cū corriget de inob̄ia. &
in fr̄ibus venientibus de tra laboris.
cū arguetur vñ illoꝝ de pestilencia
quā cont⁹ socū fecerāt in via. & ducāt
insup̄ oues suas. in quibus gregis ha
bundarent. sicut appuit in fr̄e bernar
do. in fr̄e rufino p̄dicto. & de pluribus
alijs. de quibus deus b̄o f. bono pas
tori magnalia reuelabat Ad laudē &

**Quō sc̄s fr̄e asse dūt duos nobi
les de marchia athonitana dū p̄
diget bononie. s̄ fr̄at̄e peregrini
ni et fratrem ricardum.**

Quodā tpe dū wet sc̄s f. p̄ mūdu.
et bononiā p̄gressi. cūq̄ adue
tū eius p̄plus cognouit. fr̄s est cōar
sus om̄i ad sc̄m f. ita q̄ vix poterat
ire p̄ tram. Om̄es enī ip̄m tāq̄ flo
rē mūdi & angelū dñi cupiebāt vi
de. ita q̄ ad plateā ciuitatis cū pena
maxima puenit. Congregato igit
p̄plo maximo viroꝝ ac mulier. & ml
toꝝ scolarū. surgens sc̄s f. in medio.
tā miranda & stupenda dicante spū
sc̄o p̄dicauit. q̄ nō hō s̄ angelus vide
batur. Nā videbantur illa verba ei⁹
celestia q̄si sagitte acite potentis de
aeris sapie dīne p̄cedē. q̄ corda om̄
tā valde penetrabant q̄ maxima

multitudine viroz ac mulieru a
statu pccati ad pnie lameta conuertit
Int quos erat ibi studentes de nobi
lioribus de marthia aconitana. sc
peregrin' qcat de domo fallarois
& riterius. Isti int alios p sac vba
sca pris tacti intrinsecus. venerunt
ad btm f. dicentes se penit' velle
mudu ylinque & scm ipi' habitu
sume. Dcs aut f. ipoz feruore co
sideras. cognouit p spm scm ipos
missos a deo. Et insup intellexit
cui et qli conuersatio qsz coz se sub
det Vn cu gaudio r'apiens eos dixit.
Tu peregrine tene via huilitatis.
et tu riteri huias fr'ibz. & ita scm
e. Na fe peregrin' nuq' voluit ce
ut clericus. s; sicut layc' masit. Cu
ess; bon' l'rae' & in decretalibz eru
dit. Prop' qua huilitate puenit
ad maximam gram pfectione vtutu.
& speciale ad gram copuccionis &
amoris dñi nri ihu xpi. Na xpi
amoc' succes' & desiderio martiry i
flamat' p'ceit iherosolimā ad vi
sitandu loca sac'issima saluatoris.
portans secū volumē euageliū.
& cū legēt loca sac' vñ deus & hō p
rextat. & eadē pedibz tangēt & o
culis cernēt se ibidē ad orādū de
ū inclinabūt. & amplexabatur bra
chy fidei ista loca sc'issima & labys
osculabat' amoris & lacrimis deu
tionis cuncta rigabūt. ita qz cunctos

cernētes ad deuotionē maximā
prouocabūt. Ordinate vco dispo
sitione diuina r'uersus ē in pta
liā. & tāq' v' p'egrin' mudi et
cuius celestis regni. suos nobiles
& sanguineos rarissime visitabūt.
ofortabūt eos ad mudi contemptū.
et sobrie loquēs ad dñm eos in
tabūt amorē. & expedite ac festinat'
r'cedebūt ab eis dices. qz xps ihs
q' nobilitat aiaz nō inuenitur
int cognatos & notos. De isto
frē peregrino habuit dicit frē be
nardus. sc'issimū pris nri frācisa
pmogenit'. vñū vbu mirabile
valde. sc'q' ipē frē peregrin' cat v
n' de p'fectionibz ist' mudi. fuit
siquidē peregrin'. Na amor xpi
quē in corde suo sp' hēbēt nō per
mittebat eū in aliqua catura
q'escē nec affm eius figē in ali
quo tpali. s; sp' ad p'iaz tendē.
et ad p'iaz aspirē. et de vtute i
vtute ascendē don' in amatu tñs
formaet amate. Tandē plenus
vtutibz ad xpm quē toto corde
dilexit. cū mltis miraculis an
morte & post mortē in pace qe
uit qd laudē r' Qualit' frō f.
liberant frēm riteriū de max' r'e.
Hic riterius dñi fratris
peregrini in tris ofocius
et nūc r'itus i cels. dñi p' vitā
actiaz dū viuēt ābulans & deo

et hominibus fidelissime puer
frater est familiarissimus et carissimus
sicut f. ita quod multa a sancto f. didicit.
et ipso docente tunc intellexit de
multis dubijs veritate et cognovit
vultum domini voluntate et secundum vocationem
nisi scilicet patris frater habebat. Factum
est autem in missa in marca de anto-
na. et propter zelum dei quasi in corde suo
ardebat tamen maxima pace et discre-
tione regere peruenit sequens christi
exemplum quod voluit pater facere quasi docere.
Post aliquod tempus permisit sibi
diuina dispensatio in lucrum aie-
tentatione. nec minus anxius et
turbatus affligebat se in abstinentia
et disciplina et lacrimis et orationibus.
Sed a temptatione liberari non poterat. et
multoties ducebatur ad maxi-
mam desperationem. Nam propter immanitatem
temptationis credebat se delictum
a deo. In ultima vero desolatione
et temptatione positus. cogitauit in
corde suo dicens. Surgam et ibo ad
patrem meum fratris mei. et si ipse me
ostendit familiaritatem credo quod deus
propitius erit mihi. Similiter signum est quod
delictus sum. Et arripens et ibat
ad fratrem f. Sed autem frater inrebat in pala-
tium episcopi assistentis frustis infirmus.
et cogitanti sibi de deo fuit sibi reuela-
tum a deo ordo temptationis. et aduersus
et propositum dei frater. Et tunc vocauit so-
cios suos scilicet fratrem massicum et fratrem le-
onem. dicens eis. Ite velociter in occur-
sum filii mei fratris mei ricery et ex parte
mea ipsum amplectentes et salutantes

197
dicit illi quod inter omnes fratres qui sunt in mundo
singulariter cum diligo. Illi vero sicut ve-
ro obierit filii statim exierunt in occursum frater
ricery. et inuenientes eum sicut dixerat frater
f. amplectentes et abrauerunt eum amabilia
verba patris. quanta illi tunc consolationibus et ple-
uerunt quod totum fuit quasi liquorem ex gaudio.
Quanta vero tunc ostendit letitiam quod gest-
tuit gaudio et quantum deo laudes et gratias
referbat quod de prospera fecerat suum ut vix
posset explicari simone. O bone ihesu quantum
quod delinquentes sperantes in te habes spes cum
temptatione peruenit ut possim sustinere. Ad
plurimum. Puenit ad locum ubi iacebat ange-
lus et diuinitus vir fratris. et cum esset quirit
infirmus surrexit et iuit in occursum illi
et amplectens eum dixit. Dulcissime fili frater
ricery. inter omnes fratres qui sunt in mundo toto
te diligo. et in pectus eius signum crucis in
fronte et ipsum amatissime osculans in eo-
dem loco dixit. fili mi et carissime. Iste temptatio
domini fuit tibi ad maximum lucrum tuum. si
non vis amplius lucrum. Mirabile dictum.
Et tunc omnis illa temptatio dyabolica excessit
ac si in vita sua nunquam sensisset. et mansit
in deo totum consolat. Ad laudem domini etc.
De fratre leone quo apparuit sibi.
Olorose innocente frater frater
quod corpus deo et animam ad gratiam in
ducat et gloriam amator fratris. propter mag-
nam puritatem et columbinam innocentiam quam
in fratre leone cernebat. ipsum frequenter duce-
bat pro socio. et ad secreta tamen diebus quam noc-
tibus sepius admittit. Quippe inter so-
cios scilicet patris qui plus de sanctis et mirabi-
libus sciunt. fuit frater leo positus. Nam ipse
frequenter vidit eum leuatum in aere sicut

infra dicitur. Ipse audiuit eum frequenter cum christo et beata uirgine et angelis colloquente. Ipse insuper uidit lucem igneam de celo super sanctum f. descendere et uocem de ipsa luce audiuit cum ipso loquente. Ipse etiam dum quadam die periret incederet uidit ante faciem sancti patris crucis pulcherrimam precedentem et christum in ipsa pendente. Et uidebat quod crux ista mirabilis cum sancto f. staret stabit. et cum ambularet perit et ipsa ambularet et quicquid sancto f. agebat illa ante faciem eius precedebat. Et erat crux illa tantum splendoris. quod non solum faciem sancti f. sed illuminabat et decorabat aere arcuum. et omnia fere leo clara luce tenebat. Huius fere leoni non solum in uita fecit solacioes mirabiles. sed etiam post mortem sancto f. apparuit ei frequenter. Unde quidam uix dum fere leo in orationibus uigilaret apparuit sibi dicens. Quod fere leo et corda uis quod quando ego eram in mundo predicabam fame magna in uniuerso orbe uenturam. et dicebam me scire quedam pauperculorum hominum per cuius amorem deus precebat. et donec ille pauperculorum uiuere famis pestilentia non mittebat. Respondit fere leo. Unde et cordor per sanctissime. Et ait per sancto f. Ego eram illa creatura et ille pauperculorum homo per cuius amorem deus fame in homines non mittebat. sed propter humilitatem nolebam me perire. Rursum autem scias per certo fere leo quod per heresidum mundo uenit tribulatio et uisio famis in terra. ita quod ex fame multi homines moriuntur. Et ita fuit. Nam forte ad sex menses per huiusmodi uerba in magna fame ubi

et inualuit. quod homines non solum ra-
dices herbarum sed cortices arborum
manu ducebant. Unde pro fame perierunt
multitudo hominum. **Laet** igitur
ex predictis. fere leonis inuocant.
et sancti f. diuina amicitia. et ineffa-
bilis prophetia. Ad laudem domini et
De fere leone qui uidit sanctum f. eleuatum a terra uidit et palpauit eum
Quoniam beatus per f. in capite **stigmata**
sentire noua et diuina caris-
ma in illa sua anima benedicta. frequen-
ter in aere non solum metallicum. sed cor-
porali eleuabatur a terra. fiebat
enim mira dei dispensatio circa ipsum
in eleuationibus superdictis. scilicet quod quando
to diuine gratie dona accumulata sen-
ciebant. tanto altius eleuabatur a terra.
sicut oculata fide pluries et socii con-
spexerunt. et singulariter fere leo que
propter suam colubina primo angelicam in-
nocentiam frequenter sancto f. intesse
ad orationis clandestina studia permuta-
bat. Unde ipse fere leo sepe uide meruit
et sanctum per in aere subleuatum per
et nunquam secundum gradum supernorum sensuum
quibus de uirtute in uirtute proficendo
sursum agebatur in deum. Aliquam die
tunc fere leo uidit sanctum f. eleuatum a
terra in tantum quod tangere poterat pedes
eius. Aliquam uide meruit eundem
per sanctissimum eleuatum usque ad
craucina arborum. Aliquam in tanta
altitudine sursum uertum quod uix illu-
uisus ualebat attingere. Et in ue-
ro pedes beati f. ualebat attingere

amplerebatur illos et osculando
 cum deuotissimis lacrimis exorabat
 dicens. Deus pater esto in peccatori.
 et pro merito sanguinis huius viri fac me
 tua sanguis mihi inuenire. Cum
 tamen eleuatum aspiceret quod ipsum tangere non
 ualeat se sub seculo prosternebat orones si-
 militer pro me faciebat. Hec autem eleua-
 tiones sancti patris fuerunt in loco alijne
 et in alijs locis quod plurimis. Hinc
 facti leoni solus sanctus sua stigmata comut-
 tebat tangenda et nouis peccatis re-
 mutanda. quos inter clauos illos mirabi-
 les et carne reliqua ad tenendum sang-
 uine et mitigandum dolore die quilibet
 ebdomade renouabatur. excepto die io-
 uis de sero et pro tota uenice in quo
 nullum uolebat apponi remedium. ut
 ob amore christi eodem die crucifixionis.
 in doloribus crucis uel crucifixi pen-
 det. Aliquam manumillas tam uerandis
 stigmatibus insignitas ante cor fratris leo-
 nis sanctus studiosus apponebat. Ex
 quod appositione tanta deuotione facti leo-
 seniebat in corde quod quasi expirabat fec-
 quentibus singultibus in stupore mu-
 tantur. Ad laudem et **Miraculum de**
sacris stigmatibus sancti fransca.
Quanta fuerunt digna illa
 miranda sancti patris stigmata
 apparet ex quodam uerabili miracu-
 lo in quodam conuictu fratrum predicatorum
 euidenter ostenso. Erat enim in ipso pro-
 dco conuictu quodam frater predicator
 qui beatum frater. ita cordialiter odeat. quod
 non in pictura uideat. non uerbo audire.
 nec corde credere poterat fuisse sacros

stigmatibus insignitum. Unum autem dictus frater
 conuictualis uel motes in conuictu
 consistet in cuius effectorio depictus erat
 sanctus frater cum sacris stigmatibus. infidelitate
 motus et odio. accessit occulte et cum
 cultello sacrum stigmata depicta de pic-
 tura sancti patris abrasit ita quod penitus
 nichil apparebat. Dequenti autem
 die cum idem frater sedet in mensa respexit
 in sancti frater ymaginem et uidit ibi stigmata
 in locis ubi abraserat recentiora quam
 prima. et indignatus cogitauit quod non
 profecto penitus abraserat. et obseruas ho-
 ram quam nullus adesset (quia quod malefa-
 cit odit lucem) accessit et secundo abrasit
 stigmata sancti. ita tamen quod cementum non des-
 truxit picturam substratum. Tertia uero
 die cum idem frater in mensa respexit ad y-
 maginem sancti frater et ecce uidit illa sacra
 stigmata tam pulchra et noua quam nunquam
 apparuerunt ita recentia. Tunc idem frater
 obtenebratus nequam et perfidia incita-
 tus. patre secundo addidit et dixit
 in corde suo. Deum ego taliter stigmata
 illa delebo quod nunquam de cetero appare-
 bunt. Et sicut solebat obseruabat te-
 perum in quo oculi hominum non uiderent. et ob-
 litus quod oculis dei cuncta nuda sunt
 et aperta. cum impetu furioso tulit cul-
 tellum et effodit de pictura signa stig-
 matum. colore effodiens et cementum.
 Stans uero cum profectus effodit. inceptit
 sanguis de ipsis effossionibus emanare.
 et facie et manibus et tunica demum frater
 sanguis ille impetuosius persiliens cru-
 entae. Ille uero territus quasi mortuus
 cecidit. Sanguis ille ut riuus fluit

sedet

p murū de illis factis stigmatibus ab il
lo misero effossis. Interi frēs p̄dā cōue
tus ad illū iacētē q̄si examine cōuenert.
et adūterentes illius maliciā plurimū
doluerūt. Videntes insup cū sanguis
ille defluebat cōtinue. obturauerūt
illa foramina cū p̄cis et bomba ce
net poterāt sanguis fluxū estingere
Quapp̄ timentes ne illud seculāes
ppendent et ex inde scandalū et vitupe
rū sustinerēt. cogitauerūt deuote re
cuerē ad b̄m̄ f. et p̄or cū oibz de cōue
tu se expoliantes an̄ ymaginē s̄i f.
et se disciplinantes et cū lacrimis orātes.
rogauerūt s̄m̄ f. q̄ offensa d̄i fr̄is
miserat dimittet. et sanguis illū flux
ū estingē dignaretur. Et statū p̄p̄
fuit illoz orō exaudita. Sanguis
amplius nō defluxit. et stigmā s̄i ab
oibz veneranda in sua pulchritudinē
emāserūt. f̄e v̄o p̄ditus ex tū fact
ē deuotissim⁹ s̄i f. Et ut testati sunt
frēs de loco alūne causa deuotionis
accēsat et bomba illa cruenta sc̄m̄
detulit et fr̄ibz illis dedit. Venit insu
p causa deuotionis ad sc̄m̄ mariā
de angelis et oīa loca s̄i f. deuotissime
visitauit cū euerencia magna et la
crimis. Nā v̄b̄cū q̄ de factis l̄ de rebz
s̄i fr̄a s̄a poterāt inuenire in tā deuo
tis lacrimis erūpebat q̄ facebat eā
alios lacrimā. Ip̄e eā oīa p̄dicta mi
raula corā multis fr̄ibz minoribus
in alūna et assisio recitauit. Socys suos
tū absentibz. ne forte p̄dā in obp̄brū
suis ordīs reputarent. fact⁹ est dictus
fr̄a ob merita s̄i f. ita ad frēs eius be

miolus q̄ sicut illos aliquā vidē
nō poterat. ita p̄ in caritate dei
factus. ip̄os fr̄i amoris venera
batur affai. Ad laudē f̄e. **Quali**
xps̄ appuit fr̄i massico de marignano
sono b̄i f.
Tlli s̄i socy. b̄i p̄is n̄i fr̄i. sono b̄i f.
paupes q̄dem r̄ibus. diuites autē
deo. nō q̄rebāt in auro d̄ites fieri
vl̄ argento. s̄i sollicitissime procura
bant ditari s̄is v̄tutibz q̄bz ad ve
ras et etnas d̄ias p̄uenitur. Vn̄
accidit quādā die q̄ fr̄a massens
vn̄ de clas̄ socys s̄i p̄is. cū de do
socy loq̄rentur. Vn̄ eoz dixit. q̄
erat quādā dei amic⁹ q̄ magna
actiē vite et cōtemplatiē graciā
possidebat et cū his habebat p̄fū
dū hūilitatis abyssū. q̄ se peccato
rē maximū estimab̄t. q̄ hūilitas
illū s̄ificabat et cōfirmabat. et cōf
cē in dictis donis continue facieb̄t.
et quod melius ē. nūq̄ a deo cadē
p̄mittebat. Que miranda ut
fr̄e massens auduit. et adūter illū
thesaurū eē vite etne salutis. in
tū exarsit amoc̄ ad habendā v̄
tutē d̄e hūilitatis. dei āplexu dig
nissimā. q̄ in feruorē magno ad
relū eleuans facē. voto se strinx
firmissimo. nūq̄ in isto mūdo letū
donec hūilitatē illā p̄clarissimā
in aīa sua sentiēt ad esse. Et h̄
voto in sc̄o p̄posito fr̄o stabat cō
tinue in cella eclusis. et interim
deo gemitibz enarrabilibz cōtinu
e se affligebat. q̄ videbatur sibi
se esse hoīem penit⁹ dignū ifer

no. nisi ad illā scissimā hūilitatē
pueniret q̄ ille amicus dei q̄ audiret
plenu v̄tutibz. inferiore oibz se re
putab̄t. ymo se penit̄ dignū estima
bat inferno. Et dū sic istis fr̄ mas
seus p̄ dies plurimos p̄māss̄ in
fame et siti. et mltis lacrimis se mac
tando. accidit q̄ q̄dā die inuit in
siluā et eūdo p̄ ip̄s p̄ d̄o desideio
vehemēti. emittebat luct̄ clamores.
et lacrimosa suspicia postulando v̄tu
tē dictā a d̄no sibi dari. Et q̄a d̄ns
sanat cōt̄os corde. et exaudit voces
hūilū. sc̄a est sibi vox de celo. bis
damas. Frat̄ masseus fr̄ masseus. Et
p̄ sp̄m sanctū recognoscens r̄spōdit
Dn̄e mi. Et d̄ns ad eū Quid vis
dne. q̄d vis dne ad h̄c gr̄am pos
sidentā. Et fr̄ masseus r̄ndit. O
culos capitis mei. Et d̄ns ad eū.
Et ego volo q̄ oculos et gr̄as habe
as. fr̄ aut̄ masseus emāsit i tāta
gr̄a aptate hūilitatis et luīne dei
q̄ d̄nue cāt in iubilo. Et sepe
q̄n orab̄t facieb̄t quēdā iubilū vni
formē. et voce obtusa faciebat q̄i
colūbus. v. v. v. ac facie hylari et
iocunda cōtemplacōni vacab̄t.
et sup hoc hūilim̄ fact̄ p̄ auctis
hominibz se minimū reputabat.
Interrogauit eū fr̄ iacobz de fallere
no sc̄e memorie. q̄re vs̄um nō inu
tab̄t in iubilo. Cui r̄spondit cū
magna leticia. Quia cū vna re
inuenitur oē bonū nō oportet q̄
variet vs̄ū Ad laudē d̄ni. n. ihu x̄
Qualr sc̄a clā fuit portata i

nocte natui... ^{no} d̄ni ad ecclesia sc̄a f.

Qum deuotissima cristi sp̄osa
clara re clara noie ḡnter i
firmā. corpe apud san̄ damianū
morā contrahēbat. ad soluedas ho
ras canonicas cū alyo ad eccl̄az
ire nō poteat. Adueniente vero
solemnitate d̄ni n̄i ihu cristi
b̄ndicti ad cur̄ matutinū soroc̄s
solebant accede et in missa nati
uitatis cōmunicac̄e deuote. **Clā**
clara oibz eūtibz ad solēnitatē
sola emāsit in loco ifirmitate
ḡuata. cū nō pua t̄i desolacōne.
eo q̄ nō poterat inf̄ esse ad tā deuō
solemnia. **Clā** d̄ns ihs volens hanc
suā sponsā fidelissimā consolari.
fuit cū in eccl̄a sc̄a f. tā in matutis
q̄ in missa et i omni solēnitate fes
tua sp̄u p̄ncialr̄ intesse. ita q̄ tā
cantū fem̄ q̄ organa vsq̄ ad finē
missę audiret iuulēt. Et q̄ plus
ē sacra cōiem accepit et plene con
solā emāsit. Cū aut̄ soroc̄s d̄pleto
officio in sc̄o damiano. ad sc̄am fr̄
dissent. dixert. **Clā** dn̄a clā clariss̄a.
q̄ magnā d̄solacōne habui in ista
natiuitate d̄ni saluatoris. vtina
potuisses eē nobiscū. **Clā** v̄o r̄nd.
Gr̄as ago d̄co meo ihu cristō b̄nd̄cō
soroc̄s et filie mee cariss̄e. q̄a ad oīa
solemnia hui⁹ noctis. et ad maiora
et deuotiora q̄ vos exiti cōsolā. **Clā**
d̄no meo ihu xp̄o faciente. et b̄ss̄io
p̄re meo sc̄o f. p̄curate. inf̄ fui i eccl̄a
p̄ris mei sc̄a f. et corporalibz auribz
et metalibz audire cūctos cātus et

75

clara

organa. et insup ibi sacra coram
suscepi. Un de tanta gra in facta
gaudete. et xpm ihm bndictu toto
corde laudate. qa et h infirma ia
cui et nefas quō vtz i corpe an ex
corp⁹ in solēnitate tota ut pdixi. et
sō festo in fūi Ad laudē dñi nrī et.

*Qualē ad mādātū dñi pape cru
cē miraculose panibz ipressit scā clā*

plij
Santa clā deuotissima cruce
discipula. et piosa plātula bā
f. cat tūte scātatis. q nō solū epī et
cardinales. s; et sūm⁹ pontifex illā
audiē et vidē affuōse cupiebat et se
pe psonaliter visitabat. Et enī qdam
vix papa ad monasteriū scē clare
accessit ut ab ea q cat sacriū sps sa
audiēt celestia et dīna colloqā. Ut q
igit dū de salute aīe et laude dīna
tractantes. interim scā clā fecit pa
nes p sororibz in mēsis oībz pparari.
cupiens panes illos rseruare a cristi
vicario bndictos. Un finita collacoē
scāissima clā scā genuflectens cū mag
vuerencia rogauit sūmū potifice ut
panes in mēsis appositos dignaretur
bndicē. papa vco rridit. Soror clara
fidelissima. ego volo q tu bndicas
panes istos. et facias sup eos cruce xpi
bndā cui te totā in medullatū sacri
ficiū obtulisti. Illa vco rridit. Dns
sime pī pntis m. qa in h^o ecm rphen
denda nimis ut corā cristi vicario
ego q sū vna vilis muliercula p su
mere face talē bndicoēs. Et ip rri
dit. Ad hoc ut p supāoni nō impu
tetur s; ut insup habeas inde meritū.

papio tibi p scām o bēdictā q
sup istos panes facias sig^m scē cru
cis. et bndicas eos i noīe dñi nrī
ihu cristi. Illa vco tāq obīe fili
a sup panes illos crē facies deuo
tissime bndixit. Mirabile certe
q statū in oībz panibz apparuit
pulcherrimū signū crucis. de qbz
plures fuerūt cū magna deuo
tione comesti. et plures p miracu
lū in posteriū rseruati. Papa in
sup de vtuosa cruce a sponsa x
facta amirans pmo grās deo eg
et postea btām clarā rsolabiliter
bndixit. Morabatur in dō mo
nasterio ortulana mē scē clare
et soror agnes eiusdē germana
Dēs spū scō plene cū multis a
lys scās monialibz et sponsis xpi
ad qō scō f. infirmos plurimos
tūsmittebat. vte cruce quā
toto corde colebat quotq signa
nabantur rmediū rportabat.
Ad laudē et glām dñi nrī et.

*Qualē dñā iacoba de septe To
lyz visitauit frēm egidiū.*

plij
Qum scō frē egidi⁹ sta et pu
sū dñā iacoba de septem
solys nobilis. et deuotissima fem
minoz venit vidē eū. postea su
per uenit frē guard⁹ de ordine
minoz valde spūalis ut aliqd
bonū vbu ab eodē audiēt. plu
ribz alyz frībz astantibz frater
egidi⁹ dixit hoc vbu vulgarit
Propt illud qd hō pt venit ad
id qd nō vult. frat vco guar

112
dus p̄datus ut ponet fecm̄ egidi
n̄ in v̄bis r̄ndit. Minor f̄ egidi
quō hō p̄t illud qd̄ p̄t venit ad
illud qd̄ nō vult. cū hō nichil pos
sit ex se. Et h̄ possū mltipluci voc
p̄bac. p̄mo q̄a posse p̄supponit ali
quid. v̄n̄ talis ē oppō rei q̄lis ē
esse ei. sicut ignis calefacit quia
mlto ē. s̄ hō ex se est nichil. v̄n̄
ap̄l̄. q̄ cōputat se aliqd̄ eē cū nich
il sit ip̄e se seduat. ḡ q̄ nichil ē
nichil p̄t. ḡ hō nichil p̄t. **Secūdo** 2°
p̄bo sic q̄ hō nichil p̄t. q̄a si hō
aliqd̄ p̄t. ā roē aīe tm̄. ā roē cor
poris tm̄. ā roē conuicti. **Kanoē**
aīe tm̄. certū ē q̄ nichil p̄t. q̄a
aīa exuta corpe nō p̄t mereri
ner demereri. roē eīa corpis tm̄
nichil p̄t. q̄a corpe sine aīa ē p̄ua
tū vita et forma. et ideo nō p̄t agē.
quia oīs actus est forma. Roē s̄lt
cōiuncti hō nichil p̄t. q̄a si aliqd̄
possit hoc q̄s roē aīe q̄ est forma
ei. **S̄** sicut iā d̄c̄m̄ ē si aīa exu
ta corpe nichil p̄t. mlto min⁹ cō
iuncta corpi. nā corpe qd̄ corūpi
tur aggrauat aīam. Et de hoc
pono tibi exemplū f̄ egidi. **S̄**
asin⁹ nō p̄t ambulāe sine onē
multo min⁹ cū onē. Et ideo p̄ h̄
exemplū videtur q̄ aīa minus
possit opari aggruata corpe q̄ ex
uta. s̄ exuta nichil p̄t. ḡ n̄ cō
iuncta. Et multa talia argumē
ta et plura q̄ p̄dca nūō x̄ij fecit
cont̄ d̄c̄m̄ fr̄is egidy ut ponet
eū in v̄bis. De quibz argumētis

fuerūt oēs q̄ aderant admirati.
fr̄at egidius r̄ndit. Male dixit t̄
fr̄at guarda. Dicat culpā tuā de oī
bus. fr̄at v̄cō guarda subridēs dixit
suā culpā. Et p̄tea vidēs f̄ egidy
q̄ nō diceat ex corde. nichil valet
ista culpa aut f̄ guarda. et q̄n̄ cul
pa nichil valet nō ēmanet aliquid
quod homo r̄cupet. Et his dictis
aut iterū **S̄**is c̄tare f̄ guarda or
c̄ta meū. Et t̄xit f̄ egidy de ma
nica sua v̄nā cytharā de sagināli
quā pueri solent facē. et incipens
a p̄ma corda p̄ v̄ba vicinata. et p̄
cedendo p̄ singulas cytharē cordas
adnullauit et falsificauit oēs x̄ij
q̄stiones illi. Et incipiens a p̄ma
dixit. Ego nō loqr̄ de eē hoīs aī
creationē f̄ guarda. q̄a tūc verū
ē q̄ nichil ē et nichil facē p̄t. s̄ loqr̄
de eē hoīs p̄ c̄ationē cui de⁹ dedit
liberū arbitriū p̄ quod possit mere
ti bonis consenciendo. et demereri
dissenciendo. iō male dixisti. et fe
cisti m̄ fallaciā f̄ guarda. q̄a pau
lus ap̄l̄s nō loqr̄t ibi de nichilo
s̄be. nec de nichilo potencie. s̄ de
nichilo meritoz sicut dicit alibi.
S̄i caritate nō habuero nichil su.
p̄terea nō fui locut⁹ de aīa solu
ta ā de corpe mortuo. s̄ de hoīe vi
uo. q̄ cōsenciendo gr̄e p̄t opari bo
na. si vult. et rebellando gr̄e opari
mala quid aliud ē q̄ deficit a bono.
Q̄ aut allegatis. q̄ corpe qd̄ corū
p̄tur aggruat aīam. nō dicit p̄t
hoc scriptū ibi q̄ auferat liberū

arbitrū aīe quin possit opari bo
nū vl' malū. s; vult dice q' ipedi
tur affais et intellect'. z etiā meōria
aīe circa tyalia occupā. Vñ seqtur
ibidē. et depmit terrena inhabitā
sensū mltā cogitātē. qā nō pmittit
quā cogitāe libe z quere q' sursum
sūt ubi xps ē in dextera dei sedens.
eo q' aces potētiarū aīe pp' occu
paciones multimodas. z etiā corpis
terreni potētia. multiplicat impe
ditur. z ideo male dixisti fratē
guarde. et sile anullauit oēs illas
voēs. ita q' fr' guardus dixit ex tor
de iterū suā culpā. z cōfessus ē q'
creatura aliquid poterat. Et frat'
egidi' dixit. *Ulc valz culpa. z iterū*
aut. Vis q' ostendā tibi clari' q' cātu
ra aliquid pōt. Et ascendēs sup quā
dā archā clamauit voce terribili. *D*
dāpnate q' iaces i inferno. z ipemet
respondit voce lugubri in psonā dāp
nati quodā mō z terrendo q' oēs ex
terruit. heu ve heu heu clamans
et eulās. Et ait frat' egidius. Di
cas māt nobis q're iusti ad ifernū
miser. Et rēpondit. Quia mala
q' potui vitae nō vitauī. z bona q'
potui face dimisi. Et interrogās eū
dicebat. Quid velles facere si da
retur tibi tps pnie o dampnate cap
tinelle. Et rēdit in psona eius.
Totū mūdū paulatim post me pi
terē ut etnā penā euadere. qā ill'
hēt finē. s; mea dāpnā pmanet
in etnū. Et vrens se ad frēm guar
diū dicebat. Audis fr' guardiane
q' creatura aliquid pōt. Post h'

dixit. *Guarde dicas m. utz*
gutta aq' cadēs in mari iponat
nomē suū mari. ā mare gutte.
Et rēdit q' tā sba q' nomē gut
te absorbetur z induit nomē
mais. Et hoc dō. fr' egidi' corā
oibz illic astantibz fuit vapt.
et intellexit q' natuā humana
q' rēpactu dūcē q' si gutta absorpta
fuit in mari magno. pmo i mfi
nito diuinitatis i incarnatōe diu
nei ihu xpi q' ē bñdēs i sda s. h.
Qualis dicente frē egidio
vgo an ptū virgo in ptū. vir
go post ptū orta sūt tria lilia
Tempore q' vnebat frs fr'
egidius erat qdā magn'
mgr' de ordine frim p'dicator q'
p multos ānos passus ē dubita
tionē maximā de v'ginitate ma
tris ihu xpi. Nā sibi videbat
impossibile q' mē poss; eē z v'
go. Verūtū tāq' v' fidehis de ta
li sua dubitatione multū dole
bat. z cupiebat ab aliquo viro
illumunato de tali dubio libera
ri. Audiens aut' q' frs fr' egidi'
eāt multū illuāt' accessit ad eū.
Fr's fr' egidius aduentū z po
sitū z pugnā eius p'sciens i spū
illi obuiauit. z anq' puenisset
ad eū cū baculo quē habebat
in manu p'ueniens trā dixit.
O fr' p'dicator p'dicator. Virgo
an ptū z statū vbi passit cū ba
culo ortū ē vñū pulcherriū.
Et sedō p'ueniens dixit. O frat'
p'dicator. vgo in ptū. et ortū est

alind liliū. Et 3° painens dix.
 O fiat p̄dicator. virgo post p̄tū.
 Et festum ortū est 3° liliū. Et h^o
 fr̄o frat̄ egidi^o aufugit. Fr̄ vero
 ille p̄dicator illico liberat^o est a
 tentatioe sua. et ex tūc magnā
 deuocione in s̄o fr̄e egidio sp̄ ha
 De mirabili reuelatioe **C**uit
 fr̄a in cordibz s̄a fr̄is egidij et s̄a

Rex francie decreuiss^o pere
 grynari septennio. audiss^o fama
 sc̄itatis s̄a p̄ris egidij. posuit in
 corde suo ip̄m oīno visitare. Vñ
 in ip̄a sua peregrinatioe diuites
 pusū ubi audierat ip̄m tōmora
 ri veniens ad portā fr̄m sicut
 p̄grin^o paup̄cul^o et ignot^o pau
 as comitibz soat^o fuit. q̄siuit in
 stant^o s̄m fr̄em egidū. Portari^o
 vero iuit et dixit fr̄i egidio q̄ qui
 dā p̄grin^o ip̄m equirebat ad
 portā. Statū vero p̄ sp̄m r̄cogno
 uit q̄s ess^o. Et q̄si ebruis de cella
 p̄grediens cursu velocissimo ad
 portā accedens ruerūt ambo in
 amplexus mirabiles. et oscula de
 uotissima. genu flexi ac si amica
 tia antiquissima se antea cogno
 uissent. Et signis carit̄is amois
 oñsis nullū verbū alit̄ ad alte
 rū p̄ferens s̄ oīmo silenciaū ad
 mutuē discesserūt. Cū vero fr̄s
 ludouic^o recedat vn^o de socijs eius
 p̄situs a fr̄ibz. q̄s ille ess^o q̄ cū
 fr̄e egidio ruiſſi in tā caritativis
 amplex^o r̄spondit q̄ eāt ludouic^o

y s̄ar
 naria

ex francie q̄m p̄grinatioe p̄gendo.
 voluit vidē s̄m fr̄em egidū. fr̄es
 aut̄ fr̄i egidio r̄querēdo dixerūt.
 O fr̄ egidi. q̄re tāto r̄gi q̄ venit de
 francie vidē te. et audie aliq̄d bonū
 v̄bū. nichil dicē ei voluisti. R̄ndit
 fr̄ egidius. Carissimu fr̄es nō m̄ce
 mi. si n̄ ip̄e m̄. n̄ ego sibi aliq̄d volui
 m̄ dicē. q̄a statim vt amplexati fui
 mus nos. lux diuine sapiē reuelauit
 m̄ cor suū. et sibi meū. et in speculo e
 t̄no r̄stituti. quicq̄d ille cogitauerat
 m̄ dicē. l̄ ego sibi. absq̄ strepitu labi
 or̄ v̄l lingue. cū plana cōsolacione
 audiuim^o meli^o q̄ si labijs effemus
 locuti. Et si voluissim^o ea q̄ int^o sen
 tiebam^o vocalis soni ministerio ex
 plicare potuis ad desolacionē q̄ ad cō
 solacionē fuiss^o ip̄a locutio Vñ scia
 tis q̄ ex r̄cessit mirabiliter desolatus.

De q̄dā mirabili filio q̄ dedit fr̄
 egid^o fr̄i iacobo habenti gr̄am

Rat̄ iacobz de massa **raptus.**
 Sanct^o homo lapsus q̄ fuit
 cū sancta dā et cū multis de socijs
 s̄a f̄ valde deuotus. cū h̄ret gr̄az
 rapt^o volens cōsiliū a fr̄e egidio.
 rogauit q̄ sibi cōsulet̄ q̄lit̄ se in
 deā gr̄ā h̄ret. Qui r̄ndit. Nec
 addas n̄ minuas et fuge multi
 tudinē quātū potes. Et dixit fr̄
 iacobz. Quid ē hoc dicē expone
 m̄ r̄uerēde p̄r. Qui r̄ndit. Cū
 mēs ē apta ad introducta ad illa
 gloriosissima lumina bonitatis
 diuine. n̄ debet p̄ p̄sup̄acionē addē
 nec minue p̄ negligenciā. et dili

pho

ge solitudine quatu possim? q gra
custodiat ad laude. d. n. ihu xpi.
Scs anthoni' pdicns. ab hoibz diuisa
linguar' e clare intellectus.

plvii

Quante scs anthoni' de padua
vni' de clas discipulis bti f.
que scs f. suu epm appellabat. cu p
dicat in consilio cora pp' & cardinalibz.
ubi erat greci et latini. francigene
et theoti. sclau' & anglia. & multi a
ly. spu sco m afflat'. lingua aplica
inflamat' eructans mellifluu v
bu. oes illos ta diuisaru linguaru
in dco consilio congregatos. luculen
tissime & clae ipm intelligetes au
dientes. & distincte intelligentes red
dit tanta amiracione et deuotione
suspensos. ut videtur renouatu ill
antiquu aploz mirabile amira
tiu et dicentiu. Nonne iste hispan'
e. & quo nos oes audiuim' p eu lig
ua nra? i q nati sum? gra & latini.
francigene & theoti. sclau' & anglia.
lombardi & barbari. pp' etia stupes
ad ta pfunda de scripturis dnu.
a sco anthomo pla dixit. Ve iste ar
cha testameti. & diuinaru scriptura
ru armariu est. Tales habuit dux
ne scs f. q no solu grege xpi. si etia
xpi vicariu cu venerabili suo colle
gio possi pinguedine sa sps sagina
re. & contra hostiles in sidias armis
munire celestibz. Ad laude dnu &
Quale scs anthoni' pdicns piscibz
multos hereticos couertit ad fide

plviii

Ostende volens dns nr ihu xps

bdictus qta esset sanctitas fide
lissimi sui anthony. & q deuote au
dienda eet ei' pdica' & sana doctri
na. p aialia irrationabilia. s; per
piscos. edarguit infidelu. insipie
cu hereticoz q stulticia. sic p asina
edarguit insipientia balaam. Na
cu eet bto anthoni' hereticoz arumtu
vbi mag' copia morabat' volens il
los ad luce ve fidei & in via educe
veritatis. ipis catholicis p multos
dies pdicabat. Illi vero lapidei p
obstinacione s'api' sas eloqis. no
solu no aciesc. si insup auditu
pbe contempserut. Eto vero an
thoni' dno inspirante accessit qda
die ad os flumis iux ma. & stas
in ripa q mari appunbat & flu
nu. incepit mo pdicacois piscos
ex pte dnu aduote duces. Audite
vbu dnu piscos maris & flumis
ex q infideles heretici audire cotep
nut. Et ecce statim accessit an scm
anthoniu. tanta magnoz & puo
ru piscu multitudo. q nuq' si
milis in illis ptibz fuit visa. et
oes tenebat capud aliquatulu ex
aqua. Vidisses ibi piscos magnos
adhere' minoribz. minores sub a
lis maiorz pacifice ptinse et
pman. Vidisses etia diuisas pis
cu spes qsq' ad sibi filios curre'
& qsi quenda campu pictu va
rietate colorz mirabil' decoratu
ad sa facie ordinari. Vidisses ibi
turmas piscu magnoz & gran
du qsi castroz acies ordinatas.

117
loca ad p̄dicacionē p̄cipē. **V**idisset
ibi pisces mediocres loca medioc̄
capē. et q̄si doctos a d̄no absq̄ tru
cilentia in suis locis cōsistere. **V**i
disset ibi pisciū puoz multitudinē
copiosa atq̄ p̄lofam vsq̄ q̄q̄ tāq̄ pe
regrinos ad indulgētiā p̄perare et
ad san̄i p̄em̄ tāq̄ sub tutōe p̄m̄q̄o
res accēde. Itaq̄ in ista p̄dicacione
celū ordinata p̄mut̄ pisces mi
nores. secūdo mediocres et tercio ubi
erāt aq̄ p̄fundior pisces maximi
s̄c̄o anthonio assistebat. **H**is v̄cō ta
lit̄ ordinatis incepit s̄c̄o anthoni
solennit̄ p̄dicac̄e dicens. **F**r̄es mi pis
ces multū tenem̄ p̄ v̄rō modulo ē
ferre gr̄as creatori v̄rō. q̄ in v̄r̄m ha
bitaculū dedit elementū tā nobilif
simū ita q̄ aq̄s dulces et salas p̄
ut expedit habetis. **R**efugia insu
p̄ multiplicaa contulit. ut euitatis
incomoda tempestatis. **E**xhibuit
insup vobis elementū diafanū et
limpidū. et vias q̄bz incedatis. et
escas q̄s sumatis ut viuere possitis.
Escas q̄ vobis necessarias p̄parat
creator benign̄ etiā in profundis
abissi. **V**os in cānoē mūdi b̄ndicōe
multiplicacōis p̄ceptū habuistis
a d̄no. **V**os in diluuiō ceteris auali
bz pereuntibz absq̄ lesione ēser
uati fuistis. **V**os alis ornati. ro
borati v̄ndiq̄ p̄ut libet discurrer
tis. **V**ob̄ datū fuit ex īperio re
suare ionā p̄phetā d̄ni. et post
terciū diē illū absq̄ lesione in t̄rā
ēponē. **V**os censū d̄no ihu cristo

cū t̄p̄ paup̄ nō h̄ret v̄n̄ statere sol
uet obtulistis. **V**os in cibū r̄gis et
in d̄nū ihu xp̄i b̄ndicā an̄ ēsur̄ectōz
singularit̄ fuistis. **P**̄t̄ q̄ oīa multū
tenem̄ laudac̄ et b̄ndicē d̄nū. q̄ tot
bona singularia iā p̄ ceteris aualibus
ēcepistis. **A**d h̄ v̄ba et similia horta
menta aliq̄ pisces voces emittebāt.
aliq̄ aperiebant ora et oēs capita in
clinabāt et siguis q̄bz poterāt lauda
bāt altissimū. **A**d hanc ēuerenciā
piscū exhilaratur in sp̄u s̄c̄o antho
nius. et voce maḡ clamans dicebat.
B̄ndictus d̄s et̄n̄ q̄ magis d̄ū hono
rāt pisces aq̄tici q̄ hoīes heretici.
et melius auduit belue irrationabi
les q̄ hoīes infideles. **Q**uāto aut̄
s̄c̄o anthoni plus p̄dicabat. tanto
piscū multitudo crescebat. et nulli
de locis suis q̄ reperant r̄cedebant.
Ad quod miraculū concurrēs plus
ciuitatis. et cōcurrentes etiā heretici
sup̄dicati et videntes tā insolitū mira
culū et merito admirandū. q̄ bru
ta s̄c̄o anthonio p̄bebant auditūm
cōpuncti corde. oēs ad pedes s̄c̄o an
thonij. ut p̄dicacionē illis facer̄ cōse
derunt. **L**uc̄ sanct̄ anthoni aper
ens os suū tā mirabiliter de fide ca
tholica p̄dicauit. q̄ oēs h̄eticos ibi ex
istentes conūtit. et fideles roborati
in fide cū magno gaudio et b̄ndicōe
ēmisit. **P**isces etiā licētiati a s̄c̄o
anthonio cūcti letātes et gaudētes
cū mirandis lusibz et ceruicibz ap
plausis in varias puincias abiert
Post h̄ p̄ multos dies s̄c̄o anthoni

animi p̄dicando magnū fructū fe-
cit in cōuersione hēticōz et deuocō-
ne clerici. Ad laudē dñi nr̄i ihu xp̄i
**Qualit̄ f̄e cōrard⁹ de offida cōuertit
quendā iuuenē. et p̄ mortē libera-
uit eū de purgatorio.**

plius

Qualit̄ zelator euāgelice lēgi-
le p̄r̄s nr̄i s̄a fr̄aīsa. s̄c̄s f̄e
cōrard⁹ de offida fuit tāte religiose
vite et tāti meriti ap̄. q̄ tā in vita
ip̄i q̄ in morte dñs ih̄o x̄ eū mul-
tiplicat hōrauit. Nā cū adhuc viuet
et ut forensis ad locū offide veniss̄.
fr̄es eū rogauerūt q̄ amoc̄ dei eū
dā fr̄ati iuuenulo p̄dicaret. q̄ tā
inordinate et p̄ueriliter se gerebat
q̄ tā senes q̄ iuuenes de illa fami-
lia plurimū conturbabāt. Et de ho-
ris canonicis et alijs r̄gularibus
disciplinis. a parū a nichil curabāt
Vnde f̄e cōrard⁹ compatiens illi
iuuenulo. et alijs fr̄ibz p̄t̄ illū ml-
tiplicat tribulatis. ad p̄ces illoz hu-
milit̄ inclinat⁹ vōuit illū sc̄r̄sū. et
in visceribz caritatis dixit sibi v̄ba
tā efficacia et dīna q̄ statū fr̄a est
man⁹ dñi sup̄ eū iuuenulū et mu-
tatus ē in virū alterū ita q̄ factus
senex ē de puero. ita obediens. ita sollici-
t⁹ et deuot⁹. ita pacific⁹ et obsequiosus
et ad oīa v̄tuosa opa ita studiosus.
q̄ sicut ātea p̄ ip̄m tō familia tur-
babat. ita oēs postea p̄t̄ plenā cōuer-
sionē quā in v̄tutibz fecerat exulta-
bāt. et diloc̄z ad eū q̄si ad āgelū fe-
rebāt. Post hac vero cōuersionē pau-
cis diebz elapsis infirmat⁹ ē et mi-

grauit de hoc a s̄clo de quo fr̄es
multū doluerūt. Post mortē vero
ill⁹ cū f̄e cōrard⁹ q̄ cōuiterat
eū. staēt in orōe de nocte an̄ alta-
re dicti cōuent⁹. et ecce venit aīa
an̄ fr̄em cōrardū. t̄s p̄em eū
deuote salutās. Qui ait. Quis
nā es tu? R̄ndit. Ego sū aīa iu-
uenis nup̄ defuncti. Qui ille
fili carissime qd̄ ē de te? R̄ndit.
P̄ carissime gr̄a dei et doctrine v̄e
bū m̄ ē q̄a nō sū dāpnat⁹. t̄n̄ p̄t̄
aliq̄s meas culpas nō plene pur-
gatas p̄t̄ modicū t̄ps quod ha-
bui magnas sustineo purgato-
rias penas. Et rogo te p̄ q̄ sic
tua pietate in dū viuere suc-
curristi. ita nūc in meis crua-
atibz dignis succurre. ut di-
cas p̄ me aliq̄ p̄ nr̄. q̄a orō tua
ē valde acceptabilis corā deo. f̄e
vero cōrard⁹ libent̄ assensiens
dixit sel̄ p̄ nr̄ cū r̄quem et̄nā.
q̄ dō aīa illa dixit. Et p̄ sc̄. q̄tū
p̄fuit m̄. rogo q̄ iterū dīcis m̄.
Et cū dixiss̄ iterū. aīa illa ait.
P̄ sc̄. sicut oras tota allelu-
or. et rogo q̄ orac̄ nō cesses. frat̄
vero cōrard⁹ assensiens q̄ aīa
illa suis oracionibz iuuabatur
dixit sibi centū p̄ nr̄. Quibz
dictis aīa illa dixit. Expte do-
mini nr̄i ihu xp̄i gr̄as tibi ago
ut ip̄e de hac caritate tibi mer-
cedē et̄nā tribuat. q̄a p̄t̄ orōez
tuā ego sū a penis oibz libera-
et p̄go nūc ad gl̄am paradisi. Et

his dictis proxit ad dnm. frat
vero contrard' ut letificaret fratres
totu recitauit p ordine qd in noc
te p'cesserat. Vn ipse et alij fuerunt
plurimu consolati ad laude etc.

**Qualit' frat' iohanes de alu
na fuit raptus in abisso dei.**

Dedictus frat' iohanes cu
consolaciones h' mundi peni
t' abnegass' in solo deo cat' sollici
tus consolari. Vn qn veniebant so
lemnitates papue d'ni nri ihu x'
b'ndicti. nouas consolaciones et mi
randas reuelaciones gra' d'ni sibi
faciebat. Vn accidit q' app' m'q'n
te natuuitate d'ni saluatoris cu
ipse consolacione de xpi b'nda hu
manitate certitudinalit' expecta
ret. sps scs q' nouit p ut vult ipse
dona p loco et tpe dispensac. no
attendens ad ppositu hois vl cur
rentis. s' ad sapias d'ni miserans
ipi fr'i iohani no consolacione qua
expectabat de xpi humanitate
s' de xpi caritate ta feruētissimu
amore exhibuit q' sibi videbatur
q' aia raperetur de corpe. Na
renas plus q' si in fornace esset
cor eius ardebat et aia p' que
ardore anxabat' et anhelabat
et vehement' affis alte clamabat
qa pre nimio feruore amoris et
cessuuo ipetu sps s' clamoe
se no poterat contine. Hora vero
illa in q' tm seniebat ardore a
moris. spes salutis sic eu fortit'
roborabat. et no credebat si tuc

110
mortu' fuisset p purgatoriu p'ti
sire. Et iste amor tant' lig' it' po
late durauit p mediu annu. Ar
dor vero pl' q' vno ano durauit
ita q' p aliquā hora videbatur
spm exalae. Post vero tps vi
sitaciones et consolaciones innume
ras habuit. sicut ego ipse pluries
ocula fide p'spexi. et plures alij
frequent' p'penderunt. Na ex ni
muitate feruoris et amoris vi sita
ones oculine no poterat. fuit a
rapt' pluries me vidente. In q'da
cu nocte fuit eleuat' in ta ami
rādo lumine q' vidit oia cāta in
creatione. ta celestia q' t'restia.
Et oia suis q'dibz ordinate disticta.
quo s'z sunt chor' b'oz spūm inf'
deu. et paradysus t'restis et b'ca hu
manitas xpi et habitacoēs inferi
oru s'le designauit. et videbat et
seniebat et ep'ntabat creatore.
Postea eleuauit eu ds sup oem
creaturā ita q' fuit absorpta aia
eius et assumpta in abisso deitatis et
claritatis. et sepulta in pelago et
nitatis et infinitatis d'ne in tm q'
nichil creatū l' formatū. nichil fi
nitū l' cogitabile q' cor humanū
possi cogitac' l' lingua narrare sen
ciebat. Et cat' absorpta aia illa in
illo abisso d'nitatis et pelago siue
forma claritatis ita q' cat' ipa aia
dilata sicut gutta viri in altitudine
maris. qd sic nichil inuenit in se
nisi mare. sic aia illa nichil videbat
nisi deu in oibz et sup oia et int' oia

et ex oia et ibi tres personas in uno deo.
et unum deum in tribus personis. Et sensit
illa caritate eterna que fecit dei filium in
carnari per obedientiam patris que incarnatus
est. et per istam viam incarnationis et pas-
sionis filii dei. ipse meditando et ba-
ulando et lacrimando ad lumina indi-
abilia pervenit. et nulla alia via esse
que possit anima ad dominum introire nisi per
christum que est via veritas et vita. fuerunt
etiam sibi ostensa in eadem visione quam
que facta fuerunt per christum a casu primi hominis
usque ad ingressum christi in vitam eternam.
que est caput et princeps omnium electorum que ab ini-
cio mundi fuerunt. sunt et erunt usque ad
finem sicut annuntiatum est per sanctos prophetas.
Sed laudem domini. *Qualiter factus iohannes vi-
dit gloriosum in hostia. et qualiter fu-
it super altare quoniam dixit. hoc est*
eadem factus iohanni corpus meum.
Accidit quoddam mirabile et ce-
lebre memoria dignum. sicut et tulerunt
illi que fuerunt presentes. Cum enim staret frat-
ter iohannes presbiter in loco molliani de cas-
todia fermi et provincia marchie. die
prima post octavam sancti laurencii. scilicet infra
octavam assumptionis beate marie virginis
surrexit ante horam matutinalem et cum
magis vocatione gratie que pervenit erat a
domino dixit matutinum cum fratribus. Dominus
vero matutinis precepit in ortu. quia tam
imensa dulcedinis et suavitatis abun-
dantiam sentiebat. quod pro magnitudine
gratie quam gustu mentali habebat in illo
verbo domini. scilicet hoc est corpus meum. quod
emittebat clamores. et in corde dicebat.
hoc est corpus meum. In quo verbo illuminatus

xpm

6

in spiritu sancto aptis mentalibus oculis
videbat christum cum beata virgine et mul-
titudine angelorum et sanctorum et intellige-
bat illud apostolici domini. quoniam omnes unum
corpus sumus in christo. singuli autem
aliter alterius membra. ut possitis com-
prehendere cum omnibus sanctis que sit longitudo
latitudo sublimitas et profundum. scilicet
re etiam super eminentem caritatem christi
omnis sancte quod totum est in isto altissimo
sacramento. quod consistat cum dicit.
hoc enim corpus meum. Et facta au-
rore sicut est affectus a gratia intrauit
etiam cum fervore sancti spiritus anxiano
putans a nullo sentiri. Cum autem sta-
ret in choro et hoc audiebat. et cum
sic anxiano pro magnitudine
gratie se abstinere non possit. magni
clamorem emisit. Cum ergo ad altare
accessisset ad celebrandum missam quam
cantare debebat et ampliatum est sibi
gratia. et sicut amor ille predictus. et
datus est sibi quodam sensus de deo in-
effabilis et inestimabilis. que suis
verbis nullo modo poterat explicari.
Et timens ne tamen cresceret sensus
ille et fervor mirabilis quod oportet
eum dimittere missam. nesciebat
quam parte eligeret. utrum si prederet
vel expectaret. Tunc quia aliqui sen-
serat simile et dominus tamen temptave-
rat. quod ob hoc non dimiserat mis-
sam ut cuius confidebat posse
prede. nichilominus timebat quod
evenit. quia tales infusiones
divine non sunt in hominis potestate.
Cum ergo processisset usque ad perfectionem

bte v'g'is e'nt illa illu'ia q' g'no
sa suauitas. q' veniens ad. q' p'
die q' patetur. vix tanta sua
uitate & dulcedine poterat susti
ne. Peruenit at ad. hoc e' eni
corp' meu. Igeminas hoc e'. hoc e'.
& multu frequen' ita q' q'si defia
ebat p' magnitudine cor' q' ia
sciebat in aia. Vn' gardianus
loa. succurrens anxiatu stabat iux
eu. & f'e' e'ia ai cetero atheno p' eu.
stantibz & timetibz ceteris fr'ibz ai
alys hoibz & mulieribz multis.
ai quibz erant aliq' maiores de
puincia q' oes expectantes et ti
mentes more mulieru plange
bant. Ipe vero f'e' iohanes q'si a
lienat' b'atissima & suauissima
letitia stabat procedens in cōsecra
aone s'issima cōplenda. q'a sciebat
dñm ih'm xp'm q' nō intrabat hos
tia v'l potius hostia nō tñ substā
ciatur in ip'm don' ad hoc e'. adiu
get corp' meu. Et nō valens fer
re tanta maiestate b'ū capitis. r' xpi
o'iso sibi paradiso corpus xpi mis
tia. clamauit dicens corp' meu.
Et statū euauit forma parus &
apparuit dñs ih's x' de fili' b'nd'cō
incarnat' & clarificat'. et ostēdit
a huilitate q' ai fecit incarnari.
& facit ip'm venire cordie in ma
n' sacerdotis. Et talis huilitas te
nebat frēm iohem in tanta dulce
dine & amiracione i' enarrabili
& ineffabili q' nō poterat cōplere

116
v'ba cōsecrionis. Est eni tā admirā
da huilitas & digna saluatoris nostri
dei arca nos ut ip'e f'e' iohanes dix'
q' corpe nō p't sustineri v'bis explic'
ri p' hoc nō poterat p'cedē. Et p'p'ea
hoc enā dicto. hoc e' corp' meu. mor
mirabiliter post se cecidit retro. Sed
a gardiano q' stabat iuxta eu ne ru
eret in t'ra sustentat' e'. & concurrē
tibz fr'ibz & alyis hoibz & mulieribz
q' in e'ia mora b'atur t'p' mortuus
in sarcinā deportat. Est eni corp'
eius frigidatū sic corp' hois mor
tui & digit' manū erāt contracti tā
forte q' vix valebat distendi vel mo
ueri. & sic iacuit q'si exanimis a ma
ne usq' ad tertia magna. Est eni in
estate. Quia vero ego q' ad hoc fu
p'ns desideraba valde. scire q' arca eu
fuerat opata clemētia saluatoris. q'si
statū q' fuit ad se euerfus accessi ad
ai rogans q' p' caritate dei p'dicta
m' dice dignaret'. Ipe vero q'a d'ine
plurimū confidebat. totū hoc p' grāz
dei m' p' ordinem enarravit. Et in
sup' dixit. q' in cōficiendo & an. cor
sui e'at liq'factū ad modū cere val
de distemperate. & caro sua videbat
eē sine ossibz tale q' n' mēb' n' ma
n' poterat q'si leuare ad faciendū cru
cē sup' hostiā. Addeus. q' anq'm fiet
sacerdos fuit sibi ostensū q' debebat
sic deficē in missa. Et q'a multas mis
sas legat. & nō euenerat q' fuerat
an' p'dictū. putabat se in hoc fore
deceptū. Et fere quinquaginta diebus

an̄ assumpcionē bē marie v̄gis in q̄
h̄ iterū habuit. fuit sibi ostensu
q̄ h̄ dēbat sibi contingē circa assup
cionē. Et eāt oblit̄ istius p̄missiois
Ad laudē ⁊ grāz dñi ⁊

**Qualit̄
br̄a v̄go apparuit fr̄i corardo ī silua.**

Prouincia marthie anconitane
quasi q̄busdā stellis nobilibz
fuit decorā. s̄s s̄z fr̄ibz minoribz. q̄
sursū ⁊ dorsū corā deo s̄z ⁊ pximo ra
diosis v̄tutibz ⁊ lucebāt q̄z memoria
vere in b̄ndictōe d̄na ē. Int̄ q̄s fu
erūt aliq̄ t̄p̄ maiorā sp̄dera pre ce
teris clariora. s̄z feat̄ lucid̄ ātiq̄or
v̄ lucens sanctitate ⁊ ardens cari
tate d̄na. Cui⁹ lingua glorioſa.
sp̄ū sc̄o docta fruit̄ mirabiles faci
ebat. frat̄ etiā de benteuoglia de sc̄o
seuerino. q̄ fuit visus ī aere leuatus
p̄ magnū sp̄aciū a tra cū oraret in
silua a fr̄e massio de eadē tra. Cui
p̄t̄ illud miraculū dimisit pleben
datū et fr̄s ē feat̄ minor tā sic vite
q̄ multa feat̄ miracula ⁊ req̄esat
mori. Cui feat̄ benteuoglia dū sta
ret ad trabem bonati ⁊ solus custodi
ret v̄nū lepsiū. p̄ obiām coact̄ ⁊ cede
⁊ nolens illū leproſū ⁊ lūḡre. īposito
illo in p̄uo humero eū sic onera
tus prexit a loco dicto trabis usq̄
ad montē samūtinū ubi ali⁹ locus
eāt p̄ distancā quīdecim miliariorū
ab auroza incepta usq̄ ad ortū solis.
q̄t̄ si fuisset aq̄la vix forte potuisset
in tā modico tpe cū tanto pondere
trāsuolasse. De quo d̄no miraculo
oc̄s q̄ audierūt mirabilē stupuerūt.

fr̄ petr⁹ de monticulo q̄ visus
fuit in aere leuat⁹ a fr̄e serua
deo de vibino tūc gardiano suo
in loco antiquo ancone usq̄ ad
pedes crucifixi in alte positū for
te p̄ quīq̄z v̄l sex cubitos aut ar
ca. x in paumen to ecclesie. Hic
etiā cū quīq̄z q̄dragēsimā sc̄a
michaelis archangeli deuotissi
me ieiunass̄ ⁊ vltima die ie
iunij se in etiām concludisset.
auditus ē a quodā puerulo fr̄e
ad hoc studiose sub altari late
te. loqui cū sc̄issimo michaelē
archangelo ⁊ archangelis cū eo
et verba q̄ dicebant erant ista.
Dicebat archangelus frater
petre. tu p̄ me fidelit̄ laboras
ti ⁊ te multiplicat̄ affluxisti. et
ce ego veni ad te. ut petas q̄
cūq̄z volueris grāz. ego tibi illā
a d̄no impetrabo. R̄ndit frat̄
petrus Sanctissime princeps
curie celestis ⁊ fidelissime zelator
honoris dei. p̄ssime p̄tector a
numarū. hanc grām a te peto
vt̄ r̄missionē m̄ impetres oim̄
p̄ccatorū. R̄ndit archangel⁹ micha
el. Pete aliā grām. q̄z hanc
tibi facillime acq̄rā. frat̄ at
petrus aliud nō petebat. Archā
gelus michael concludit dicens
Ego p̄t̄ fidē et deuotionē quā
habes in me hāc tibi grāz quā
postulas ⁊ multas alias pro
curabo. finito vero colloquio
q̄d p̄ magnū noctis sp̄aciū du

117
rauit & liquit eum intime consolatum
Ipe huius fratris petri de sancto frater conradus
de officina predictus. cum isti starent
de familia in loco forani de custodi
a antonitana. frater conradus accessit
in siluam ad meditando divina.
frater autem petrus clanculo precepsit
post illum ut videt quid illi acci
deret frater vero conradus incepit be
atissima uirgine deuotissime la
crimis exorare. ut sibi haberet gratiam
a suo benedicto filio impetraret. ut
de illa dulcedine quam sanctus syme
on in die purificationis presen
sit cum christi saluatore benedictum
gestaret in uulnibus. aliquantulum
sentire ualeat. Qui exauditus
ab illa misericordissima domina.
erat uirgine glorie cum suo filio benedicto
& cum lucis claritate quod non solum te
nebras effugabat sed etiam aucta
lucina supabat. & appropinquans ad
fratrem conradum puerum illum spe
ciosissimum pro filijs hominum posuit
in uulnibus eius. Que frater conradus
deuotissime accipiens & labia la
bijs imprimens & pectori pectus
astringens totum liquorem in am
plexibus & osculis caritatis. frater
vero petrus hanc omnia clara luce
cernebat. & inde consolationem
mirabilem sentiebat que latenter
manebat in silua. Diu uero
uirgine cum filio recedentibus et frater

petrus festinat uerpediuit ad lo
cum. frater conradus cum edisset totum
festinatus & gaudebat uocabatur a fratre
petro & celibetose multa consolacione
habuisti hodie. Dicebat frater conradus
frater petre. Quid scias tu quod ego
habuerim. Rudebat frater petrus.
Dum scio celibetose quod sit te uirgo be
atissima & eius filius benedictus
uiscitauit. Quod audies frater
conradus quia sicut uel huius op
tabat secretum rogauit ut nemini
diceret. Erat enim tantus amor inter hos
duos quod quasi cor unum & anima una ui
debantur. Cuius frater conradus
in loco soroli orando liberauit ob
sessam ademone. & statim de dicto
loco affugit. ne matrem puelle libera
te ipsum inueniret & conuersus
apostoli fuerit. Quia frater conradus tota
nocte illa orauit & matrem puelle
prode apparuerat & apparendo
filiam liberauerat. Ad laudem domini etc.
**Qualiter christus apparuit fratri iohanni
de aluerna qui amplexando
christum fuit raptus.**
Quoniam gloriosus sit in conspectu
dei ut fratris appareret in elias
filijus quos in ordine suo spiritus sanctus ag
gregauit. ita quod uel gloria tanti patris
sunt filij sapientes. inter quos sin
gulariter fulsit frater iohannes super dictum
qui in celo ordinis tanquam stella mi

rabilis splendore grē rutilauit. **H**ic
nāq; cū in inuenili etate gerēt p̄ sa
pienciā cor seuile. p̄nē uia q̄ custod
corpis & mentis mundiciā totis uisc
ribz impiebat. **U**n cū adhuc eēt pue
rulus loriciā & arcū ferreū porta
bat ad carniē & abstinentie cenitē co
tidie baulauit ita qd dū in scō pe
tro de sermo cū canonis morare
tur aq; s̄a p̄is habitū assup̄siss.
illis splendide uiuētibz. ip̄e se absti
nētiē et miro rigore frenabat. &
int̄ delicias martiriū abstinentie
celebrab̄t. s; cū ad suū studiū an
gelicū obices socios multipliciter
patētur in tm̄ ut loriciā exuerēt &
abstinentiā impedirent. ip̄e inspi
rat̄ a deo cogitauit mūdū cū ama
toribz elinquē. & flore sue angeli
ce uimentutis brachys crucifixi
offerre in ordine s̄a b̄ti fr̄ans̄a. i
quo audierat crucis xpi stigmā
renouari. **C**ū ḡ in noīe dñi habi
tū fer̄m minor̄ assup̄siss & vni ma
gistro cōmissus fuiss̄ pro spuālū
disciplina cū ūba audiebt̄ dīna
aliqñ a m̄tro. cor ei' ut cera liq̄s
tens tāta suauitate grē in ūterio
ri hoīe r̄plebat̄ ut exterior homo
discurrē coact̄ aliqñ p̄ ortū. aliqñ
p̄ em̄as. aliqñ p̄ siluā cursim ūn
diq; curreat̄ v̄l arcub̄at. quē ad
modū flāma interior̄ ip̄ellebat
Successu uēo t̄p̄is hūc angelicū

puerul

uirū in diuisis statibz ordi
natis actionibz grā dīna
subuexit. **U**nq; ad splen
dore cherubeos. qñq; ad ig
nē seraphicū. qñq; ad an
gelica gaudia hūc ange
licū uirū grā dīna rapiebt̄.
Et qd plus ē qñq; ad dīna of
cula & excessiuos amoris xpi
amplex? nō solū int̄nus gus
tibz s; & signis exterioribz t̄p̄
a m̄ciū int̄mū assumebat.
Un accidit sibi quodā tpe qd
b̄n p̄ spaciū t̄rū ānoꝝ amo
ris xpi igne succensus ra
piebat cōsolationes mirabi
les & frequē in tali ardore ra
piebat̄ ad deū. **S**z q̄a deus
curā speciale de suis filijs ge
rit. nūc cōsolando p̄speis. nūc
exertendo adūsib. dū frater
iohānes p̄d̄s staēt̄ i quodā
loco subtraat̄ ē sibi ille radi
& stat̄ ignit̄. & em̄asit sine
amoe & linē. & fuit in mero c̄
p̄maxio. **P**t̄ quod cū aīa ip̄
si? dilā p̄nciā nō sentiet̄ anx
iabat̄ & cruciabat̄ p̄ siluā me
rens & anx̄. dilem̄ q̄ se mo
dicū dispensatiē abscondeat.
nullo mō. nulloq; loco xpi ihu
b̄ndicti dulcissimos āplexus.
& suauia & b̄n oscula sicut
cōsuecat̄ inuenire valebat.

Et hanc tribulationem per dies plures sustinuit eulans suspirans et lacrimans. Cum autem die quadam ambularet per desertam silvam in qua ipse met semitam fecerat ad pergendum. Et sic affluctus et desolatus incederet ad herens vni fago faciem lacrimosam in celo erexit. Et ecce qui sanat cunctos corde et alligat et ciones eorum dominus ihesus christus benedictus apparuit in eadem semita nichil tamen dicendo.

Quae cum sic iohannes recognoscere statim se prostravit ad pedes ipsius et gemitibus inenarrabilibus exorabat et humiliter supplicabat. ut succurrere dignaretur. quia sine te saluator dulcissime maneo in tebris et merore. Sine te agne mitissime maneo in angustiis et treore.

Sine te fili dei altissime maneo in confusione et rubore. Nam sine te sum bonus cunctis expoliatus. Nam sine te sum in tenebris obsecutus quia tu es ihesus lux vera genitum. Sine te sum perditus et dampnatus quia tu es vita aeterna et vita vitarum. Sine te sum sterilis et aridus. quia tu es deus deorum et genitum. In te sum totaliter consolatus. quia tu es deus nostra redemptionis amor et desiderium. pater est finis. et vinum beatissimum choros angelorum et corda sanctorum omnium. Illuina me gratia magister gratiosissime et pastor piissime quia sum tua oviscula agnus indignus. Et quia desiderium

quod differtur ad maiorem attendit a more. christus benedictus adhuc recessit per semitam super dicitur nichil penitus sibi loquens. **F**ratres vero iohannes videns quod christus benedictus recedebat et cum non exaudiebat. surgens iterum cum magna sancta importunitate sicut egenus et pauper iterum currit ad christum et ad pedes eius humiliter se prosternens cum lacrimis deuotissime exoravit. **D**ihu dulcissime misere mei quoniam tribulor exaudi me in multitudinem misericordie tue et in veritate salutis tue. et redde mihi letitiam salutaris tui quia misericordia tua plena est terra. tu scias quoniam vehementer tribulor. **R**ogo supplicat quod aie mee obtenebrata succurras velociter. **E**t iterum saluator recessit nichil loquens fratri iohanni et in nullo ipse consolans videbat velle recedere. vadens per semitam ambulans faciens sicut merum cum pueruloque desiderium eius amplius inflammat. **Q**uae cum filio lac subtraxerit et ille lac quisierit et per fletum misericordiam amplectens illum et osculas recipit in maiori dulcedine. **V**nde fratres iohannes tunc in secum ihesum christum benedictum lacrimando vehementer pregebat sicut lactes post matrem. et puulum per patrem. et humilis discipulus post matrem misericordiam.

Cum autem pervenisset christus benedictus. faciem suam gratiosam ad fratrem iohannem convertit et expandit verabiles manus suas sicut sacerdos quoniam se vertit ad populum. **T**unc fratres iohannes vidit radios lucis mirabiles de sanctissimo pectore Christi egredientes non solum totam silvam illu-

ad eum

minantes exteri. s; etiā corp^o et
aiam interius explorantes diuis splē
doribz. Vñ statū frat iohes fuit dor
tus quēadmodū huilē & euerētē
actū debēt tenē cū xpō bñdīō. Nā
statū pīcat se ad pedes cristi. Cris
tus vco bñdictus pedes illos sās
mos demēt sibi exhibuit. vbi tot
lacrimas frat iohes effudit q; q̄si
videbat alia magdalena. rogās
q; ad pīcā ei' nō respiciat. s; p; suā
sāssimā passionē & aspersionē sang
uīs gloriosi aīaz ei' r̄susātare i
grām diuini amoris dignāctur.
Cū h' sit tuū mandātū ut te toto
corde & totis viribz dilige valeā.
qd̄ mādātū sine tuo adiutorio nul
lus valet p̄ficē. Adiuua me q; a
māssimē ihu criste ut totis viri
bus amē te. Dū autē fr̄ iohes sic
instant orāct & ad pedes xpī iace
ret. tantū inde recepit grām q; to
tus ibi extatit ēnouat. & sicut mag
dalena p̄asificat & consolat. Et tūc
frat iohes sentiens tantē grē do
nū cepit grās age' deo. & pedes ei'
huilē osculari erigendo se ut sal
uatore cū grārū actioē respiceret.
et crist' bñdictus man' suas sās
simas ad osculandū eidē exhibuit
et expandit. In ipā ap̄tioē manu
um fr̄ iohānes se erigens accessit
ad pedes dñi ihu et amplexatus
ē ihm. & crist' bñdictus amplexa
tus ē ipm. Et inde osculans frat

iohānes sāssimā pect' cristi
sensit tm̄ odore diuinū. q;
si oīa mūdi aromata cōgre
garentur in vñū. Espectu
illius dñi odoris fetor putri
dus putaretur. Et sup hoc
de ipō pectoe saluatoris egre
diebantur rady sup̄diti il
luminātes mentes interius
et exteri' & oīa arcūquaq;
Et in hoc āplexu odoe ac
lumin. b; in ipō bñd pectoe
dñi ihu cristi fuit captus
frat iohes & totalit' cōsola
t' & mirabilit' illustratus.
Nā ex tūc q̄a de sacro dñia
pectoris potauerat dono sa
pientiae & grā dei vbi ēplet'
est. vba miranda & super
enarrabilia frequēcius erut
tabat. Et q̄a de ventre eius
fluebant fluūa aq; viue q̄s
potauerat de abyssō pectois
dñi ihu cristi. ideo mētes
audienciū imutabat & frui
tus mirabiles faciebat. Il
le insup odor p̄ditus q̄s
et splendor quē ibi p̄sense
rat p; plures mēses in eius
aīa p̄durauit. Et q; plus ē
in dicta semita beati dñia
pedes p̄tererūt & p; amplū
spatū arcūquaq; eundē
splendore & odore p; multa
t̄pa sentiebat. Rediens ad

se frat iohanes p' raptū p'
ductū. xps bndictus dispa
ruit & ipē postmodū sp con
solat' ē. & illuāt' emāsit.
Et tūc inuenit humanitatē
xpi sicut erat aut in ille q ab
ore fris iohis habuit. S; muc
nut aīz suā in abyssō dīni
tatis sepultā & ē multas & ma
nifestis testimonijs pbatū.
Nā corā romana curia & co
rā regibz & baronibz & corā ma
gistris & doctoribz tā pfunda
& alta lūm eructabāt q omes
in stuporē mirabilē conūtebāt
Cū ipē frat iohes cēt homo qī
sine lris? tū qstiones subti
lissimas & altissimas de t'nita
te & alijs scripturē mysterijs:
mirabilē declarabat. N; aut
vt sup' patet fr iohes pmo
ad pedes xpi cū lacrimis. postea
ad man' cū brachijs. & tūc ad
pect' bīm cū raptū & radys sus
cipitur. sūt mag' misteria q
nō possūt v'bis breuibz explicari.
S; q vult hoc scire legat ber
nardū in canticis canticorū. q
hos g'dus p ordine ibi ponit.
S; incipienā ad pedes. p'ficia
entiā ad man'. p'fectoz vero
ad osculū & amplexū. N; v'cō
xps bndictus nichil loquedo frī
iohāni tantā grām contulit. &
donauit. q sicut pastor optim' ma

119
gis studebat aīz dīnis sensibz pas
cē q auribz carnis exterioribz sois
strepē. qn nō in exterioribz s; i mti
mis ē v'gnū dei. Dis em' glā ei' ab
intus dicit ppha Ad laudē dñi nrī
frī *Qualit' iohi de aluerna orāti pro
qdā frē frā est sibi diuina respō
sio: : : Am*

Rogatus frat iohanes sup'dict'
a frē iacobo de fallerono q ro
gaēt deū de qdā scrupulo isacē qd
ipm valde affligebāt. videls de qui
busdā q ad sacerdotale officū pti
nebat. A dño habuit esponsū an
festū laurency ut etulit ipē sibi. a
itq q dñs dixit sibi. Ipē sacerdos ^{est}
secū dñi dei. Et cū adhuc ipm cōsā ^{ordine}
stimulacēt rogauit iterū q de h' roga
ret dñm. Vñ ipē fidelit' in vigilia
sā laurency de nocte cū vigilaēt et o
raēt dñm ut meitis sā laurency de
scrupulo ipm certificāēt. apparuit
sibi vigilanti & oranti b'is laurecā
indutus vestibz albis ad modū leui
te. & dixit ei. Ego sum leuita laure
cūs. & ipē pro quo oras ē sacerdos
secundū ordinacōnē dīnā. Et tūc
fuit certificat' & valde cōsolatus de
dubio qd habebat. Iterū eidē frī
iohāni cū frēs cantaret saluē v'gīā
de sero. apparuit ei s'cō laurecā in for
ma adolescentis. indut' dalmaticā
rubea & portans cratē ferreā dixit
ei. Ista craticula glorificauit me
i celo. & arebitas carbonū dedit m

plenitudinē dulcedis dei. Et adu-
gens ait. Si tu vis gloriā & dulcedi-
nē dei hīc. sustine patient' passioz
& amaritudinē mūdi. Stent autē
sanct' laurēti' cū eo sic' visibilē don-
cantata fuit antiphō p̄dā. Postea
frēs iuerūt pausatū. & ipē emāsit
in choro cū scō laurētio. Qui certi-
ficans eū & consolans disparuit.
et reliquō eū in tanto amorē & di-
lectōe dīna. q̄ p̄ totā noctē dicti festi
nichil dormiunt. Et totā cū cōso-
lacione miranda transiuit. Itē
idē frat' iohēs cū semel missā deuotissime
celebraret cōsecrata hostia.
ānullata fuit in aspectū ei' totale
forma parisi. & in ictu oculi appa-
ruit ibi xp̄s indut' veste rubea.
q̄ dedit sibi tantā cōsolacionē dul-
cedis. q̄ si nō esset q̄ emāsit sibi
intellectus fuisset rapt' in extasi.
et in ipā visionē certificat' fuit
q̄ p̄t' illā missā placat' fuit dñs
p̄ toto mūdo. & maxime pro suis
rēcomendatis ad laudē dñi nr̄i. **Qualit' fr' iohēs cū celebraret
vidit animas de purgato-
rio liberari:**

Quom dicitur frat' iohānes
celebraret missā in cōme-
moracione oīm defunctor'. optu-
lit cū tanto caritatis affectu. et
cōpassione pietatis illud altissi-
mū sacramētū. cui' efficacā su-

per oīa suffragia desiderat
aīe defunctor'. q̄ liq̄ fiebat
totus in dulcedine pietatis
et melliflua dilectōe supna.
Cū g' in dicta deuota mis-
sa corp' dñi sanctissimū le-
uaet in altū offerens illud
deo p̄t' ut amorē illi' q̄ in
cruce pependit. aīas ab ipō
creatas & redemptas de carce-
misericordit' liberaet. vidit
q̄si īfinitas aīas de purga-
torio egredi q̄si multitudiez
fintillarū de ignita fornace
p̄deūcū. Et vidit ad celestē
patrīn' aduolantes p̄t' me-
rita xp̄i q̄ p̄ humana salute
in cruce pependit & ī illa sa-
cratissima hostia cotidie of-
fertur pro viuis & mortuis.
q̄ est dō bñdictus hō lux et
vita. redemptor & iusticia et
sanctificā sempiterna ī sc̄la. **Qualit' frat' iohēs
vidit bñm franciscū cū mul-
tis frīb' & q̄lit' fr' iacob' lo-
cut' ē sibi p' mortē.**
Quompoē quo fr' iacobus
de fallerono sc̄s hō infirma-
bat in loco molliani custodie
fermane & puīcia marchie.
frat' iohēs de alūna orabat
deū p̄ dō frē iacobo fūit
infirmitate. orōe mentali & p'

cordiali desiderio. quia ipse tantum
premi intime diligebat. Et dum
sic attente oraret. factus est cetera
si vidit in aere exercitum ange-
lorum multorum et sanctorum cum clari-
tate super cellam suam quam erat in sil-
ua manentium. Et erat tanta
claritas quod tota communio in
circuito resplendebat. In quos
angelos vidit dominum infirmum
per quo ipse rogabit stantem speci-
osissimum candidis vestibus
emittentem. Vidit eam ibidem be-
atum premissum fratris sancti
matthaei sacris insignitum et gloria
mirabili resplendentem. Vidit et
recognovit fratrem lucidum sanctum.
et fratrem mattheum antiquum de
monte rubiano. et plures alios
fratres quos nunquam in hac vita vide-
rat recognovit quem cum multis
sanctis filii gloria fulgebant. Et dum
haec cerneret sibi fuit revelatum
per certo de salvacione ipsius
infirmi. et quod ipsa infirmitate
transire debeat ad dominum. sed
non immediate erat transiturus in ce-
lum. quia oportebat eum aliquantu-
lum purgari. fratrem autem iohannes qui
hoc videbat propter salutem et gloriam
domini fratris in tantum gaudebat. quod in-
dulcedine spiritus fratrem iacobum
frequentiter vocabat dicens intra
cordis archana. fratrem iacobe
mi fidelissime siue christi. fratrem

120
iacobe patri mi dilectissime. fratrem iaco-
be socium angelorum. fratrem iacobe consors
beatorum. et sic certificatus de morte fratris
iacobi et letificatus de salute anime.
cessit de loco masse ubi habet visi-
onem habuerat. et iit ad visitationem
dum eum molliam ubi invenit ductum
infirmum ita infirmitate gravatum
quod vix poterat sibi loqui. cum fratrem
iohannes annuntiavit quod morietur
et tantum leo securus et gaudens tran-
siret ad vitam. Ipse autem fratrem iacobum
iam de salute sua certus. totum exhi-
laratus tantum mente quam facie ipsum fratrem
iohannem cum leticia et risu pulcher-
rimo et visu iocundo suscepit. eo
quod sibi tantum iocunda novum portave-
rat. et quia ipsum tantum filium diligebat.
seque sibi intime recomendans indi-
cavit sibi se iam resolvi a corpore.
Dum fratrem iohannes rogavit eum ut si-
bi post mortem loqui dignaretur. Quod
fratrem iacobum promissit si promitteret be-
nignitas salvatoris. Et his dictis
appropinquante hora exiit fratrem iacobus
cepit devote dicere. O in pace. o in
idipsum. o dormiam. o requiescam. Et his
dictis cum iocunda et leta facie misit
ad dominum ihesum christum. fratrem autem iohannes
eversus ad locum masse expectabat
promissum fratris iacobi in die quem se dice-
rat locuturum. Et cum expectaret
apparuit sibi christus cum claritate magis
et comitibus mirabili angelorum et sanctorum.
Et recordatus est fratrem iohannes de fratre iaco-

bo & recomendauit eū cristo. Post
hoc die sequenti fr̄e iohāne stāte
in silua masse apparuit sibi frat̄
iacobz comitantibz angelis totus
gloriosus & let⁹. Qui dixit frater
iohēs. **Q**uā p̄ q̄re nō fuisti in locut⁹
in die q̄ pmiseras? Ille r̄ndit. **E**ra
indigebā aliquā tū purgari. s; e
adē hora q̄ xp̄s tibi apparuit. appa
rui fr̄ iacobo lapto de massa sc̄o
iuuati. & seruiēti in missa ubi vi
dit hostiā sacrā hora eleuatiōis
cōuersam in puerū vniū pulcher
rimū. & locut⁹ sui deo fr̄i dicens.
Hodie aī illo puero vado ad regnū.
q̄a nullus p̄t ire nisi p̄ ip̄m. Et q̄n
tu r̄comendasti me xp̄o fuisti exau
ditus. **E**t eadē hora q̄ fui locut⁹ fr̄i
iacobo p̄dō fui liberat⁹. **E**t his dict⁹
p̄rexit ad dnm̄. **E**t fr̄ iohēs emāsit
valde cōsolat⁹. **F**r̄ aut̄ iacobz de fale
rono miḡuit i vigilia s̄c̄i pauli apli
mēse iulij. & r̄quiescit in loco molli
ani ubi facit multa miracula ad
laudē dñi r̄c̄. **Qualit̄ frat̄ io**
hānes habuit sp̄m̄ r̄uelatiōis
Quā q̄dā p̄sone haberent q̄
dā p̄c̄ā tribulia & abscondita que
nullus poteat sc̄ie nisi p̄ r̄uelatio
nē diuinā de quibz aliqui erant
mortui aliq̄ viui. **F**rat̄ iohānes per
r̄uelatiōnē diuinā viuētibz occulta
p̄c̄ā detexit. **Q**uod illi ad p̄nāz
sūt cōuersi. quoz vn⁹ dixit q̄ p̄c̄m
quod frat̄ frat̄ iohānes detexerat

ferat anq̄ frat̄ iohēs est nat⁹
in mūdo. **E**t ille cui hoc dixit
m̄ dixit. **E**t cōfessi sunt q̄ e
rant vca illa q̄ frat̄ iohēs de
ip̄is dicebat. **F**uit enā r̄uela
tū eadē q̄ aliqui illoz q̄ erant
mortui perierāt morte t̄pali
et etna. et aliq̄ t̄m̄ morte t̄pali
& fuit hoc sibi certitudinalit̄
demonstratū. **E**t ego vidi fr̄ez
fide dignū q̄ cognouit p̄sonas
De visione fr̄is leois. & illas
quō ip̄a fuit r̄uelā sc̄o f.
Quodā t̄pe dū fr̄s fr̄as
est ḡuit infirm⁹ frater
leo sibi cū multa deuotione et
diligencia seruebat. **C**ū aut̄
q̄dā vice fr̄ leo staret p̄e b̄m̄
fr̄asitū & daret se orōi factus
in extasi ductus ē maximū
quoddā flumē & ipetuosū et
latū. ubi cū aspicer̄ t̄nc̄utes.
vidit aliquos fr̄ez oneratos
ingredi dictū flumē. **Q**ui sta
tim ab ipetuositate fluminis
subuertebantur. & absorbebat
eos vorax profunditas. **A**liq̄
ibant usq̄ ad t̄riā p̄tē flu
minis. et peribant. **A**liq̄ usq̄
ad mediū. **A**liq̄ q̄si usq̄ ad fi
nē. **Q**ui oēs p̄t̄ sarcanas et
oneā q̄ portabant diuisimode
secūdū diuisas sarcanas a fluē
ingebantur & peribant crude
lissime absq̄ dñi r̄medio. **F**rat̄

121
aut leo videns tm periculum
cōpariebatur illis. Et ecce su-
bito apparuerūt aliq̄ fr̄es si-
ne onere l' sarana oīs rei. in
q̄bz sola paup̄tas sc̄a elucebat.
Et intrantes flumē transi-
bāt sine aliq̄ lesione. Sc̄s ve-
ro f' p' sp̄m̄ sciens q' f' leo vi-
derat aliquā visionē. p' q̄
ēdyt ad se frat' leo vocauit
eū sc̄s f' ait. Dic m̄ qd vi-
disti. Et ille r̄tauit p' ordinē
cūta q̄ videat. Cui sc̄s f' ait.
Vera sūt q̄ vidisti. Nā flumē
ē mūdus iste. fr̄es q̄ sorbetur
a flumine sunt illi q̄ p'fessio-
nē euāgelicā et paup̄tatē volū-
tariā nō sequūtur. Illi vero q̄ si-
ne periculo t̄nsibāt sūt fr̄es
sp̄m̄ dei habentes q̄ nichil ter-
renū l' carnale amāt. ā q̄rūt
ā possident. s' habentes alimē-
ta et quibz regant' hīs contēti sūt.
sequentes cr̄istū i cruce nudatū.
et on' crucis eius et uigū obic-
tus leuissimū et suauē cotidie
amplexantur. Ideo finaliter et
sine periculo de t'palibz t̄nsēūt
ad et̄na. Ad laudē dñi nr̄i et̄.
Quale quidā tyrān' magn'
vidēs unū de socijs b̄i f. ele-
uatū tribz viabus in aere us-
q' ad culmē palatij cōuersus
ē ad dñm. et fr̄s est fr̄ minor.

Hoc fuit euidētissimū signū
q' ordo b̄i francisci fuit fū-
datus a dō. q' statū qm̄ cepit multa
plicari incepit q̄si usq' ad fines t̄re
p̄uenire. Vñ sc̄s f. sciens se xp̄o in
ōnibz s'formae mittebt' fr̄es suos
binos ad p̄dicandū p' vniūsas pro-
uincias. Et tā mira p' eos dñs faci-
ebat q' q̄si in oēm t̄ram exiuit son-
cor et in fines orbis t̄re v̄ba cor. Vñ
accidit sel' q' duo de illis nouellis le-
giti p̄is disapul' ad ignotas p̄tes p-
gentes p̄uenērūt ad quoddā cast̄rū
pessimis hoībz plenu. In q̄ ecā cat
quidā magn' tyrān' et multū cru-
delis et ipius q̄si caput et dux oīm
illoz pessimoz et p̄donū. Etat t̄n-
ḡnē nobilis s' moribz pessim' et igno-
bilis. Ad qd cast̄rū dū ducti duo fr̄es
afflucti fame. fr̄igoē et laboē q̄si agni-
nē lupos de sero simplr p̄uenissent.
rogauerūt p' int̄nūcū illū tyrānū
dñm cast̄ri q' ipos r̄apet i hospicio
illa nocte amoc' dñi nr̄i ihu cr̄is. ti.
Quos ille dñs inspirat' ḡiantes
suscepit et multā sp̄ssione ill' et cu-
rialitatē exhibuit. Nā fecit illis
fieri magnū et parac' fecit m̄sam
moē nobiliū. Disubentibz vero fr̄i-
bz et alijs cūctis. vñ illoz fr̄m q̄ cat
sacerdos h̄ns gr̄aciā loquendi de deo
singularē. videns q' null' disc̄p̄ bē
cū de deo l' de salute aīe tractaret
ā loquētur. s' solū de p̄ncipibz et

hij

palacū

occasione et alijs malis multis
q̄ hinc inde pertrauerant et gau-
debant in rebus pessimis. et de impieta-
tibus q̄s usq̄ quaq̄ comiserat. Un̄ fr̄
infectione corporali cupiens ille frat̄
hospitē suū et ceteros celesti cibo ifi-
cē dixit dnō illi. Dnē magnā auri-
alitate et caritate nobis exhibuistis.
et ideo multū essem⁹ ingrat⁹ si nō vo-
bis aliq̄ bona secūdū deū ēpendere
studerem⁹. **¶** Et rogam⁹ q̄ faciatis
totā familiā cōgregari ut p̄ bñficijs
corporalibz a vob̄ ēceptis spūalia re-
pendam⁹. **¶** Quorū rogamunibz asse-
nens dicit dñs fecit oēs cōgregari co-
rā fr̄ibz. **¶** Et fecit ille incepit de glā
paradisi loq̄. quō ibi ē sempiterna le-
titia. ibi societas angelorū. securitas
bñorū. Ibi glā ifinita. ibi copia celestī
thesaurorū. ibi vita p̄petua. lux
inarrabilis. Pax inpturbabilis.
sanitas icorruptibilis. Ibi dei p̄nā
et oñe bonū et nullū malū. **¶** Et hō
p̄t p̄nā suā et miserā suā p̄dit tot
et tanta bona. et accipit ifernū ubi
dolor ē et tristitia sempiterna. societas
demonū serpenū et draconū. Ubi
infinita miseria. et vita sine vita. te-
nebre palpabiles. et lucifer in p̄nā.
Ubi turbatio et ira. sempitern⁹ ignis et
glacies. vmes et rabies. fames et sitis.
Ubi mors sine morte. gemit⁹. lac̄me.
stridor denū. et eternitas tormētōrū.
Ibi oñe malū et carēcia oīs boni.

Et cū cōphendi. oñes vos ad
tanta mala curritis festinatē.
nā nūl boni opis l̄ sermōis in vo-
bis apparet. Un̄ cōsulo et admo-
neo vos carissimi. pro vilijs rebz
mūdi et voluptatibz carnis q̄ oīa
tū fecit velut vmb̄ nolite p̄de il-
la sūma et in etnū duratura ce-
lestia bona. n̄ sic currite festinētis
ad tā magna et acerba tormēta.
¶ Et his dicitis in v̄tute sp̄s s̄a a
fr̄e p̄duto. dñs castri tact⁹ intri-
secus et corde cōpūct⁹ p̄dit ad
pedes fr̄is. et ip̄e cū oñibz alijs
cepit amarissime flere rogās
et petens a fr̄e ut ip̄m in viā
salutis dirigēt. **¶** Et cōfessione fr̄i
cū multis lac̄mis et intima cō-
pūctōne eadē fr̄i. dixit ei frat̄
q̄ oportet eū in rēdemptōne
suorū p̄ccōrū peregrinari per
sanctuarīa. atteri p̄ ieiunia. vi-
gilāe in orōibz. et insistē largis
elemosinis et alijs opibz pieta-
tis. **¶** Dñs vero ille rēdit. **¶** Et ca-
rissime. ego enī nūq̄ istā pro-
uinciā exiui. p̄ nē n̄ aue maria.
nec alias orōes scio dicē. et ideo
aliā p̄nāz in inūgatis. Ille ve-
ro frat̄ fr̄o ait. **¶** Carissime ego vo-
lo fideiubere p̄ te. et ex caritate
dei p̄ p̄ccōs tuos intredē ad dñm
ad dñm ih̄m x̄istū ut aīa tua
nō pereat. **¶** Et nūc ad p̄nā nolo

122
q̄ alia p̄uiaz facias nisi q̄ h̄
sero tuus p̄p̄ris manibz portas
m̄ de paleis ubi ego ⁊ soc̄ me
q̄esam? Qui cū gaudio pale
as portauit ⁊ l̄m̄ diligentet
parauit in vna camera ubi lu
m̄e ardebat. Et videns p̄fatus
d̄ns q̄ frat̄ ille tā sc̄a et v̄tuosa
v̄ba p̄tulerat. Accepit q̄ eēt sc̄s
homo et posuit in corde suo explo
rāc̄ diligent̄ quid faceret illa noc
te. Et vidit q̄ s̄s frat̄ sero se
posuit ad dormiendū in lecto
⁊ cū putaret oēs profunde dor
mire surrexit in tempeste noctis
silencio ⁊ pro fideiussione facta
expandens manū ad d̄nm̄. et
orās p̄ illo indulgenciā ip̄ius
p̄ p̄c̄is postulabat. Et ecce in
ip̄a orōe eleuat̄ ē in aere frat̄
usq̄ ad culmē palatij. ⁊ ibi in
aē frat̄ tā magnū fletū pro
ciā dicti d̄ni indulgenciā pos
tulando. q̄ vix v̄m̄q̄ fuit visus
homo q̄ caros suos cō sanguine
os seu amicos defunctos tā cor
dialit̄ flēt. sicut iste frat̄ pro
p̄c̄is illius. Et fuit in illa
nocte ter̄ eleuat̄ in aere sp̄
tū lamētō pio ⁊ lacrimis cōpas
siuis. Et ille d̄ns letant̄ obser
uās oīa p̄d̄c̄a audiebat cari
tatiuū lamentū ⁊ cōpassiuos
singultus lacrimarū. Vñ statū
de mane consurgens ad p̄edes

padit dicti fr̄is et cū lacrimis cōpūc
tionis rogabat ut ip̄m̄ in viā salu
tis diriget ad oīa paratū firmiter
q̄ iuberet. Fr̄e sc̄o igitur cōsultente v̄e
didit ciā q̄ habuit. ⁊ stituta res
tituit. ⁊ cetera pauperibz sc̄cū sc̄m̄
euāgelū cūctā distribuuit. ⁊ semetip̄z
d̄no offerens ordinē fr̄m̄ minorū in
tūc ⁊ cū laudabili p̄seuerācia in sc̄m̄z
vitā finiuit. Ceteri satellites ⁊ sodā
les compūcti corde vitā in meli⁹ mu
tauerūt. Sic fructificauit sancta
simplicitas illoz fr̄m̄. nō de aristo
tile vel philosophis p̄dicans. s̄ de pe
nis inferni ⁊ gl̄a paradisi cū breui
tate sermonis sicut ī r̄gula sc̄a dicit
Ad laudē d̄ni n̄ri ⁊ **¶ Studiū nō**
Quidā frat̄ minor s̄z placuit b̄s f.
fr̄ iohes de saadia t̄pe b̄i f.
ministr̄ eāt bononie ⁊ valde lr̄atus
q̄ absq̄ licēcia b̄i f. ordinauit studi
um bononie. H̄s aut̄ fr̄a sc̄o absē
ti fuit nūciatū tale studiū bononie
ordinatū esse. H̄s aut̄ f. im̄mediate
iuit bononiā ⁊ dure r̄phendit illū
ministr̄z dicens. Tu vis destrue or
dinē meū. Desiderabā ⁊ volebā ex
emplo d̄ni mei ihu cristi fr̄es me
os magis orac̄ q̄ legē. Recedens de
bononia sc̄o f. maledixit ei dicta ma
ledictōe. Qui statū p̄ maledictio
nē cepit infirmari ⁊ infirm⁹ ḡuis
p̄ fr̄es misit rogando sc̄m̄ f. ut re
tractaret maledictionē. R̄ndit b̄s f.
Illā maledictōē q̄ illi maledixit. cō

firmavit in celo dñs ihs xristus
et maledictus ē. Infirm⁹ itaq;
minist⁹ tristis iacebat sup lectū
7 male cōsolatus. Et ecce subito
descendit de alto quedā gutta igne
a 7 sulphurea sup corpus eius p
forans ipm 7 lectū in quo iacebat
et cū maximo fetore ipse miser ex
piravit 7 dyabolus accepit animam

Videns. aliqñ vica **U**lpus.
Urus scā f. petri carthany tur
bā fr̄m frequentā scām mariam
de porciacula frequentā n̄ ad
puidendū in necessarijs habūdact
dixit ad scā f. Nescio p̄ quid faci
am cū tantis vndiq; cōfluentibz
fr̄bz. nō habeo quō sufficiant pro
uideā. Placeat oro te q̄ intrācū
nouicioꝝ res aliq̄ cōseruentur ad
q̄s expendendās veauratur tpe opo
tuno. Et sc̄s f. respondit. Absit hec
pietas frat̄ carissime ut p̄ quis ho
mine unpie agatur in cūgula. Et
ille. Quid igitur faciā? R̄ndit sc̄s
fr̄at̄iscus. Altare inq̄d spolia b̄te v̄
ginis 7 variū aufer ornamentū
altaris. cū alit̄ indigentibz subue
nire nō poteris. Crede gratus ha
bebit n̄r dei euāgelū filij seruac̄
suū q̄ spoliac̄ altare vestitū. filiū
q̄ cōtemptū. dñs mittet q̄ n̄r q̄
nobis condonauit. repit. tura.
Nō ut queq; hec igeminabat s̄
q̄ntū fr̄es declinabāt a paupertate.
tm̄ mūdus declinabat ab eis. et q̄

rent inquit 7 nō inuenient.
S; si dñaz meā cōplexi fuerit
mundus eos nutriet. q̄a mū
do dati sūt ad salutē. Depe
dicebat fr̄bz b̄is f. Hec tria i
cōmendo vobis. s̄ simplicita
tē cōt̄ inordinatū appetitū
sc̄e. orōem quā dyabol⁹ stu
det sp̄ auferre p̄ multas in
nes opaciones. Amore s̄ pau
ptatis 7 ipām scām paupertatē

Quodā vice dixit xrist⁹
fr̄i leoni soao b̄i f. E
go lamentor de fr̄bz. Qui es
pondit frat̄ leo. De quibz
dixit. De tribz. s̄ q̄ nō cog
noscut beneficia mea q̄ eis
largitus sū ut b̄i sis et im
pendo cotidie. cū nō seminat
neq; metat. Et q̄a tō die mur
murent et ociosi sūt. Et q̄a
sepe ad irā se habent inuicē
et ad amore nō r̄deūt nō p
tentes iniurijs q̄s recipiūt.

Quodā tpe apud scām
mariā de porciacula
cōsideras b̄is f. q̄ lucrū orōis
p̄ v̄ba ociosa p̄ orōez defluēt.
contra lapsū ociosoꝝ v̄boꝝ
hoc remediū ordinauit diceb.
Quicūq; ociosū vl̄ inutile
v̄bū p̄uulerit teneatur statū
dicē culpā suā. 7 pro singul
ociosis verbis semel dicē p̄
nē. Sic aut̄ volo ut si prius

se culpaueit de comisso dicit
p̄ n̄ pro aīa sua. si ab alio.
fuit edargutus p̄us. aīe re
darguentis attribuat **De visi
one quā vidit fr̄ leo de iudicio.**

Hat leo habuit hanc **leg**
visionē. Videbat nāq̄
in sompnis. et ecce iudiciū pa
rabatur. et angeli canebāt tu
bas et gens cōgregabat in q̄
dā prato magno. et ecce due
scale posite erant. vna ex vna
pte et alia ex alia pte. vna e
rat rubea et alia alba. et abe
attingebant a terra usq̄ ad ce
lū. Apparuit aut̄ cristus in
summitate rubeae q̄si irat⁹ et of
fensus. et b̄s f. ape ip̄m infe
rius et descendens aliquantu
lū clamabat ad fr̄es suos for
tissime dices. Venite fr̄es veīte
ascendite ad dñm q̄ vocat vos.
Confidite ne timeatis. venite.
fr̄es aut̄ multi cōueniebant
ad iudiciū cōfisi de clamore
p̄is. currebant et incipiebāt
ascendē scalā rubeā valenter.
Cū aut̄ ascenderent. alius ca
debat de tertio ḡdu. alius de
q̄rto. ali⁹ de decimo. alij de me
diate. alij q̄si de summitate sca
le. **H**is v̄o f. videns hoc mot⁹
cōpassione ad tantā ruīnā. ro
gabatur xpm̄ iudicē p̄ filijs suis.
Cristus vero ostendebat ma

123
nus suos et latus b̄s f. in q̄bz vi
debantur renouate plage eius. de
q̄bus etiā stillabat sanguis iten
tissime et diceb̄t. Ecce ista fecerūt in
fr̄es tui. Dū b̄s f. p̄seueraret pos
tulans miām p̄ fr̄ibz. post breuē
morulā iterū aliquantulū descen
debat. **N**ō desperetis s̄ cōfide. Cur
rite ad scalā albā. Currite et ascē
dite. ibi suscipiemini p̄ eā intrabi
tis. Currentibz aut̄ fr̄ibz ad scalā
albā ex amonitione p̄na. ecce b̄a
v̄go maria mat̄ xpi apparuit in
summitate scale et recipiebat eos
et ingrediebantur r̄gnū sine laboe.

R **De tribulatione ordinis** **leg**
Etiaut sc̄s frat̄ conuadus
sicut habuit a fr̄e leone q̄ sc̄s f.
orabat semel apud sc̄m mariā
de **poramentis** angulis post tri
bunā eccl̄e. et tenebat man⁹ p̄tensas
in celū dicens. Dñe miserere p̄plo tuo
p̄te ei. Cui apparuit cristus dicens.
Bene oras et ego libent̄ exaudio q̄a
multū constat in te paū magnū de
di. Verūptū facias in vnu. et ego
misereror toti p̄plo. s̄ q̄ ordo tuus
stet in esse et sit me⁹ solūmō. s̄ tps
veniet q̄n̄ recedet a me et ego susti
nebo ordinē ad tps apt̄ mūdū q̄a
cōfidūt in eis et reputat ordinē
lucē et lumē suū. **D**z post dabo po
testatē meā demonibz. q̄a suscita
būt eis vbiq̄ tot scandala et tribu
laciones q̄ expellentur et fugabū

tur de oibz. Et si ibit fili' ad do-
mū p'ris p' pane. dabit ei cū bacu-
lo in capite. Et si scirent frēs tribu-
lationē illoz dicitū iā inaperent
fugē. & multi fugient ad desertā.
Et b'is f. interrogauit dñm. Dñe
quō ibi uiuent? Cui cristus. Ego
q' pau' filios isrl' in deserto pasca
eos in herbis. & dabo herbis illis
sapores varios sicut tūc māne.
et postea isti ibūt et ēdificabūt
ordinē in statu p'mo & p'fō. Ve-
āt illis q' de sola sibi spe cōuersa-
tionis plaudentes torpescēt o'ao.
nec r'sistent temptationibz cōstāt
p'missis ad p'bauonē elāz. qm̄
soli q' p'p'ati fuerint accipient co-
ronā uite. q's exercitat interim
malicia r'p'boz. Ad laudē dñi &

De malo p'rie volūtatis.

Dixit dñs ad adā. De omni
ligno comedē. de ligno at
sciē boni & mali ne comedas. De
omni ligno paradisi poteat come-
dē q'a dū nō uenit cōtra obiam
n' peccauit. Ille enī comedit de
ligno sciē boni & mali q' sibi suā
voluntate appriat & se exaltat de
bonis q' dñs dicit & opatur i ipō.
& sic p' suggestionē dyaboli & trās-
gressionē mandati factū ē pomū
sciē mali. vñ oportet q' sustineat
penā. De p'fā obedientia.

Dixit dñs in euāgelio Qui
nō r'nuāuerit oibz que

possidet nō p't me' esse disa-
pulus. & q' voluerit aīaz suā
saluā facē p'det eā. Ille uero
ēl'inguit om̄ q' possidet et p-
dit corp' suū q' seipm̄ totū
p'bz ad obiaz in manibz sui
plati. & q'tqd' facit & dicit q'
ipē sciat q' nō sit cont' volū-
tate ei' dū bonū sit qd' facit
vca' obia ē. Et si qm̄ subdit'
videat meliora et vtiliora aīe
sue q's ea q' plat' sibi p'cipiat
sua volūtate deo sacrificet. que
aut' sūt plati. ope student ad
imple'. Nā hec est caritativa
obia. q'a deo & pximo satisfa-
cit. Si uero plat' aliqd' contra
aiām suā p'cipiat. licet ei nō
obediat tñ ipm̄ nō dimittat.
Et si ab aliq'bz p'secutionē inde
sustinuit. magis eos diligit
p'p' deū. Nā q' prius p'secutio
nē sustinet. q's uelut a frībz su-
is separari. v' p'manz in per-
fā obia. q'a ponit aīaz suam
p' frībz suis. Sūt enī multi
r'ligiosi q' sub specie meliora
videndi q's q' sui plati p'cipiūt.
retroaspiciūt & ad vomitū p'p'e
volūtatis r'edūt. h'ij homicidē
sūt & p'p' mala sua exempla
multas aīas p'dere faciūt.

Ut uerō appriet sibi plā-
onē. Non uerū ministra-
onē. nisi ministrac' dicit dñs. Et

In notē p'ris & filij &
spō s'c. hūilia v'ba s'arce
ad monacōs v'rabiliō p'p'is
u'ri s'c f. ad oēs frēs s'c f.

h'm

h'm